

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 82 • 11 Aralık '99 • 5 DM

Nükleer santralde oyun ve vurgun!

Ankara'daki IMF memurları ülkemizi, insanımızı ve doğayı hiçe sayıyorlar!

Enerji üretimi ve dağıtımını tümüyle emperyalist tekellere peşkeş çekiliyor...

Vurgunu ve talanı durduralım, işbirlikçilerden hesap soralım!

Kahrolsun emperyalizm!

Yaşasın bağımsız sosyalist Türkiye!

İÇİNDEKİLER

Nükleer yıkıma geçit vermeyelim!	4
İepimiz sermayezadeyiz.	6
Depremzedeler ve depremezadeler	7
Deprem vergisi	8
Ölümler dava açamaz!	9
Kamu emekçileri hareketi	10-11
Türk-İş Kongresi'nden.	13-15
Parti Programı Üzerine	
Kongre Tartışmaları/4 (Orta)	16-19
Sosyalizm insanlığın	
güzel geleceğidir.	23
İslamiyeti derinleştirme	
operasyonu	24
Seattle sokakları anti-emperyalist	
ylemlere tanıklık etti	28
Bir roman	30

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 82 • 11 Aralık 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49

e-mail: kb1@turk.net

Web: http://kizilbayrak.ejb.net

Baskı: SERLER Matbaacılık

İSTANBUL

Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17
Kızılay/ANKARA

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü CHP İl Başkanlığı No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeroglu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

**Ankara
büromuz
yeni adresinde**
**Karanfil Sokak 17/17
Kızılay/ANKARA**

İki ayrı olay, iki ayrı sonuç:

Türk-İş Kongresi'nde çıkarlar, KESK mitinginde sınıflar çatıştı...

Kongreler örgütlerin aynasıdır. 1-5 Aralık tarihlerinde toplanan Türk-İş Kongresi de bu örgütün yapısını olduğu gibi yansıttı. Görüntü tam anlamıyla mide bulandırıcıydı. Bu görüntüde, Türk-İş'in bir işçi örgütü olabileceğine dair en küçük bir iz bulamazdınız. Zaten bir delegenin, sayfalarımızda yer alan röportajda söylediği gibi, "bu kongrede işçi de yoktu."

Ancak bir burjuva partinin, ya da son günlerde ünü artan Kızılay'ın kongresinde bu derece düşkün, böylesine açık çıkar çatışmaları yaşanabilirdi. Özette 18. Kongre, Türk-İş'in düzenle bütünlüşmede geldiği noktanın, yaşadığı çürümenin bariz bir tablosu olmuştur.

Ama Türkiye'de 'iyi şeyler de oluyor.'

Türk-İş Kongresi'nde burjuva ayak oyunlarının döndüğü, maaş kavgalarının sürdüğü aynı saatlerde, aynı kentte, emekçiler alanları dolduruyordu. Sermayenin saldırılarına karşı 'tek yumruk, tek barikat' olmak, sömürü ve talan bütçesini yırtmak için, kamu emekçileri bir kez daha Ankara'daydı. Ve görüldü ki, Türk-İş ağalarının kulakları sadece Seattle'dan değil, Ankara sokaklarından yükselen sloganlara da kapalıydı. Aslında nereden gelirse gelsin, ne söylerse söylesin işçinin-emekçinin sesine

kapalıydı onların kulakları. Hatta deprem enkazları altından yükselen feryatlara bile... Ama 'Türkiye'de iyi şeyler de oluyor.'

Emperyalistlerin ve uşaklarının tüm saldırılarına, ihanete ve inkara rağmen, çürüten düzenin üstüne üstüne yürüyenler de var. Bu yürüyüşü durdurmaya kimsenin gücü yetmeyecektir. Devrim programının devrimci sınıfa mal edilmesini artık hiçbir güç engelleyemez.

Fakat bunun kendiliğinden bir sürecin ürünü olmayacağı da açıktır. Şimdi sınıf devrimcilerinin önünde, bu bayrağı fabrikalarda,

işletmelerde, grev çadırlarında,

miting alanlarında gururla dalgalandırmak görevi duruyor. Bunu başarıyla gerçekleştirebilmek içinse, öncelikle kendilerinin özümsemesi...

TKİP programı üzerine materyalin, bir dizi kitap halinde yayınına başlıyoruz. Hazırlığı tamamlanmış ve yakında okura sunacağımız ilk kitap, program yapısı ve yöntemine ilişkin tartışmalardan oluşuyor.

Geçen sayımızda 4. bölümünü yayınladığımız "Kürt sorununda son gelişmeler" yazısına, sayfa düzenindeki sıkışıklık nedeniyle ara vermek zorunda kaldık. Okurun anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

kitapçılarda...

Ulusal hareketin son 14 yıllık gelişimi, saf ulusal istemlere dayalı bir mücadelenin sorunu çözüm gündemine getirebileceğini, fakat onu çözmeye güç yetiremeyeceğini açıklıkla göstermiştir. "Siyasal çözüm" arayışlarının kendisi gerçekte bu noktadaki çözümsüzlüğün bir itirafından başka bir şey değildir. Sorun kendini Türkiye'nin genel toplumsal ilişkileri içinde göstermektedir, çözüm de ancak kendini sınıfsal güç ilişkilerinin bu genel tablosu içinde üretebilir. Elbette amaçlanan sorunun biricik gerçek çözümü olan devrime dayalı bir çözüm olacaksa eğer...

Ulusal Sorun ve Devrim, bu çerçeveye oturan bir değerlendirme, çözümleme, eleştiri ve çözüm çabasının ifadesidir.

H. FIRAT

**Program sorunları
üzerine konferanslar**

**Ulusal Sorun
ve
Devrim**

EKSEN YAYINCILIK

Enerji sektörü emperyalist tekellere peşkeş çekiliyor **Vurgunu ve talanı durdurmak için birleşelim, örgütlenelim!**

Türkiye’de son yılların en büyük yağmasının hazırlıkları yapılıyor. Ankara’daki IMF memurları ülkenin enerji kaynaklarını emperyalist tekellerin yağma sofrası yapabilmek için her türlü kirli yol ve yöntemi kullanıyorlar. Devletin temsilcileri ne zaman bu konudan söz etseler ağızlarından pis kokular yayılıyor. Yalanın bini bir para. Oynanan oyunlar Alicengiz’i bile hayrete düşürecek ustalıkta.

Enerji alanındaki yağmanın önünü açabilmek için büyük bir kampanya açılmış bulunuyor. Tekelci kapitalistleri, meclisi-hükümeti-bakanları, kurum yöneticisi memur “bilim adamları” ve medyasıyla tam mesai çalışıyorlar. Kampanyanın başını ise bu uşak guruhunun başı çekiyor. Demirel, ihtiyaçtan, ucuzluktan, gelişmeden dem vuruyor. Ama gerçekler, istatistikler, araştırmalar, gelişmeler tam tersini söylüyor. Burjuva politikası zaten yalan üzerine kuruludur. Demirel de Türkiye’nin gelmiş-geçmiş politikacılarının en yalancısıdır. Ama bugün enerji sektörünün yağmaya açılabilmesi için iş tam bir arsızlık ve utanmazlığa varmıştır.

Onlara böylesine bir pervasızlıkla yalan söyletenin salt bir uşaklık ruhu olduğunu düşünmek doğru olmayacaktır. “Kanada nükleer lobisi”nin yaptığı büyük harcamalar burjuva basına bile yansımışken, bizimkilerin sırf “vatan-millet aşkı”yla ülkeyi peşkeş çektiği düşünülemez. Açık ki, şevklerini artırıcı daha “maddi” itkiler vardır. Tehlikeli olduğu, pahalı olduğu, eskidiği, tepki aldığı vb. vb. için emperyalist ülkelerin kullanımından düşmüş nükleer teknolojiyi, ilerlemenin kaçınılmaz faktörü olarak sunmaya kalkmak, bu büyük yalanı biraz olsun gerçekçi gösterebilmek için de bir haftalık elektrik kısıntısı uygulamak olacak iş değildir. Tescilli yalancı ve hırsızların böylesine acemilik sergilemeleri, olsa olsa yağmadan kendilerine düşen paydan dolayıdır.

Gerek emperyalist ülkelerin çoktan terk ettiği eskimiş ve pahalı bir teknoloji olması, gerek tecrübeyle kanıtlanmış tehlikeleri, gerekse de uzmanların itiraz ve uyarıları nedeniyle, nükleer santraller konusu bugün enerji tartışmasının başını çekiyor. Oysa nükleer santraller, enerjide yağma planının sadece bir parçası ve en büyük parçası da değil. AB üyeliğine verilen önem ve AB’nin yasak ve kısıtlamaları da gözönüne alınırsa, nükleer santrallerin Türkiye’de bile fazla bir geleceğe sahip olmadığını görmek gerekiyor. Fakat bunu, nükleer santrallerin tehdidini, emperyalizmin atık teknoloji çöplüğüne dönüştürülmemizin (çöpü satın almak için harcanan paralar cabası) önemini karartmak için değil, yağmanın asıl kapasitesini ortaya koyabilmek için belirtiyoruz. Yoksa, sadece Akkuyu’nun bile ülkeyi fazlasıyla tehdit ettiği açıktır.

Enerji yağmasına, kurulu sistem de içinde olmak üzere ülkenin tüm enerji kaynakları dahildir. Öncelikle, çalışır durumdaki barajlar, santraller, dağıtım şebekeleri emperyalist efendilere hibe edilecektir. Yeni projeler ise çoktan emperyalist tekellere ihale edilmeye başlanmıştır. Asıl plan, enerji sektörünün tümüyle emperyalizmin denetim ve sömürüsüne bırakılmasıdır. Oysa çok iyi bilinir ki, enerji sektörü, bir ülke ekonomisinin can damarıdır. Güncel sonuçları itibarıyla, bir içki fabrikasının, bir sigara-ayakkabı-tekstil fabrikasının satışıyla benzeşen yanları kuşkusuz vardır. Özelleştirme her durumda işçi ve emekçilerin işsizleştirilmesi, örgütsüzleştirilmesi, yoksullaştırılmasının manivelası yapılmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler sırf bu kısa vadeli sonuçları

yüzünden bile enerjide özelleştirme yağmasına karşı mücadele barikatı oluşturmalıdır. Ne var ki, enerjide özelleştirme, daha uzun vadede, diğerleriyle kıyaslanamaz sonuçlar yaratacak öneme sahiptir. Türkiye’nin enerjisini eline geçiren emperyalist tekeller, tüm Türkiye sanayisine hükmedecek gücü tümüyle ellerine geçirmiş olacaktırlar.

MGK’sı, meclisi, IMF uşağı hükümeti ve muhalefeti, tüm devlet kurum ve yöneticileri, medyası, sözde bilim kurumlarının memur “bilim adamları” ve globalist sivil toplum örgütleriyle Türkiye burjuvazisinin, bu yağma ve köleleştirme operasyonunda emperyalizmle tam bir işbirliği halinde olduğu açıktır. Öyle ki iş, Clinton’dan ABD başkanı olarak değil, “Başkan” olarak bahsedecek düzeye düşürülmüştür. Ya da daha açık bir ifadeyle, emperyalizm, Türkiye’nin siyasi iradesini çoktan düşürmüştür. Bu düşkünlük hükümetler tarafından, “İMF’ye söz verdik, memura yüzde %15’ten fazla veremeyiz” ifadeleriyle de teslim edilmiş bulunmaktadır. Ne MGK, ne meclis, ne hükümet; Türkiye tümüyle ABD emperyalizmi tarafından yönetilmektedir. Bu sözde devlet organları ve başındakiler sadece Beyaz Saray’ın memurlarıdır.

Siyasal bağımsızlığın ancak iktisadi bağımsızlıkla korunabileceği, kapitalist Türk devletinin kurucuları tarafından dahi ifade edilen bir gerçektir. Ama bu, emperyalist-kapitalist sistem gerçekliğiyle bağdaşmayan, ancak

bu sistemin dışına çıkıldığında hayat bulabilecek bir gerçekliktir. İlk emperyalist paylaşım savaşına anti-emperyalist argümanlarla direnen Türkiye burjuvazisinin 75 yılda geldiği nokta, hem Kemalistlerin çokça dillendirdiği “bağımsızlıkçılık” gerçeğini ve hem de emperyalizmin katı hegemonyacılık gerçeğini göstermeye yeter de artar. Türkiye’de sadece işler bir parça tersten işlemiş görünüyor. ABD vatandaşı ve sadakat yeminli CIA ajanı yöneticiler sayesinde Türk siyaseti tam olarak teslim alınmıştır. Özelleştirme yağmasının bu denli sorunsuz gerçekleştirilebilmesi biraz da bu sayede mümkün olabiliyor.

Ama siyaseti belirleyen ekonomi olduğuna göre, Ankara’daki memurlarını Washington’a bağlayanların, bizzat TÜSIAD patronları olduğu unutulmamalıdır. Enerji yağması için kurulan ortaklıklara şöyle bir gözetildiğinde, hemen her gruplaşmaya bir veya iki “yerli” tekelin dahil olduğu görülecektir. Hiç bir yağma sofrasında tüm yiyeçilere eşit pay düşmeyeceğini kendileri de bildiği için, yiyecekleriyle yetinmeyi kâr sayıyorlar. Dolayısıyla, her ne kadar babalarının çiftliği muamelesi yapıyorlarsa da, Türkiye’nin bu leş kargaları gözünde hiçbir değeri bulunmamaktadır. Literatürlerinden “vatan” kavramını sileli hayli zaman olmuştur. Türkiye onlar için, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını ve işgücünü yağmalayacakları kocaman ve

zengin bir sofradır. Bu sofraya yatırılmak istenenlerin içinde en fazla ağız sulandırmanın ise, sadece üretimiyle değil fakat yeniden üretimiyle de tükenmez bir işgücü kaynağı olan Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri olduğu açıktır. Ve emperyalistler ve uşakları, kurdukları yağma sofrasını bozabilecek tek gücün işçi sınıfında olduğunu bilmektedirler. Bu nedenle sınıfı örgütsüzleştirmeye özel bir önem ve öncelik vermektedirler. Bu nedenle işçileri uluslarüstü tekellerin “uluslararası tahkim”ine teslim etmeye çalışmaktadırlar. Bu nedenle devlet terörünü tırmandırarak işçi-emekçi kitleleri sindirmeye çalışmaktadırlar.

Düşmanın önem verdiği her konu, işçi sınıfı ve emekçilerin de önem vermesi gerekenlere işaret ediyor. Düşman, kapitalist sömürü ve soygun düzenini korumak için, hem yerelde hem dünyada kendini sınırsızca örgütüyor. TÜSIAD’ları, IMF’leri yetmiyor Dünya Ticaret Örgütü’nü kuruyorlar. Devletleri, orduları, NATO’ları yetmiyor, “güvenlik ve işbirliği teşkilatları” kuruyorlar. İşçi sınıfını ise sonuna dek örgütsüzleştirmeye çalışıyorlar. Öyleyse işçi sınıfının öncelik ve önem vermesi gereken konuların başında örgütlenmek gelmelidir. Düşman özelleştirme saldırısı içinde enerjiye özel bir önem ve öncelik veriyor. Öyleyse işçi sınıfı, özelleştirmeye karşı mücadelesinin merkezine enerjiyi almalıdır. Özelleştirme saldırısını püskürtmenin temel halkası enerji yağmasının

durdurulmasıdır. Düşmanın da bildiği ve korktuğu gibi, Türkiye işçi sınıfı, bu emperyalist sömürü ve talanı bozabilecek tek güçtür. Bu güç, sınıfın üretimden gelen gücüdür. Yani bugün yağmaya açılmış olan tüm emek ürünlerini yaratan güç. Ama bununla sınırlı değildir. Türkiye işçi sınıfı, emperyalist-kapitalist

sistemin sömürü ve talanına karşı yürüyüşünü başlattığında, tüm emekçi kitleleri arkasında bulacağını bilmelidir. Çünkü Türkiye’de, Amerikan uşağı-İMF memuru yönetici guruhuyla bir avuç asalak burjuva dışında herkes, Türk ve Kürt, Alevi ve Sünni, yoksul köylü ve küçük esnaf tüm emekçiler bu kapitalist-emperyalist sömürü ve talandan nasibini almaktadır. İşçi sınıfı önderlik yapmayı öğrendiğinde, onları da arkasından sürüklemeyi başarabilecektir. Önderlik ise, siyasal bir örgütlülüğün ürünü, siyasal bir düzeyin göstergesidir.

Türkiye işçi sınıfı artık önderlik yeteneğini geliştirebileceği bir siyasal savaş örgütüne, emekçi ordusunu altında toplayabileceği bir kızıl bayrağa, devrimci bir programa sahiptir. Mesele bu bayrağın sınıf kitlelerine mal edilmesine kalmıştır. Mesele sınıf devrimcilerinin çabasına, özverisine, sınıfa ve davaya bağlılıklarına kalmıştır.

Kapitalist barbarlığın sonu da, ülkenin geleceği de işçi sınıfının ellerindedir.

Sosyal yıkım ve deprem yıkımından sonra sırada nükleer yıkım var...

Nükleer yıkıma geçit vermeyelim!

Kampanya Demirel'in konuşmasıyla başladı: *"Türkiye'de enerji bitiyor. Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün bile bir gecede 6 kez elektriği kesildi. Artık düşünün bu memleketin halini."* Ertesi gün Enerji Bakanı Cumhur Ersümer "açıklamalar" yaptı: *"Türkiye'nin mutlaka bir nükleer santrale ihtiyacı var. Koalisyonda mutabakat arıyoruz."* Yıl sonuna kadar kesin bir karar verilmesi gerektiğine özel bir vurgu yapan Bakan ekledi: *"Aksi takdirde uluslararası alanda inandırıcılığımızı yitireceğiz. Bundan sonra kimse Türkiye'ye santral teklifi vermez."* Kriz tellallığına soyunan Bakan, "enerji krizi"nden, "elektrik sıkıntısı"ndan dolayı, *"bütün kışı bıçak sırtında elimiz kulağımızda geçireceğiz"* diyor. Bakan söylediği yalanların yeterince inandırıcı olmadığını bildiğinden, söyleneceklerin önünü kesmek için ekliyor: *"Yarın, bazı kişiler ihalelere gerekçe göstermek için kasten elektirik kesintisi yapılıyor diyecekler."* Dil ağrıyan dişe gidiyor tabii ki.

Bu "açıklamalardan" anlaşıldığı kadarıyla, bazı uluslararası tekelleşen sermaye grupları Türkiye'ye nükleer santral kurma teklifi gibi bir "lütuf"ta bulunmuşlar. Hükümetin de bunu kabul etmesi gerekiyor. Yoksa yeterince enerjimiz olmadığından vatandaş karanlıkta, soğukta kalacak! Yoksa nükleer santral kurma fırsatını kaçıırız!

Sözlerine inandırıcılık sağlamak için, İstanbul ve Ankara başta olmak üzere ülke çapında günde üç saate varan elektrik kesintilerine giderek, soğuk ve karanlık şoku uyguladılar. Bu şokun hedefi, özellikle emekçi semtleri oldu.

İşçi ve emekçileri soğuk ve karanlık şokuyla yeterince sarsıp zemini oluşturduklarını düşünüyor olacaklar ki, liderler zirvesini topladılar. Zirvede, alternatif enerji kaynağı olarak sunulan ihale aşamasına gelen "nükleer enerji" konusu ele alındı. 57. MGK-TÜSİAD hükümeti, dünyada çok büyük ölçüde terk edilen nükleer enerjiye onay verdi. Başta Mersin'de bulunan Akkuyu ve Sinop'ta nükleer, diğer bazı yerlerde ise doğalgaza dayalı santraller kurulacaktı. Böylece nükleer enerjiyi pazarlayan yabancı ve yerli tekelleşen sermayenin istekleri yerine getirildi. Zaten onlar bunu hep yapıyorlardı. Nihayet 10 gündür süren elektrik kesintilerinin ve "kriz senaryoları"nın nedeni de anlaşılmış oldu.

Bu arada verilmeyen elektriklere zam yapmayı da ihmal etmediler. Öyle ya "enerji krizi" vardı. Zam yapmadan olur muydu?

Tabii ki medyasız bir emek düşmanı kampanya örgütlenemezdi. Düzenin kirli aynası medya sinyali alır almaz işine başladı. Düzen medyasının önemli isimlerinden Aydın Doğan, M. Emin Karam Mehmet ve Uzanlar'ın sadece medya alanında değil, enerji sektöründe de yağlı bir parça kapma yarışı içerisinde olduğu düşünüldüğünde, medyanın enerji konusunda nasıl saptırıcı bir işlev göreceğini anlamak zor olmayacaktır. Bütün bu gürültü patırtı, bir süredir Türkiye'nin gündeminden düşmüş bulunan nükleer santral kurma projesini yeniden gündeme getirmek içindir.

Hatırlanacaktır; 1986 yılında Sovyetler Birliği'nde Çernobil'de büyük bir kaza olmuştu. Sadece Sovyetler Birliği'ni değil, Türkiye de içinde tüm yakın bölgeyi etkilemişti. Kazanın yarattığı hassasiyet içerisinde nükleer santral kurma projeleri geri plana düşmüştü. Kısacası sermaye devleti, işçi ve emekçilere yönelik deprem ve sosyal yıkım saldırılarıyla yetinmemekte,

şimdi de nükleer yıkım felaketi için kolları sıvamış bulunmaktadır.

Bu kadar telaş gerçekten Türkiye'nin enerji darboğazına girmesinden mi kaynaklanıyor? İddia ettikleri gibi, yeterli doğalgaz ve elektrik mi yok? Yoksa işin içinde kirli oyunlar mı var?

Türkiye'de şu anda ciddi bir enerji dar boğazı yoktur

Öncelikle şunu söyleyelim: Türkiye'nin şu anda ciddi bir enerji darboğazı yoktur. Yaratılan kriz yapaydır. Türkiye'nin şu anda enerji üretim kapasitesi 26.000 megawatt/saattir. Şu andaki azami elektrik ihtiyacı ise 18.000 megawatt/saattir. Bu rakamlardan da görüleceği gibi, 8000 megawatt/saatlik bir fazla kapasite söz konusudur. Ortalama ihtiyaçtan %25-30'luk bir fazla vardır ki, bu oran da standartlara uygundur. Yani bir elektrik sıkıntısı yok. Ama yerli ve yabancı tekelleşen sermaye, sırf nükleer santralleri kabul ettirebilmek için yapay krizler yaratıyor. Bu kan emicilerin iştahını kabartan ise, nükleer enerji, doğalgaz ve boru hatlarının yarattığı 180 milyar dolarlık ranttan en büyük payı almaktır. Bunun için MGK-TÜSİAD hükümetleri, üst üste doğalgaz, petrol ve nükleer enerji anlaşmaları imzaladılar. Türkiye'yi bir nükleer enerji çöplüğü haline getirmeye çalışıyorlar.

Sermaye devletinin Enerji Bakanı C. Ersümer; *"Yabancı dostlarımızı, Avrupa Birliği, Ortadoğu ve Avrasya'da oluşan yeni enerji denklemlerinde Türkiye'nin belirleyici rolünü desteklemeye ve 2000'li yıllara ülkemizdeki projelere ortak olmaya davet ediyorum"* diyor. Enerji Bakanı, emperyalistlere, enerjimize ortak olun, yağmalayın, ülkemizi enerji çöplüğü yapın, yakın, yıkın, diyor. Çünkü o bir vatansever!

Sermaye devletinin bu "vatansever" bakanı insanların gözünün içine baka baka yalan söylüyor. Bu yiğit, elektrik kesintilerinin sebebi olarak, doğalgazın Rusya'dan az gelmesi sebebiyle Hamitabat, Ambarlı ve Bursa santrallerinin çalışmamasını göstermişti. Oysa uzmanlar, İstanbul ve çevresine elektrik veren Ambarlı Doğalgaz Çevrim Santrali'nin aynı zamanda fueloil ile de çalışabildiğini söylüyorlar. Küçük bir müdahale ile Hamitabat ve Bursa doğalgaz santrallerinin de çalışabileceğini vurguluyorlar. Kaldı ki uzmanlar, elektrik kesintileri başlamadan bir hafta önce, Trakya'da meydana gelen %30 üretim fazlasını dengelemek için çareler arıyorlardı. Bölgede ihtiyacın üzerinde kurulu güç kapasitesinin oluşması bu fazlalığın nedeni idi. Doğalgaz yetersizliğinden dolayı çalışmadığı iddia edilen Hamitabat ve Ambarlı santralleri bu bölgede bulunuyor. Enerji fazlalığı ise bu bölgedeki özel santrallerden kaynaklanıyor. Bunların ürettiği 250 megawatt da TEAŞ'inkine ilave edildiğinde toplam 1100 megawatt'lık bir fazlalık oluşuyor. İlginç olan, devlete ait Ambarlı ve Hamitabat'a doğalgaz verilmezken, özel sektöre ait santrallere doğalgaz akışı devam etti.

Amaç enerji sektörünü emperyalist tekellere peşkeş çekmek

Olguların gösterdiği, DPT'nin de tanıklık ettiği gibi, bir enerji sıkıntısı yoktu. Enerji alanındaki yabancı ve yerli tekelleşen sermaye ve onun MGK-TÜSİAD hükümetinin amacı, üzüm yemek değil, bağcıyı

dövmektir. Nitekim çok geçmeden dillerinin altındaki baklayı çıkarttılar: *"Yerli ve yabancı sermaye enerji sektörüne girmeli, devletin elindeki üretim ve dağıtım şebekeleri de özel sektöre devredilmeli, nükleer santraller bir an önce kurulmalıdır."*

Bilindiği gibi, elektrik dağıtım bölgeleriyle termik santrallerin işletme hakkı devrine ilişkin girişimler, tahkimle ilgili anayasa değişikliğinin ardından yapılacak olan yasal düzenlemeleri bekliyor. Yerli ve yabancı tekeller, halen TEAŞ ve TEDAŞ'ta teknik görüşmeleri bitme noktasına gelen 14 elektrik dağıtım bölgesi ile 8 termik santralin işletme hakkı devrine ait sözleşmelere uluslararası tahkim maddesinin ilave edilmesini istiyorlar.

Enerji konusu gündeme elektrik kesintileriyle kaba bir şekilde girdi. Gerçekte ise bu alanda yoğun bir trafik yaşanıyordu. Mesut Yılmaz'ın Enerji Bakanı ile birlikte her türlü protokolü çiğneme pahasına ABD'yi ziyareti, hemen ardından Rusya'ya gidip "Mavi Akım" projesini oluşturma çabası, yoğunlaşan trafikten görünen bir kesit sadece. Ecevit'in ABD ve Rusya gezilerinin önemli bir bölümünü de enerji konusu teşkil etti. Yoğunlaşan enerji trafiği içerisinde Clinton'un Türkiye ziyareti ve AGİT Zirvesi de önemli bir yer tutuyor. Türkiye ile ABD arasında "Nükleer Gücün Barışçı Amaçlarla Kullanımı Antlaşması"nın metni Clinton'ın ziyareti sırasında gündeme geldi. ABD bu anlaşmayı imzalayarak Türkiye'de kuracağı nükleer santralleri güvenceye almak istiyor. Ayrıca ziyaret sırasında Hakkari, Alparslan, Kargi, Könektepe ve Gürsöğüt hidro-elektrik enerji projelerinin mühendislik ve inşaat çalışmalarının Amerikan tekellerince gerçekleştirilmesine yönelik görüşmeler yapıldı. Alaplı ve Eskişehir enerji santrallerinin yap-işlet-devret yöntemiyle Amerikan tekellerince gerçekleştirilmesine yönelik anlaşmalar imzalandı. ABD emperyalizmi, bölgedeki stratejik çıkarlarına uygun düştüğü için Bakü-Ceyhan boru hattı anlaşmasında da önemli bir rol oynadı. Kuşkusuz enerji alanındaki yoğunlaşan trafiğin gerisinde, iştahları kabartan 180 milyar dolarlık rant pastasından pay kapma vardır.

Sermaye devleti neden nükleer santralde ısrar ediyor?

Emperyalist ülkeler soğuk savaş döneminde nükleer silahlanmaya paralel olarak nükleer enerji üretecek yatırımlara da giriştiler. Ancak nükleer santrallerin kuruluş üretimi çok pahalıya geldiği gibi, üretim maliyeti de çok yüksek oldu. Örneğin sudan üretilen enerjinin kilowatı 3,5 cente mal olurken, nükleer enerjinin kilowatı ABD'de 7,5 cente, Avrupa'da ise 8-10 cente mal oluyor. Nükleer enerji halen dünyanın en pahalı enerjisi. Ayrıca nükleer santral atıklarını yok etmek emperyalist-kapitalist ülkeler için büyük bir sorun haline dönüştü. Hem atacak yer bulmakta zorlanıyorlar, hem de bunu yapmaya kalktıklarında çok para harcamaları gerekiyor. Ayrıca kazalar ve sızıntılara çözüm bulunamaması vb. nedenlerle nükleer enerji tercih edilmiyor. Dünyada bu nedenlerle 1978 yılından bu yana planlanan ve sipariş verilen yaklaşık 200 santral projesi iptal edildi. Nükleer Enerji Ajansı'nın raporuna göre; dünyada G. Kore ve Japonya dışında yeni bir nükleer santral yapımı planı yok.

Emperyalist devletler Türkiye'nin başına nükleer santralleri sararken, kendileri nükleer enerjiyi terkedip "temiz enerji kaynaklarına" yöneliyorlar. Dünyanın

nükleer enerjiden vazgeçmesi nedeniyle adeta işsiz kalanlar, bağımlı ülkelerde nükleer teknolojinin kullanılması için yoğun bir lobicilik faaliyeti yürütüyorlar.

Uluslararası nükleer enerji çetesinin elebaşısı ABD emperyalizmi 2000 yılına kadar 100 nükleer santral kurmayı amaçlıyordu. Riskli, pahalı ve ayrıca oluşan kamuoyu baskısından dolayı bu hedefi durdurdu. Halen ABD'deki nükleer enerji santral sayısı 103. Bunların da ömürlerini tamamlaması bekleniyor. Son yıllarda nükleer santral yalnızca kitle baskıcının yeterince olmadığı ülkelerde kuruluyor.

Uluslararası nükleer enerji çetesinin uzantısı olan MGK-TÜSİAD hükümetinin kurmayı tasarladığı Akkuyu Nükleer Santrali aktif durumdaki Ecemiş fay hattının yaklaşık 25 km. kadar doğusunda yer alacak. Bu durum büyük bir tehlike oluşturuyor. Deprem olmasa da, hava koşulları nedeniyle bir radyasyon kazası, Türkiye'nin tamamını, Kıbrıs'ı, Türki Cumhuriyetleri ve Kuzey Afrika'yı etkileyecek. Bu, kötü anıları hala taze olan yeni bir Çernobil faciası demektir.

Nükleer santrali olan hiçbir ülke, söz konusu santralin atıklarının kalıcı ve güvenli bir depoya konulması için bir yöntem geliştiremedi. Üstüne üstlük sızıntı ve kazalar söz konusu. Hep sosyalizmi gözden düşürmek için Çernobil dile getirilir. Çernobil için "kötü teknolojiydi, Batı teknolojisi daha sorunsuz" denilir. Oysa 1979'da ABD'de Three Mile Island'da da bir kaza oldu. Orada da batı teknolojisi vardı. İngiltere'de de kaza olmuştu. Ama "demokrasinin beşiği, saydam toplum" diye sunulan bu ülkede tam 25 yıl bu kazayı insanlardan sakladılar. Geçtiğimiz aylarda Japonya'da Tokainwa'daki Nükleer Deneme Merkezi'nde ve G. Kore'deki Wolsung Nükleer Santrali'nde meydana gelen kazalarda çok sayıda insan yüksek radyasyona maruz kaldı. Kısacası nükleer kaza her yerde yaşanıyor

Akkuyu Nükleer Enerji Santrali ihalesi yaklaşık iki yıl önce açıldı. Yapımını üslenecek tekel Aralık ayı sonuna kadar belirlenecek. Yaklaşık 5-6 milyar dolara mal olacak olan bu santral, yılda 10 milyar kw/h enerji üretebilecek. İhale için teklif veren konsorsiyumlar ise şunlar:

- Westinghouse (ABD-reaktör yapımcısı), Mitsubishi Heavy Industry (Japon)-Raytheon (ABD), Enka İnşaat, MNG İnşaat.

- NPI (Nuclear Power International)-Siemens-KWU (Almanya), Framatome, Berbrand (Fransa), Hochtief-Garanti-Koza, Simko-STFA-Tekfen İnşaat.

- AECL (Atomic Energi Canada Limited) Kanada, Kvaerner Jhon Brown (ABD), Hitachi (Japon), Gama Endüstri-Bayındır-GÜRİŞ İnşaat.

Akkuyu Nükleer Santrali için teklif verenlerden yukarıda adı geçen Kanada tekeli AECL, önce kendi ülkesinde yatırım yapmak için organize oldu. Ancak kamuoyunun tepkisi sonucu hükümet geçen yıl nükleer reaktörlerin üçte birini kapattı ve 1978'den bu yana yeni nükleer santral siparişi vermedi. AECL de bunun üzerine dışarıya yöneldi. Geçen yıllarda Kanada kamuoyunda, "Bizim paralarımızı lobicilik faaliyetlerinde kullandınız. Lobilerde %10'ları birilerine verdiniz" tartışmaları yaşandı... Kasalarını daha fazla doldurmak için başımıza nükleer bir felaket çorabı ören bu tekellerin ülkemizde birilerine %10'ları vermediği söylenebilir mi? Mafyacılarla aile boyu fotoğraf çektiren Demirel, babasının hayrına mı nükleer kampanyanın startını verdi? ABD ve Rusya'ya Mesut Yılmaz turistik gezi için mi gitti? Ecevit'in nükleer katliam projesine ikna olmasında %10'ların rolünün olmadığını kim söyleyebilir? Listesini verdiğimiz konsorsiyonların içinde yer alan yerli sermaye tekellerine iyi bakılırsa, katliama tam teşebbüs eden nükleer enerji çetesinin kimlerden oluştuğunu tespit etmek zor olmaz.

"Nükleer enerji risksiz, sorunsuz, ucuz ve temiz bir enerji kaynağıdır" diyen, ülkemizi nükleer bir karanlığa boğmak için yarışan üç ülke tekeline ve onların hazırladığı felaketi "nükleer aydınlık" diye cilalayan işbirlikçilerine işçiler ve emekçiler olarak şu soruları sormalıyız:

Neden Kanada'da 1978'den beri, "risksiz, sorunsuz, ucuz ve temiz" ise, tek bir nükleer santral siparişi yok?

Neden ABD'de 1978'den beri tek bir nükleer santral siparişi yok?

Neden Almanya'da 1982'den beri tek bir nükleer santral siparişi yok?

Neden Fransa 2010'a kadarki programını 1997'de askıya aldı? İki ay önce Carnet Nükleer Santrali'nin yapımını durdurdu?

Onlardan bu sorulara açık ve dürüst bir yanıt beklemek, ölüden gözyaşı beklemektir. Onların İMF'nin sosyal yıkım programında yaptıkları, yapacaklarının garantisidir. Onlar bize ancak mezarda emeklilik verebilir, konutta mezar verebilir, hapishanelerde tabutluk verebilir. Bunları yeterli bulmuyor olacaklar ki, şimdi de yeni ölüm araçlarını devreye sokmaya çalışıyorlar.

Onların yakmalarını, yıkmalarını, yağmalamalarını önlemek biz işçi ve emekçilerin ellerinde. Bunun yolu komünist işçi partisi önderliğinde örgütlenerek mücadeleye atılmaktan geçiyor.

Nükleer yıkıma geçit vermeyelim!

Enerji sıkıntısı bahanesiyle yağma ve talan

Sermaye devletinin en tepesinden geldi ilk sinyal. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu enerji için çok büyük yatırımlar yapması gerektiği buyruldu. Devletin bu yatırımları yapmaya gücünün yetmeyeceği, özel sektöre ihtiyaç duyulduğu açıklandı. Ardından Enerji Bakanı Rusya'dan gelen dogalgazın yetersiz olduğunu, elektrik ve gaz sıkıntısı çektiklerini söyleyerek, enerji kesintisine kılıf uydurdu. Bu senaryonun ardından nükleer enerji santrallerinin yeniden gündeme geleceği belliydi. Nitekim, hükümet ortaklarının yaptığı görüşme sonrası nükleer santraller için onay çıktı.

Sermaye iktidarı ABD ile yaptığı enerji anlaşmaları gereği uzun süredir nükleer santralleri devreye sokmak istiyordu. Kamuoyu baskısı ile ertelenen bu girişim, elektrik ve gaz kesintisi yapılarak tekrar ortaya çıktı. Enerji Bakanı "nükleer enerji santrallerini yapmak zorundayız, aksi halde uluslararası alanda inandırıcılığımız kalmaz" diyor. Yani bu konuda emperyalist efendilerine verdikleri sözlerden dönmeyeceklerini ilan ediyor.

Nükleer santral üreten emperyalist tekeller, hem çevre ve insan sağlığı açısından riskli olan, hem de artık daha pahalı olması nedeniyle tercih edilmediği için ellerinde kalan nükleer santralleri Türkiye'nin de içinde olduğu az gelişmiş bağımlı ülkelere pazarlamanın telaşı içindeler. Bu işten yerli işbirlikçileri de paylarını alacaklardır. Enerji sektöründe devlet tekelinin ortadan kalkması için elbirliği ile çalışıyorlar. Emperyalist efendilerinin verdiği rüşvetlerin yanısıra, Alarko, Haznedaroğlu-Öztaş, Tepe Grubu, STFA-Fersan gibi inşaat şirketleri santrallerin yapımından büyük kârlar elde etmeyi planlıyorlar. İnsanların ve çevrenin güvenliği onları hiç mi hiç ilgilendirmiyor.

Gelişmiş kapitalist ülkeler kamuoyu baskısı nedeniyle nükleer enerji kullanımından vazgeçerken, Türk devletinin bu kadar istekli olmasının bir diğer nedeni de, nükleer enerji üretiminin ayrıca nükleer ve kimyasal silah üretimini perdelemenin bir aracı olarak işlev görmesidir. Bölgesel düzeyde ABD'nin jandarmalığına soyunan Türk devleti, nükleer ve kimyasal silah teknolojisini de geliştirmek istemektedir.

Ülke topraklarını nükleer tehdit altında bırakan sermaye devletinin bu planları işçi sınıfı ve emekçiler tarafından bozulmalıdır. Nükleer bir felaket sonrası en fazla zararı yine emekçiler görecektir. Sermaye sınıfı kendisi için bu tehlikenin uzağında yaşam alanları oluşturabilmektedir. Kitleler nükleer santrallerin çok güvenli olduğu yalanlarıyla aldatılmaya çalışılmaktadır. Oysa nükleer santrallerin sadece kaza riski yoktur, atık sorunu da vardır. Nükleer atıkların güvenli bir şekilde imha edilmesi ya da depolanması konusunda bir teknoloji

henüz yoktur. Gelişmiş ülkelerde bile nükleer kazalar bütünüyle önlenememektedir. En son Japonya'da yaşanan kaza sonucu binlerce insan radyasyona maruz kalmıştır. Bu kazanın gerçek bilançosu özenle dünya kamuoyundan gizlenmektedir.

Dünyanın değişik ülkelerinde yaşanan önemli nükleer kazalara bir göz atmak bile tehlikenin büyüklüğünü anlamaya yeterlidir:

1952, Kanada: NRX Chalk River Nükleer Santrali'ndeki deneme reaktörü, çekirdek erimesi sonucu infilak etti.

1955, ABD: Idaho Falls eyaletindeki nükleer santralde reaktör patlaması.

1958, Yugoslavya: Vinca Nükleer Santrali'nde deneme reaktörü çekirdeğinin aşırı ısınması sonucu 6 bilim adamı radyasyona maruz kaldı, bir bilim adamı öldü.

1961, ABD: Idaho eyaletinde askeri deneme reaktörünün patlaması sonucu üç kişi zehirlenerek öldü.

1966, ABD: Nükleer patlama; yüzlerce kişi zehirlendi.

1969, Fransa: Nükleer patlama; yüzlerce kişi zehirlendi.

1972, Almanya: Nükleer patlama; yüzlerce kişi zehirlendi.

1975, Japonya, SSCB: Japonya'da Tsuruga-1 ve SSCB'deki Leningrad nükleer santrallerindeki kazalarda birçok işçi radyasyona maruz kaldı.

1977, Slovakya: Bohunice A-1 Nükleer Santrali'nde çekirdeğin aşırı ısınması sonucu radyasyon sızıntısı.

1986, Ukrayna: Çernobil Nükleer Santrali'nin 4 numaralı reaktöründe yapılan bir hata nedeniyle patlama meydana geldi. Binlerce insan öldü, yaralandı.

1987, İngiltere: Gaz patlaması.

1989, Türkiye: Büyükçekmece Araştırma Reaktörü'nde yangın.

1989, İspanya: Reaktör patlaması.

1991, Japonya: Boru hattı kopması sonucu radyoaktif buhar kaçağı.

1992, Japonya: Monju Nükleer Santrali'nde kaza.

1998, İspanya: Haziran ayının başlarında İspanya'daki bir nükleer tesiste meydana gelen kaza bir süre Avrupa kamuoyundan gizlendi.

Bütün bu kazalar da göstermektedir ki, nükleer santraller insanlık için büyük bir tehlikedir. Nükleer teknoloji ve silah üreticilerinin kârlarına kâr katması için bütün bir insanlık tehdit altında bırakılmaktadır. Kapitalist barbarlığın iğrenç yüzü bir kez daha somut olarak ortaya çıkmaktadır. İnsan hayatını hiçe sayan, doğayı tahrip eden bu kapitalist barbarlık düzenine karşı mücadeleyi yükseltmek ve sosyalist bir düzeni kurmak tek kurtuluş yoludur.

SSK'yı özelleştirme operasyonu başlatılıyor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan, İstanbul'daki SSK hastanelerini denetlerken, gerçekte neyi amaçladığını da gösterdi. Basın ordusu eşliğinde yaptığı denetleme sonrasında, bir hastanın Çapa Tıp Fakültesi'ne sevk yaptırıldığını, bir günde 4 bin 400 kez muayene olmuş gibi fatura düzenlettiğini ve SSK'dan bunun bedelini almış olduğunun ortaya çıkarıldığını açıkladı.

Y. Okuyan'ın bu şovu, yolsuzlukları ve usulsüzlükleri ortaya çıkaran dürüst bakan övgüleri almak için yapmadığı açık. Onun ve sermaye devletinin esas amacı çok daha büyük. SSK'nın özelleştirilmesi için kamuoyu oluşturmak amacıyla malzeme avına çıkmıştı bakan. İşçi ve emekçilere yönelik tüm saldırılardan önce yapıldığı gibi, öncelikle saldırının psikolojik ortamının yaratılması gerekiyordu. Nasıl ki mezarda emeklilik yasasını çıkarmadan önce günlerce Türkiye'nin erken emekli cenneti olduğunu propoganda etmişlerse, şimdi de SSK'nın düzelmesi için özelleştirilmesinin zorunlu olduğunun propagandası için malzeme bulmak, bulamıyorlarsa yaratmak gerekiyordu. SSK'dan sorumlu bakan olarak, önümüzdeki günlerde çok önemli gelişmelerin gündeme geleceğini, "SSK'daki soygunun çok büyük olduğunu sezdığını" söylemekten bile çekinmiyordu. Bugüne kadar doğrudan kendi bilgilerinde ve denetimlerinde yağmalanan SSK'nın özelleştirilmesini çok büyük bir engel ve tepkiyle karşılaşmadan sağlamak için "dürüst" politikacı rolünü oynamaya başladı.

Bütün işçiler bilir ki, sıradan bir işçinin SSK dışında bir hastanaya sevk yaptırabilmesi çok zordur. Yaptırılabilir bile, bütün faturalar titizlikle incelendikten sonra zoraki ödenir, ya da bürokratik işlem eksiklikleri gerekçe gösterilerek ödenmez. SSK'ya şişirilmiş fatura getirenler ve bunların bedellerini hiç zorlanmadan tahsil edenler, üst düzey bürokratların yakınları veya onlara rüşvet veren çetelerdir. Bu yolla SSK'yı dolandıranlar şimdi de özelleştirme saldırısına gerekçe olarak bu yolsuzlukları gösterecek denli yüzsüzdürler. Bu yolsuzluğu yapanların hiçbir soruşturmaya uğramaması, ama işçi ve emekçilerin özel hastane kapılarında ölümü demek olan sağlıkta özelleştirme saldırısına bahane olarak gösterilmesi, işçi ve emekçilerle alay etmek demektir.

Bu saldırıya karşı durmak için SSK'yı zarara uğratanların yakasına yapışmalı, SSK'dan çaldıkları her kuruşun faizi ile birlikte geri ödenmesini istemeliyiz. Herkese parasız ve eşit sağlık hizmeti talep etmeli ve bunu kazanmak için mücadele etmeliyiz.

"Kapitalizm öldürür!"

Hepimiz önce sermayezedeyiz!

Deprem sömürü düzeninin vahşetini sadece on binlerce insanın canını alarak gözler önüne sermedi. Enkazlar altından sağ kurtulanların mahkum edildikleri ilkel yaşam koşulları da bu vahşetin bir diğer sergilenmesi oldu. Ama insanlar evlerini ve eşyalarını yitirdikleri için bu duruma düşmediler. Evlerin yıkılması, sadece emekçi halkın mahkum edildiği ilkel yaşam koşullarının önündeki perdeyi kaldırdı ve gerçekleri gözler önüne serdi.

Bugün depremzedeler nezdinde çok daha çıplak olarak görülen sefalet, bu ülkedeki on milyonlarca işçi ve emekçinin sermaye iktidarı tarafından mahkum edildiği yaşam koşullarının çıplak bir aynasıdır. Depremzedeler yarın prefabrik ya da kalıcı evlere kavuştukları zaman bile, bu sefil yaşam koşullarında değişen esaslı hiçbir şey olmayacaktır.

Bugün sadece depremzedeler değil, milyonlarca işçi, emekçi, yoksul köylü, işsizliğin, yetersiz beslenmenin, sağlıklı konutlarda barınma imkanlarından yoksunluğun, kışın yakacak parasını bile denkleştiremediği için soğuğun, ilaçsızlığın, sağlık hizmetlerinden yoksunluğun, bu yüzden ölümcül hastalıkların pençesi altında kıvrılmaktadır. Aynı depremzedeler gibi milyonların geleceği karartılmış durumdadır.

Sermaye devleti deprem ile gözler önüne serilen sefil ve ilkel yaşam koşullarını "doğal bir felakete" bağlı olarak ortaya çıkan "olağanüstü" bir durum olarak yansıtmaya çalışmaktadır. Oysa varlığıyla bunun koşullarını bizzat kendisi hazırlamıştır. Yanısıra, bu sefalet ve ilkelliğin sadece deprem bölgesinde değil, tüm ülke sathında yaygınlaşması ve olağanlaşması için on yıllardır elinden geleni ardına koymamaktadır.

Ama öte yandan, bir yandan sermaye devleti, diğer yandan sermaye tekelleri sözde depremzedelere el uzatmakta ve yaraları sarmaya çalışmaktadırlar! Bunun için bağış kampanyaları örgütlemektedirler.

Bu tüm bir ikiyüzlülüktür. Bu suçlarını gizleme ve öfkeyi yatıştırma operasyonundan başka bir şey değildir.

Onlar uyguladıkları saldırı politikaları ile işçi sınıfı ve emekçiler için yaşamı felakete çevirenler ve bu sayede saltanat sürenlerdir.

Depremi fırsat bilerek milyonlarca işçinin gelecek güvencesini bütünüyle ortadan kaldıran mezarda emeklilik yasasını meclisten geçirmeleri bunun veciz bir örneğidir.

Depremzedelerin yanısıra milyonlarca işçi ve emekçi yeterli sağlık hizmetlerinden yoksundur. Ve sermaye devletinin şu anki gündemlerinden biri, SSK'nın tasfiyesi ve sağlık hizmetlerinin bütünüyle özelleştirilmesidir.

Depremzedelerin yanısıra milyonlarca emekçi işsizdir. Bu ülkede işsizlik sigortası yoktur ve iş bulamayan emekçi, başının üstünde bir barınak olsun ya da olmasın, ölüme ya da ölümden beter bir yaşama mahkum edilmiştir. Sermaye iktidarı ise,

değil yeni iş imkanları yaratmak, çürümüş ve mafyalaşmış ekonomisiyle mevcut fabrikaların kapısına kilit vurulmasının önünü açmakta, işsizlik bir çığ gibi büyümekte, özelleştirmelerle yeni işçi kıyımlarının yolu düzlenmektedir.

Sermaye iktidarı bir yandan işçi sınıfı ve emekçilerin depremli ve depremsiz yıkımı, depremli ve depremsiz sefaleti için tüm kararlılığıyla seferber olmakta, diğer yandan depremzedelere yardım mizansenleri örgütlemektedir.

Depremi on binlerce insanın kitlesel kıyımına dönüşmesi ve bugün yüz binlerce insanı aynı akıbetin beklemesi, sermaye iktidarının varlığının ve bu iktidar tarafından özellikle son 20 yıldır uygulanan vahşi sömürü politikalarının dolaysız bir sonucudur.

Devlet işçi sınıfı ve emekçilerin temel yaşamsal ihtiyaçları için bir kuruş masraf yapmamak ve zamlarla, vergilerle iliklerine dek kurutmak konusunda, sermaye tekelleri ise emekçi halkın dört bir koldan kanını emerek sefalet ötesi bir yaşama mahkum etmek konusunda kararlıdır. IMF ile imzalanan stand-by anlaşması ile karar altına alınan ve sürdürülen saldırılar, işçi sınıfı ve emekçiler için yeni bir ölüm fermanı olmuştur.

Belli olmayan, bu ölümün nerede ve nasıl gerçekleşeceği. Deprem enkazları altında mı, çadır yangınlarında mı, sel baskınlarında mı, iş kazalarında mı, işkence tezgahlarında mı, ev infazında mı, sokak eylemlerinde mi, maaş kuyruklarında mı, işsizlikten kaynaklı intiharlarla mı, açlıktan mı, soğuktan mı, hastalıktan mı, ilaçsızlıktan mı?

Sermaye iktidarının varlığı işçi sınıfı ve emekçilere karşı bilinçli ve örgütlü bir katliam politikasının hüküm sürmesi demektir.

Hepimiz öncelikle sermayezedeyiz. Bu düzen altında tüm sorunları belirleyen tayin edici gerçek budur. Depremzede kardeşlerimizin de sefaletten kurtuluşu sermaye iktidarının yıkılmasından geçmektedir. İşçi sınıfı ve emekçilere karşı vahşi bir yıkım programını acımasızca hayata geçiren sermaye devleti ve bu yıkım sayesinde hayat bulan sermaye tekelleri tarafından yaralarımızın sarılmasını beklemek bir hayaldir. Tüm sermayezedeler haklarımızı söke söke kazanmak için ve bize insanca yaşam hakkı tanımayan bu düzeni mezara gömmek için sermaye iktidarına karşı mücadelede birleşmeliyiz. Dünya emekçilerinin yükselen eyleminde ifadesini bulduğu gibi, "Kapitalizm öldürür!"

Depremzedeler ve depremezadeler

Bir depremezadeler var bu ülkede, bir de depremezadeler... Zede, zarar görmüş anlamında kullanılan bir son ek. Zade ise, öz itibarıyla kazançlı çıkan anlamında kullanılan başka bir son ek. Ve bu iki son ek 17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinin ardından, kapitalist toplumda iki temel sınıf olan kapitalistler ve işçiler ayrımının izdüşümünü ifade eder hale geldi. Bir yanda kışı çadırda ya da altyapısız prefabrik konutlarda per-perişan geçirmek zorunda kalan acılı-yaralı işçi ve emekçiler, yani depremezadeler... Öbür yanda kâr hırsıyla doğal bir afeti katliama dönüştüren, deprem sonrasında da prefabrik konut vurgunuyla ödüllendirilen, yapılan tüm yardımları ya doğrudan ya da devlet kanalıyla hortumlayan kapitalistler, yani depremezadeler.

Bir depremezadeler var

Onca sansür ve engellemelere rağmen sermaye medyası bile depremezadenin yaşadığı trajik durumu gizleyemiyor. Hakkını arayan depremezadelerin valilerden tokat yediği, terörist denilerek gözaltına alındığı koşullarda, yaşananları gizlemek elbette ki olanaksızlaşıyor.

Dondurucu soğukta su alan çadırları gördüğümüzde, sıcacık evimizde olsak bile iliklerimize dek üşüyoruz. Çamur içinde kalan depremezadeye Sağlık Bakanı'nın söylediklerini duyduğumuzda ise çileden çıkmamak olanaksız: Çamur yararlı bir şeymiş!

Çadırlarda başlayan yaşamlar ya soğuktan, ya tüp patlamasından, ya açlıktan, ya da hastalıktan yine çadırlarda noktalanıyor. Yalnız bebekler mi bu koşullara yenik düşüyor? Büyüklerin durumu çok mu farklı? Bir örnek: Düzce'de Emriye Kiraz isimli bir kadın deprem sonrasında doğum yapıyor ve ayaklarına felç iniyor. Elbette tedavi edilmiyor; paçavradan farksız çadırları ve bir öğün aşı saymazsak, doğru dürüst yardım da yok... Yaşam bir yük haline geliyor bu koşullarda. Emriye Kiraz'ın felçli ayakları taşıyamıyor bu yükü ve ölüyor.

Ölüm kol geziyor depremezadenin üzerinde. Kış bir sürü hastalığı da beraberinde getirdi: Zatürre, bronşit, sarılık, grip, soğuk algınlığı vb., vb...

Depremzedelere otel, vb. tesis edilmiş. Ama nerede? Depremzedelerin işinden, yurdundan, malından, alışkanlıklarından kilometrelerce uzakta tatil yörelerinde. Giden oluyor yine de, ama pek azı. Çokluk ise ya çadırda kalıyor ya da varsa yakınlarına, onların yanına göç ediyor. Hiç değilse yakınlarının bir tas çorbası daha gerçekçi. Üstelik daha kimse otellere yerleşmeden, otel masraflarını kimin karşılayacağı tartışılmaya başladı...

Bayındırlık Bakanı'nın "Türk usulü mucize" diye tanımladığı prefabrik konutlar güya söz verilen Kasım ayı sonunda teslim edildi. Ama on binden fazla eksikle. Üstelik teslim edilenlerin altyapısı tamamlanmamış. Ve prefabrik konutlara geçenler çadırda aldıkları yardımı alamayacaklar. Yine de

çamur banyosu yapmayı bakan gibi sevmeyen depremezadeler "Türk usulü rezalet"e taşınmayı tercih ediyorlar, kiminin camları dahi takılı olmadığı halde...

Herşeye rağmen "iyi" şeyler de yapılıyor! Düzce artık il oldu. Artık Düzce'nin bir Emniyet Müdürlüğü, vergi dairesi, Bolu Valisi'nden hariç kendilerine tokat atacak valileri olacak!

Bir de depremezadeler var

Depremzadeleri 17 Ağustos öncesine dek "müteahhit bey" diye tanıyorduk. Ama herkes de biliyordu bunların meslekten hırsız olduklarını, binaların malzemesinden neredeyse yarı yarıya çaldıklarını... Bu hırsız beyler, depremden sonra katil bey oldular. Cinayetleri, hasar gören binaların tamir ihaleleri ve prefabrik konut ihaleleri verilerek ödüllendirildi. Onlar iki kere depremezade oldular.

Bütçelerini başka yerlere akıttıkları için zemin etüdü yaptırmayan, hasbelkader yaptırdıklarında ise bunları hasıraltı eden, üç kattan yüksek bina yapılmasının tehlikeli olduğu yerlerde rüşvet karşılığında beş katlı binalara izin veren belediye başkanları, valiler, kaymakamlar da depremezade kategorisine girmektedirler.

Güya "karagün dostu" Kızılay ise, depremezadeler içinde önde gelen kurumdur, yani çiftliktir.

Rakamlara başvurmakta yarar var. Kızılay'ın 35 bağlı birimi ile 80 il ve 548 ilçede toplam 648 şubesi var. 16 Ağustos '99'da Kızılay'ın nakit toplamı, 30 trilyon 675 milyar 410 milyon 214 bin liraymış. 30 Eylül '99'da nakit toplamı ise, 30 trilyon 751 milyar 949 milyon 313 bin 950 liraya yükselmiş. Toplanan tüm yardımların Kızılay'a gittiği söyleniyordu. Felaketin boyutlarının oldukça vahim olduğu ortadaydı. O halde toplanan yardımların çokluğuna rağmen, Kızılay'ın nakit toplamında 100 milyara yaklaşan bir artma değil, çok daha fazla miktarlarda azalma olmalıydı.

Bu rakamlar Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun bir incelemesinin sonucu ortaya çıkan rapordan alınmıştır. Aynı raporda, Kızılay'ın mal varlığının %50'sinin nakit olduğu belirtiliyor. Öyle ya nakit parayı cebe indirmek, bir çadırı ya da başka bir yardım gerecini cebe indirmekten çok daha kolaydır. Bununla beraber Kızılay yine de gayrimenkul zengini. Tabii eski Kızılay Genel Müdür'ü Kemal Demir de... Kemal Demir'in eşi ise pırlanta zenginiymiş. (2 Aralık '99 Sabah, "Trilyonluk Dinazor")

Nihayetinde bu bir sistemdir. Bürokratiyle, politikacısıyla, bakanıyla sömürüye dayalı kapitalist sistemdir. Sermaye sınıfının egemen olduğu sistemdir. Ve depremezade dediğimizde, bunun içine

bir bütün olarak sermaye sınıfı girer. Kimi daha az kazançlı çıkmıştır, kimi daha çok...

Deprem vergisi adı altında talan

Hemen belirtelim ki, ek vergilerinden sermaye sınıfı, her ne kadar tersiymiş gibi gösterilse de, zarar görmeyecektir. Zira şimdiye kadar toplanan yardımlar ya doğrudan sermayeye sunulmuş, ya da bütçeye aktarılmıştır. Bu yetersiz görülmüş, hızla deprem ek vergileri çıkarılmıştır. Ve tabii ki bu vergilerin sivri ucu işçi ve emekçilerdir.

Eğitime katkı payı oranında uygulanacak "özel işlem vergisi" tapu işlemlerinden uçak biletlerine kadar hemen her alanda kesilecek. İşçi ve emekçiyi asıl vuracak olan zam ise akaryakıt tüketim vergisinin % 300'den %500'e çıkarılması. Şu an akaryakıt bedelinin %70'ini verginin oluşturduğu söyleniyor. Artan vergi önce benzin fiyatlarına, ardından tüm tüketim malzemelerine yansıtacaktır. Sigara ve alkollü içkiler üzerinden alınan %100'lük KDV oranı %150'ye çıkarılırken, lüks mal KDV'si de %23'ten % 25'e çıkarılıyor.

Ek vergilendirmede sermayeyi rahatsız eden en önemli neden, faiz borçlarının da vergilendirilmesidir. Devlet iç borç faizlerinden %4'ten % 19'a kadar değişen oranlarda vergi kesintisi uygulayacak. Ancak sermayedarların ek vergilerden kendi paylarına düşen kısmı ödeyeceklerini düşünmek saffillik olur. Bizzat sermayenin kaleşörleri, bu vergiler kayıt dışı ekonomiyi pekiştirir, diyor. Genel olarak vergi ödememekte oldukça yetkinleşmiş sermaye, ek vergilerde de aynı yola başvuracaktır.

Ama işçi ve emekçilerin böyle bir olanakları yoktur. Yaşamın pahalılaşması işçi ve emekçilere dolaysız olarak yansıtacaktır. Bunun dışındaki tüm vergiler emekçilerin sırtına yüklenecektir. Devletin, vergilerin %80'ini ücretlilerden topladığı koşullarda, ek vergilerin de emekçinin sırtına yükleneceğinden kimsenin kuşusu olmamalıdır.

Depremzedelerin bu vergilerden muaf tutulması ise bir aldatmacadır. Depremzede olduğunu ispatlayan biri tüpü, sigarayı, yiyeceği daha mı ucuza alacaktır? Elbette ki hayır. Üstelik depremezde olduğunu ispatlayabilmesi için evinin yıkılmış olması, ölüsünün olması gerekiyor. Tabii bir de bir yerlerde adamının olması...

Elde edileceği düşünülen yaklaşık 1.5 katrilyon lira ise kesinlikle depremezadeye gitmeyecektir. Bunu burjuva köşe yazarları, ekonomistleri bile itiraf ediyorlar. Kazanç olduğu gibi bütçeye aktarılabilecek. O bütçe ki IMF'ye emanet; o bütçe ki sermayenin kazanç kapısı...

Bir depremezadeler var, bir de depremezadeler. Bir proletarya var, bir de burjuvazi. Tarihin akışına yön verecek olan bu iki sınıfın savaşıdır. Proletaryanın zaferi tarihi ileriye götürüp, insanlığın kurtuluşunu gerçekleştirirken; burjuvazinin iktidarda kalışı, tarihinin yerinde sayarak barbarlaşmayı koşullaması demektir.

Bir depremezadeler var, bir de depremezadeler. Depremzedeler depremezadelere karşı başkaldırmadığı sürece, depremler daha çok katliamlara dönüşecek. Başkaldırıp depremezadelerin saltanatını yıkması durumunda ise, depremler bir yıkım değil yalnızca bir doğa olayı olarak anılacaklar.

İşçi ve emekçilere yönelik saldırıda bir yeni halka:

Deprem vergisi

İMF'nin temel saldırı politikalarından birisi, dolaylı sömürünün arttırılmasına dayalı olarak işçi ve emekçilerin sırtındaki vergi yükünün katmerleştirilmesidir. IMF'nin stand-by anlaşmasının yapılabilmesi için öne sürdüğü koşullardan birisi de "ek vergi"nin çıkarılmasıydı. 17 Ağustos depremi sonrası "depremde kullanılmak" üzere gelir elde etmek için ek vergi gündeme getirildi. Mezarda emeklilik ve tahkim gibi saldırıların söz konusu olduğu ve bu yönde yasal düzenlemelerin yapıldığı bir süreçte, işçi ve emekçilerin gelişebilecek tepkisi de hesaba katılarak "ek vergi" tasarısı gündemden kısa bir süre için çekildi. Geline aşamada Düzce ve Bolu depremlemlerinin yarattığı toz duman arasında, "depremzedelerin ihtiyaçlarını karşılamak" demagogileriyle bu yeni soygun vergisi gündeme yeniden getirildi. Bir gece yarısı operasyonu ile ek vergi yasası çıkarıldı.

İMF, sermaye devletinin 2000 yılında ödemek zorunda olduğu iç ve dış borcu ödemelerini güvenceye alma stratejisi doğrultusunda hareket ediyor. Zira İMF emperyalistlere ve bir avuç işbirlikçi tekelci sermayedara ödenecek "borçlar" da herhangi bir sıkıntının yaşanmasını istemiyor. 2000 yılında ödenecek iç ve dış borç miktarının 24 katrilyon lira olduğu düşünüldüğünde, tablo daha da iyi anlaşılacaktır.

Çıkarılan ek vergi yasa tasarısının kapsamında neler var? Akaryakıt tüketim vergisi %300'den %500'e çıkarılıyor. Bu akaryakıt fiyatlarının %25 oranında artması anlamına geliyor. Emlak vergisi iki kez ödetiriliyor. Telefon konuşma vergilerine %25 ek vergi zammı geliyor. Cep telefonlarına 5 milyon ek vergi getiriliyor. Yanı sıra göz boyamak için hazine bonusu ve devlet tahvilleri %4-%19 arasında vergilendiriliyor.

Telefon konuşma ücretlerine, akaryakıt tüketim vergisine, emlak vergisine getirilecek ek vergilerin doğrudan işçi ve emekçileri soymaya dönük olduğu açıktır. Akaryakıt tüketim vergisine getirilen ek vergi otomatik olarak akaryakıt yapılacak %25 zammı gündeme getirecektir. Akaryakıt zammının gıdadan taşımaya, beyaz eşyadan ısınmaya kadar işçi ve emekçilerin zorunlu ihtiyaçlarının tümüne zam yapılmasına yol açacağı açıktır. İşçilere ve kamu

emekçilerine sefalet ücretlerini dayatan hükümetin açıkladığı sadaka artışı zam, ek vergi ile işçi ve emekçilerin omuzlarına yüklenen yükü bile karşılamaktan uzaktır. Bütün sermaye hükümetlerinin yaptığı gibi, Ecevit hükümeti de kaşıkla verip kepçeyle almaktadır.

Sermaye kalemşörleri adeta işçi ve emekçilere dönük yeni bir saldırı demek olan ek vergiyi perdelemek istercesine, sermayenin ek vergiden ne denli zararlar göreceği üzerine yaygara koparıyorlar. Oysa repo, borsa gelirleri vergi kapsamına alınmıyor. Yapılan yalnızca 1 Aralık '99 tarihine kadar hazine bonusu ve devlet tahvillerinin %4 ile %19 arasında ek vergiye tabi tutulmasıdır. Bundan tekeli sermayedarların hiç zarar görmeyeceği, olsa olsa "ikinci el" denilen küçük ve orta ölçekteki işletmelerin zarar edeceği aslında burjuva medyası tarafından da ifade ediliyor. Kaldı ki, sermaye hükümetlerinden tekeli patronların aleyhine ekonomik ve siyasi düzenlemeler yapmasını beklemek eşyanın tabiatına aykırıdır. Bunca demagogik yaygara sürerken, TÜSİAD'ın hiç sesinin çıkmaması bu durumu yeterince iyi açıklıyor.

İMF'nin emrettiği, sermaye devletinin harfiyen uyguladığı vergi sistemi, asalak ve kan emici burjuvaziden az, sefaletle mahkum edilen işçi ve emekçilerden ise çok vergi alınması üzerine kurulmuştur. Ek vergilerden elde edilecek gelirlerin %80'inin faturası işçi ve emekçilere yüklenecek. Sermaye hükümetinin "çok kazananlardan çok vergi alacağız, rantiyecilerden vergi almadığımızı

söylüyorsunuz" şeklindeki açıklaması koca bir yalandır. Alınacak olan her 100 lira verginin 80 lirası açlık ve sefaletin girdabında kıvranan işçi ve emekçilere ödetirilecektir. Ek vergiden elde edilecek gelirleri deprem bölgesindeki işçi ve emekçilerin ihtiyaçları için kullanılacakmış! Birincisi, ek vergi yasasında bu iddiayı doğrulayacak herhangi bir hüküm bulunmuyor. İkincisi, sermaye hükümetlerinin yaptıkları yapacaklarının teminatıdır. 17 Ağustos depremi sonrası toplanan

yardım paraları sermayedarlara peşkeş çekilmiştir. Hiç kuşku duyulmamalıdır ki, ek vergiyle elde edilecek bu gelir de uluslararası sermayenin ve işbirlikçisi tekeli sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda onların kasalarına akıtılacaktır.

İşçi-emekçi düşmanı sermaye hükümetinin başbakanı Ecevit utanmadan "deprem bölgelerindeki vatandaşlarımızı ek vergi kapsamının dışında tuttuk" diye açıklama yaparak "iyi niyet" gösterisinde bulunuyor. Oysa bu da koca bir yalandır. Ek verginin otomatikman iğneden ipliğe zamlara yol açacağı bilinmez değildir. Zamlar tüm işçi ve emekçileri vurduğu gibi, deprem bölgesindeki işçi ve emekçileri de vuracaktır. Dolaysız vergi almamanın ardına gizlenerek deprem bölgesindeki işçi ve emekçilerden soyguncu yüzlerini gizlemeye çalışıyorlar. Bu durum evsiz-barksız kalmış olan, soğuk kış günlerinde yazlık çadırlarda kalmaya mahkum edilen deprem bölgesindeki işçi ve emekçilerin daha da büyük bir sefaletin girdabına itilmesine neden olacaktır.

Sermaye devletinden işçi ve emekçilerin sorunlarını çözmesini beklemek, bir ölüden gözyaşı beklemekle özdeştir. Sermaye iktidarına geri adım attırmak ancak çok güçlü bir işçi-emekçi hareketiyle başarılabilir.

Kaynak olmadığını söyleyerek depremzedelere yardımın ek vergiyle mümkün olacağını iddia ediyorlar. Oysa bu ülkede kaynak çok. 2000 yılında iç ve dış borç olarak emperyalist tekellerin ve yerli işbirlikçilerinin kasasına aktarılabilecek olan 24 katrilyon lira ile birkaç deprem bölgesi inşa edilebilir. Fakat böylesi bir uygulamayı gerçekleştirecek biricik güç sosyalist işçi-emekçi iktidarındır.

İşçi sınıfına işsizliği, açlığı, sefalet ücretlerini, taşeronlaştırmayı, esnek çalışmayı, sendikasızaştırmayı dayatan, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmaya çalışan, kamu emekçisini sendikal hak ve özgürlüklerden yoksun bırakan, emekçi köylüyü toprağını ekemez hale getiren, gençliğin geleceğini karartmak isteyen, mezarda emekliliği başımıza musallat eden sermaye iktidarı şimdi de ek vergi yükünü omuzlarımızı yıkıyor.

İşçi ve emekçilerin güçlerini birleştirerek örgütlenmekten, topyekun bir direnişe geçmekten başka çaresi yoktur. İMF'nin soygun planlarını parçalamak, sermaye devletinin saldırılarını püskürtmek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle birleşik-militan mücadeleyi yükseltmekle mümkündür.

Ölümler dava açamaz!

A. S. Kızılkaya

17 Ağustos gecesinden bu yana deprem-devlet ilişkisini yeterince tanıdı bu ülkenin insanı. Nazım Hikmet'i hiç tanımamış dillerde bile yankılandı; "Benim memleketimde insan hayatı sudan ucuz" dizeleri...

Ölüm "takdiri ilahi" olacaktı belki, müteahhitler malzemenen çalıp "azrail" ile işbirliği yapmamış olsaydı. Boyun eğecektik kaderimize belki de, bilimsel birkaç inceleme ve denetim sonucu ölmeyebileceğimizi öğrenmeseydik. Kimbilir hala çocukça inanmaya devam edecektik, Kızılay'ın nasıl çiftliğe dönüştüğünü görmemiş, bizler için yine bizim topladığımız yardımların katillerimize akıtıldığını duymamış olsaydık.

Çocuklarımız birçok şeyi ilk kez gördü. Ne acıdır ki, kafalardaki fay hattını kırarak yerleşmiş dengeleri yıkan, ölümün soluğu oldu.

"Büyük" devletin copuyla, nezarethanesi ve işkencesiyle tanıştık ilk kez. Kafalardaki fay hattı yeniden sarsıldı, devlet yerle bir olmadı ama derin çatlaklar oluştu.

Sonra bu ülkede "terörist" denilmenin ne denli kolay olduğunu öğrendik. Hakkını aramak yetiyordu "terörist" olmak için! Yıllardır bir "gulyabani" gibi tanıtılan "terörist" tanımının aslında bizdeki hak arama potansiyeline vurulan ürkütücü bir damga olduğunu yine yaşayarak gördü, düne kadar ısrarla kör kalanlarımız.

Belki aç-açıktalığımız, per-perişanlığımız bu kadar katlanılmaz olmasaydı, yine korkularımızla hareket edip, "terörist" olmaktan kurtulacaktık. Yıllardır başkaları aç-açıkta, per-perişanken kurtulduğumuz gibi... Ne kahredicidir ki, biz "terörist" olmaktan kurtulamazken, belki de kardeşlerimiz bir tas çorbaya kurtuluyordur "terörist"likten.

Henüz yaralar tazeyken, dünya halklarının katili Clinton'ın "52. Eyalet" Türkiye'yi ziyaret edeceği günler gelir. Bolu Valisi, 17 Ağustos'tan bu yana çadırlarda yaşayan Düzce halkına "evlerinize girin" der. Neden? Çünkü çadırlar görüntüyü bozmaktadır. Clinton'a güzel bir görüntü sunmak için binlerce insanın çadırları sökölür ve evlerinde pusu kurmuş ölüme düşürölür, depremden 2 gün önce...

Ölüm 17 Ağustos'ta haber diye yutturulan yalan-dolan repliklerinin yayınından az önce yakaladı, görüntüyü bozmamak için ölüm pususuna

düşürölrenleri. Naklen seyrettik ölümü, ölenler ve yıkıntı altında ölümle kucak kucağa kalanlar dışındakilerimiz. Teknolojinin bir nimetiydi bu; kameralar gözyaşlarına gömölmiş ölümü naklen yayınlıyordu. Sonra timsah

gözyaşları... Sonra hamasi nutuklar eşliğinde vaadler... Sonra tutulmayacağı baştan belli sözler... Sonra soğuk... Sonra yağmur... Sonra açlık... Sonra...

Bu sonraların sonu ne zaman gelecek? Sonra isyan dedigimizde!..

17 Ağustos'tan dersler çıkarıldığı söylendi. Bu kez yardımların gecikmeksizin ulaştırıldığı söylendi. Depremzedenin mağdur edilmeyeceği söylendi. Daha neler söylenmedi ki? Hiç kimse inanmadı bu söylenenlere. İnanılmadığı gibi de çıktı...

Clinton'a "güzel" bir görüntü sunmak için insanları ölümün pusu attığı evlere sokan Bolu Valisi'nin bizzat kendisi 200 bin insanın sokakta kaldığını söylüyor. Başka söze gerek var mı? Var!

Önce Avrupa üzerinden "yüzyılın zirvesi" için emperyalist katiller geldi. Şimdi ise Avrupa üzerinden kış olanca soğukluğuyla, yağmuruyla-karıyla geliyor. Ölümün adı depremdi, şimdi kış adaşı olacak. Ve sadece Bolu'da 200 bin insan sokakta...

Clinton deprem bölgesinde, dünya halklarının kanına bulanmış kirli elleriyle Erkan bebeği kucağına aldığında, bundan büyük övünç duyanlar oldu. Manşet manşet övündüler Clinton'ın burnunun sıkılmasından. Ama birkaç km.uzaklıkta soğuktan donarak ölen 4 aylık bebekler kibrit kutusu kadar haberlerle köşelerde geçiştirildi.

MTA'nın depremden iki gün önce yetkilileri uyardığı açıklandı. Ama yetkililer o sıralar birkaç gün sonra gelecek efendileri Clinton'ın kucığıyla

meşguldüler. 4 aylık bebeklerin soğuktan donarak ölmeleri onları neden ilgilendirsin ki?

17 Ağustos'tan hemen sonra Ahmet Mete Işı kara bir dizi açıklamada bulundu. Marmara'da henüz kırılmamış olan bir fay hattı, İstanbul'un 20-25 km yakınından geçiyordu. Fay kırıldığında Marmara'yı sallayacak bir deprem olasıydı. Haklı olarak paniklediler insanlar. Önlem almaya çağırıldılar yetkilileri. Yetkililer hemen gereken "önlem"i aldılar: Bundan böyle bu tür açıklamalar medyaya yapılamayacak! Bu kez bizzat kendisi bilim adamı kimliğini bir kenara iten "Prof." beynini satarak "rahatlatıcı" bir açıklama yaptı.

Fay hattı bir anda İstanbul'un 60 km. uzağına düştü.

Bu uzaklık kimseyi rahatlatmadı ama... Çünkü onlar deprem yıkımı ile birlikte devletin gerçek yüzünü görüp tanımışlardı...

Kapitalizmin bir barbarlık, bir katliam düzeni olduğunu bundan daha iyi ne açıklayabilir ki? Bilim adamlarının depreme ilişkin yaptıkları açıklamalar konutlara dönük önlemler almayı şart koşar. Önlem ise paradır. Fakat para bu düzenin efendilerinin ve onların temsilcilerinin tanrısıdır... Bu nedenle bilim adamlarının açıklama yapmaları da yasaklanır. Yarın evlerimiz başımıza yıkıldığında, konutlarımız mezarlıklarımıza dönüştüğünde, bunun sorumlusu bir kez daha bu düzen ve onun devleti olacaktır.

Sermaye düzeninin Bayındırlık Bakanlığı'nın 17 Ağustos'tan sonra "oturulabilir" raporu verdiği evlerimiz ölüm şiddetinde yıkıldı. 12 Kasım'da Bayındırlık Bakanı duruma el koydu: Böyle rapor verildiği için evine girenler, Bakanlığa tazminat davası açabilirdi. Lütfettiler. Ama bilmezler mi ki, ölümler dava açamaz...

Yine vaadler, yine büyüklere masallar, yine hamasi nutuklar...

Ya sonra...

Sonra soğuk... Sonra yağmur-kar... Sonra Clinton'ın kucığı ve sıkılan burnu... Sonra enkaz altından çıkarılan ölümler... Sonra hep ölüm, hep ölüm... Isyan demedikçe, bu sonraların sonu hep ölüm, hep ölüm...

Peki ölümden öte köy var mı? Korku ölümden baskın çıkabilir mi? Ya da isyan etmedikten sonra ölümden korkmanın bir yararı var mı? Coplanma korkusuyla, zindan korkusuyla, "terörist" denilme korkusuyla daha ne kadar 4 aylık bebeklerimizi yaşamı tanımadan, ölümle tanıştıracacağız.

Sustukça, boyun eğdikçe bu karanlık tünelin ucundan ışık görebilmek hiç mümkün olabilir mi? Susmaların sonrası hep ya sürünmek, ya ölüm oldu bugüne dek. Bugünden sonra da öyle olacak... Daha ne kadar acıya, yıkıma, sefalete, ölüme katlanacağız.

Artık isyan demenin zamanıdır.

Tünelin karanlık ucu isyanla ışığa çıkacaktır.

4 Aralık Ankara: Kamu emekçileri ses verdi:

“Sefaletle geçit yok!” “Zafer direnen emekçinin olacak!”

KESK'in 4 Aralık mitingi beklenenin üzerinde bir katılım ve coşkuyla gerçekleşti. Bölge mitinglerindeki genel katılım düşüklüğü ve coşkusuzlukla karşılaştırıldığında kamu emekçileri açısından oldukça başarılı bir eylem gerçekleştirilmiş oldu. Mitinge yaklaşık 20 bin kamu emekçisiyle birlikte onları destekleyen 5 bin civarında işçi-emekçi katıldı. Coşkunun yüksekliği, kararlılık ifade eden sloganların alanda bulduğu yankı, siyasal taleplerin ifade edildiği sloganlar ilk karşılığını KESK'in ses aracında buldu. Hipodrom'daki toplanma sırasında daha çok ekonomik içerikli sloganlarla kitleyi ısıtmaya çalışan ses araçları, ancak bir süre sonra duruma uyum sağlayabildiler.

Mitingin en fazla atılan sloganları “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “Direne direne kazanacağız!”, “Yılgınlık yok direniş var!” ve “Daha fazla Kızılay, daha fazla direniş!” idi. “Savaşa değil sağlığa, eğitime, emekçiye bütçe!”, “Sadaka değil toplu sözleşme!”, “Toplu sözleşme hakkımız grev silahımız!” sloganlarının yanında tüm kortejlerden “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber, ya hiçbirimiz!”, “Çetelere kıyak emekçiye dayak, bu abluka dağıtılacak!”, “MAİ, MİGA, Tahkim kahrolsun emperyalizm!”, “Faşizme karşı omuz omuza!”, “Yaşasın devrim ve sosyalizm!”, “Yaşasın halkların kadeşliği!” sloganları yükseldi miting boyunca. Kuşkusuz KESK yöneticileri bu siyasal sloganların kitle tarafından bu denli ısrarla atılmasını beklemiyordu. Ama kamu emekçileri bu sloganlara ısrarla sahip çıktığını göstermiş oldu. Yani kamu emekçileri kitlesi yürütülen İMF-MGK-TÜSIAD saldırılarının ideolojik-politik boyutu, sınıfsal niteliği konusunda KESK üst yönetiminden daha berrak bir bilince sahip olduğunu göstermiş oldu.

Kürt yurtsever kamu emekçileri siyasal taleplerini dört sözcükle ifade etti: “Demokratik cumhuriyet!”, “İdama hayır!”. Bedeller ödemiş şehitler Kürt kamu emekçilerinin siyasal taleplerinin bunlara indirgenmiş olduğunu görmek hüznü vericiydi. Alanın belli bir bölümünde toplaşmaları, alanda dağıtılan bildiri, el ilanı, gazete vb. materyallere ilgisizlikleri, “Türkiyelileşmek” açılımının somut görünimleri oldular. Bir önceki Şubat mitinginde, Kürt yurtsever kamu emekçileri KESK yöneticilerini yuhalamış epey bir aleyhte tezahürat yapmışlardı. Bu mitingde böylesi tablolar yaşanmadı. İmralı süreci KESK yöneticileri ile “Özgürleşen Emekçiler”i buruk bir biçimde de olsa birbirlerine yaklaştırmış olmalı...

Mitingde Ulucanlar şehitleri, Süleyman Yeter ve kamu emekçilerinin 10 yıllık mücadelesindeki şehitlerinin resim ve pankartları taşındı. Ümit yoldaşın cenazesinde saldırıya uğrayan pankart Ankara'da yeniden açıldı: “Devrimci tutsaklar teslim alınamaz! Devrim davası yenilmezdir!”. Çünkü sosyalizm bilimseldir, Türkiye bir devrim ülkesidir; bu ülkenin tüm devrimcileri karardır, inatçıdır, yiğit ve özverilidir. Ve artık Türkiye’de işçi sınıfının bilimi ile devrimin değerlerini birleştiren ve bunu ait olduğu yere, yani sınıfın

bağrına taşıyan komünist işçi partisi vardır. Öyleyse artık tereddütsüz ölünebilir ve tereddütsüz haykırılabilir: “Devrim davası yenilmezdir!”.

Sonuçta kamu emekçileri, Ankara eylemleriyle sınıfa soluk verdi. Mücadele ve direnişe hazır olduğunu gösterdi. Sermayenin saldırılarına karşı nasıl durulması gerektiği konusundaki fikrini sloganlarıyla ifade etmiş oldu. Eyleme gelen kamu emekçileri KESK önderliğinin hiçbir ciddi öznel çabasının olmadığı, hiçbir ciddi irade ortaya koymadığı koşullarda, adeta eylemi kendiliğinden sahiplendiler.

Kamu emekçileri hareketinin 10 yılı düşünülüğünde, eylem nicelik itibarıyla gerçekte cılızdı. Başkente akan 25 bin kişiye rağmen bu

katılım gerçekte azdı. Özellikle kimi sendikaların katılımında belirgin bir düşme gözüküyordu. SES, BTS, Enerji Yapı Yol-Sen gibi sendikaların katılımı oldukça zayıflamıştı. Bu sendikaların son yıllardaki enerjik ve direnişçi çıkışlarının KESK içinde nasıl öğütüldüğü düşünülürse, bu durum çok da şaşırtıcı olmaz. Eğitim emekçileri bu tarz eylemlerdeki aktif katılımlarını bir kez daha göstermiş oldular. Direnişçi bir çizgiyle buluşmaya hazır olduklarının işaretini de verdiler. Dağıtılan bildirilere ciddi ilgi gösterdiler, ısrarla siyasal içerikli sloganlar attılar, direniş çağrısı yaptılar.

KESK yöneticileri daha önce *Kızıl Bayrak*’ta yer alan değerlendirmeleri doğrular tarzda, sürekli kitlenin nabzına göre şerbet vermeye çalıştılar.

Mitingde tek yürek tek ses olup haykırdık...

KESK'in 4 Aralık Ankara mitingine katılmak için yoldaşlarımız ve mitinge kendi çevremizden taşıdığımız bir grup insanla otobüslerin hareket edeceği noktalara dağılıyoruz. İstanbul'dan kalkan 40 otobüs dolusu kitlenin ilk toplanma yeri olan Gebze’de mola verildiğinde halaylar eşliğinde emekçilerin attıkları sloganlar, yarıncı mitingin nasıl geçeceği konusunda ilk elden bir fikir veriyor. Emekçilerin coşkusu mola yerlerinde ve otobüsler içerisinde söyledikleri marşlarla devam ediyor.

Sabahın erken saatlerinde Ankara’da toplanma yeri olan Hipodrom’a vardığımızda ülkenin dört bir yanından emekçiler otobüslerle alana gelmeye devam ediyorlar. ‘Kahrolsun Emperyalizm, Yaşasın Bağımsız Sosyalist Türkiye!’ şiarının yazılı olduğu büyük boy pankartımızı açıyoruz. Güçlerimiz pankartımızın altında gittikçe çoğalıyorlar. Bir ikinci pankartı açıyoruz. “Devrimci Tutsaklar Teslim Alınamaz! Devrim Davası Yenilmezdir!” şiarları yazılı Habip ve Ümit yoldaşların resimlerinin bulunduğu pankartı. Birden sloganlar pathyor. “Yaşasın Ulucanlar Direnişimiz!”, “Habip, Ümit Yoldaşlar Ölümsüzdür!”, “Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!”, “Katil Devletten Hesap Soracağız!”

Bir yandan da eyleme dönük çıkardığımız bildiri ve bültenin dağıtımına devam ediyoruz. Kimi kortejlerdeki emekçiler bildirilerimizin dağıtımına yardım ediyor. Binlerce kuşla alanı süslüyor.

Önde KESK’e bağlı sendikalar yürüyüşe geçiyor. Ardından eyleme destek veren Tuzla Deri işçileri pankartlarıyla ve ‘Birlik mücadele zafer!’ sloganlarıyla yürüyüşte yerlerini alıyorlar. Limter-İş, grevci Kimya Teknik işçileri, devrimci çevreler ve yasal sol partiler sıralanıyor. Yürüyüş güzergahı boyunca pankartımız altında yürüyüşe geçen kitlemizle aynı coşku ve kararlılıkla sloganlarımızı haykırıyoruz: Yaşasın devrim ve sosyalizm!, Zafer direnen emekçinin olacak!, Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!, Yaşasın Ulucanlar Direnişimiz!, Habip-Ümit yoldaşlar kavgamızda yaşıyor!, Kahrolsun sermaye iktidarı!, Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!, İşçi sınıfı savaştacak sosyalizm kazanacak!, Yaşasın halkların kardeşliği!

Eylem bitimine kadar sloganlarımız sürüyor. Devrimci çevrelerle emekçilerle ortaklaşıyoruz. Birlikte haykırıyoruz. Bedel ödedik bedel ödeteceğiz diye. Yürüyüş güzergahını binlerce kuşla süslemeye devam ediyoruz.

Arama noktasına yaklaşırken, önden tasarladığımız gibi, polisin pankartlarımıza ve kitlemize yönelik saldırısı olduğunda ne pahasına olursa olsun direneceğiz kararlılığımızı, arama noktasında gösteriyoruz. Kolkola giriyoruz, tek bir vücut oluyoruz. Habip ve Ümit yoldaşların resimlerinin bulunduğu ve “Devrimci Tutsaklar Teslim Alınamaz! Devrim Davası Yenilmezdir!” şiarının yazılı olduğu pankartı sıkıca tutuyoruz. Yirmi yürek yirmi el pankartı tutuyor. Habip’in ablası pankartın bir ucundan sıkıca tutuyor. Slogan atıyoruz: Devrim Şehitleri Ölümsüzdür, Devrim Davası Yenilmezdir!..

Arama noktasında herhangi bir engelle karşılaşmıyoruz. Tekrar düzenli kortej oluşturup yürüyüşe devam ediyoruz. Coşkumuzu artıran bir ses duyuluyor: ‘Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!’ Ses çoğalıyor, yankılanıyor. Bütün bir kitlemiz tek yürek haykırıyor, tek yürek tek ses oluyor, alana bu sesle giriyoruz. Alan girişinde iki tarafa sıralanmış emekçilerin alkışlarıyla karşılanıyoruz. Alkışa alkış, slogana sloganla karşılık veriyoruz. Alana girdiğimizde Habip ve Ümit yoldaşların pankartını görünen bir noktaya asıyoruz. Aynı disiplin ve coşkumuzu alanda da sürdürüyoruz.

25 bini aşkın emekçinin katıldığı Ankara mitinginde emekçiler haykırıyor: Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!..

Kahrolsun Sermaye İktidarı!
Kahrolsun Emperyalizm!
Yaşasın Bağımsız Sosyalist Türkiye!

Eylem için bastırdıkları bildirilerde hiç yer vermedikleri sloganları şevkle attılar, attırdılar. Devrimci siyasetlerin kortejlerine Şubat '99'dakinin aksine ilgi gösterdiler. Yaptıkları konuşmalarda siyasal iktidara meydan okudular. İşte size kitle çizgisi.

Eylemin Valilik izniyle yapılması ve Sıhhiye Meydanı'na sıkıştırılması da, KESK'in geldiği noktayı göstermesi açısından ibret vericiydi. Kamu emekçileri 4 Aralık '99'da 4 Mart '98'dekinden ne sayıca azdılar, ne daha az meşruidiler, ne de daha az kararlıydılar. Sadece IMF-MGK-TÜSIAD eliyle yürütülmekte olan yeniden yapılandırma programı KESK yöneticilerini daha da sindirmiş, ideolojik-politik platformlarındaki kendiliğindenciliği, ekonomizmi ve fasalcılığı belirginleştirmişti.

Kamu emekçilerinin aşması gereken barikatlardan birinin de reformist önderlikler olduğu bir kez daha görüldü, 4 Aralık'ta Ankara'da. Kamu emekçileri kararlılıkları, direnişçi tavırları ve meşruiyetleri ile faşist devletin Sıhhiye ile Kızılay arasına koyduğu barikatları pek çok kez aştılar. Hem de çok daha az sayılarla. Bugün de aşacaklarından kimsenin kuşusu olmamalıdır. Bu barikatların aşılması için KESK'in reformist yöneticilerinin önlerine düşmesini bekleyenlerin bu bekleyişi sonsuza dek sürebilir. Fakat 4 Aralık göstermiştir ki, kamu emekçileri gerektiğinde reformizm barikatını aşma kapasitesine de fazlasıyla sahiptir.

Bilimin ve devrimin gözüyle bakmak isteyen kamu emekçileri bunu görmelidir. IMF-TÜSIAD-MGK saldırıları işyerlerinde ve alanlarda direnilerek durdurulabilir. Gerekirse KESK'in reformist yöneticilerine rağmen.

4 Aralık KESK mitinginden gözlemler:

Sermaye sınıfının ekonomik ve sosyal saldırılarına karşı işçi ve emekçilerin sesleri yine Ankara'da yankı buldu.

Mezarda emeklilik ve yerli-yabancı sermayeye teminat anlamına gelen tahkim yasalarını meclisten geçirenler, depremin insanlar üzerinde bıraktığı derin yıkım ve yaralardan fesatça, sonuna kadar yararlanmışlardı. 13 Temmuz Ankara eyleminden sonra ülke bazında ilk merkezi eylem olan 4 Aralık kamu mitingi bu nedenle çok büyük önem taşımaktaydı.

Biz devrimci kamu işçi-emekçileri olarak, kendi işletmelerimizde ulaşabildiğimiz herkese ulaşmaya ve Ankara eylemine olabildiğince fazla insanı katmaya çalıştık. KESK'in ve sendikamız Haber-Sen'in çıkarmış olduğu afişleri çalıştığımız müdürlükte kapılara, işyerlerimizdeki yemekhanelere ve panolara asarak, tüm çalışanları 4 Aralık Ankara mitinginden haberdar ettik. Sadece kendi işyerlerimizde de değil, işkolumuzdaki birçok birimde servis servis dolaşarak, sınıfımıza yönelik saldırılara karşı, 4 Aralık'ta Ankara'da tek vücut, tek barikat olmamız gerektiğini propaganda ettik.

Sermaye sınıfının bunca ekonomik-sosyal-siyasi terörüne, deprem yıkımının kitlelerde yarattığı öfke ve devlete güvensizliğe, işkence ve katliamlara, zorunlu geçim maddelerine yapılan günübürlük zamlara, emekçilere dayatılan % 15'lik ücret zamlarına rağmen, eyleme katılım konusunda karamsarlık had safhadaydı. Bölgesel mitinglere katılımın düşüklüğü epey moral bozmuş gibiydi. Bunu bir nebze olsun kırmak gerekiyordu.

Buradaki sorun elbetteki tahminlerin doğru veya yanlış çıkması değil. Ve hatta yapılan kitle çalışmasının sadece 4 Aralık'ta sonuç verip vermemesine göre de yargılamak değildir. Bu tür çalışmaları olabildiğince yaygın ve sürekli, kararlı, ısrarlı sürdürebilmek gerekiyor. Ekonomik-sosyal hak mücadelesini, sınıfsal-siyasal mücadelenin kaldıraçları haline getirmenin başkaca yolu görünmüyor.

Mitinge gelince... Kitlesellik açısından Ankara'da yapılan önceki eylemleri aratsa da, uzun süren durgunluk düşünüldüğünde, 25 bini aşan kitlesiyle bu eylem oldukça iyiydi. Kitleye genel bir coşku hakimdi. Devrimci kortejlerin daha da coşkulu oldukları ise su götürmez bir gerçektir. Gözle görülür ölçüde bir kitlesellik de Kızıl Bayrak saflarında yankısını bulmuştu. Şanlı Ulucanlar direnişinin ardından, işte bir Ankara eyleminde daha Ümit ve Habib yoldaşlarla birliktediler.

Bir de kürsü kullanımı ile ilgili olarak birkaç gözlemimi aktarmak istiyorum.

KESK yönetimi kitleliliği ve havanın güzel oluşu karşısında öylesine şok geçirdi ki, sanırım Siyami Erdem kendi konuştuklarını kendisi de dinlemiyordu. Saatlerce konuştu gibi geldi bana. Ne söylediğinden çok söyleyiş biçimi komik, hiçbir muhatabı olmayan, ağızdan çıkıp uzay boşluğunda uçup giden şeyler anlatıyordu.

Sonra birileri o kürsüye çıkıp terbiyesizce ve lakayit bir şekilde canım türkülerimizin içine ettiler. Biri -sesin sahibini bir türlü göremiyordum- inatla böğürmeye uğraşıyordu. Alın size, kitleyi pasifize eden, kötürümleştiren, alandan bir an önce kaçmaya teşvik eden bir yeni KESK taktiği daha. KESK bunu 17-18 Haziran'da da yapmıştı. Eylem Pazartesi gününe sarkma eğilimine girdiği bir sırada, açıkça bir intihar girişimi tezgahlanmıştı.

Eylemlerimizin bu veya benzeri biçimlerde tezgahlanan oyunlarla bitirilmesi bir alışkanlık haline getirilmek istenmektedir.

İşçi ve emekçiler, artarak sürdürülen saldırılara karşı direngen bir barikat öremediği koşullarda sermaye sınıfı ve onun devleti daha da cesaretlenmektedir. Gücünü bizlerin dağınıklığından alan bu sınıfa verilecek en geçerli yanıt; tavizsiz, kararlı, hedefi belli, bedel ödemeye de ödetmeye de hazır bir mücadeledir. Aksi taktirde bu pervasız saldırılara yenilerinin eklenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Haklar icazetle değil, söke söke alınır.

Yasaklar uyularak değil, alanlar da delik deşik edilerek aşılır.

Unutulmamalı ki bizler sendikal mücadeledeki mevzilerimizi reformistlerin diplomasi dansözlükleri ile değil, şehitler vererek; salonlarda kirli ayak oyunları ile, kurulan ittifaklarla değil, alanlarda sermaye sınıfının köpekleriyle boğuşarak; sıktıkları kimyasal gazları üzerlerine kusarak; pankartlarımızla birlikte yerlerde sürüklenip, coplanıp, tekmelendikten sonra tekrar ayağa kalkıp yürüyüşe devam ederek; kan bedelli-can bedelli bir mücadelenin sonunda elde ettik.

**Zafer direnen emekçinin olacak!
Haber-Sen'den bir emekçi**

Çinkur Fabrikası'ndan bir işçi ile röportaj:

“Türkiye’de özelleştirmenin marifeti...”

Kayseri'deki Çinkur Fabrikası'nda çalışan işçiler hem işsizlikle hem de yirmi yılı aşan emeklerinin hiçbir karşılığını alamama durumuyla karşı karşıyalar. Kapitalizmin rekabet ve kâra dayalı, ihtiyaç için değil pazar için plansız üretim tarzı kendini krizlerden kurtaramıyor. Bu kriz anlarında bile sermaye sahipleri kârına kâr katarken, açlığa, sefalet ve yıkıma sürüklenen gene işçiler oluyor. Üç yıl önce özelleştirilen Çinkur Fabrikası'ndan bir işçi, sürüklendikleri acı sondan söz ederken, “bütün bunlar özelleştirmenin marifeti” diyor. Bu işçiyle yaptığımız görüşmeyi aktarıyoruz.

Kızıl Bayrak: Çinkur'da bir huzursuzluk olduğu ortada. Sorun tam olarak nedir?

İşçi: Çinkur Fabrikası'nda başgösteren sıkıntı bugünün sorunu değil. Bundan bir-bir buçuk yıl kadar önce başlayan sıkıntı, bugün üretimin durdurulması aşamasına geldi. İşveren yayınladığı 26 Kasım '99 tarihli 41 No'lu Genelge ile, 420 civarındaki işçiye bir haftalık yarım ücret ödeyip bir hafta sonra işçilerin hizmet akitlerini askıya aldığını duyurdu. Şimdi bütün işçiler kaygılı bir bekleyiş içerisinde. Yirmi yılı aşkın emeğimizin karşılığı olarak düşünülen tazminatlarımızın ödenmesi şöyle dursun, içerideki maaşımız bile tam olarak ödenmiş değil.

Kızıl Bayrak: İşçilerin buna tepkisi ne oldu?

İşçi: İşçilerin buna tepkisi büyük oldu. Bundan daha büyük bir acımasızlık olamaz. Bu acımasızlığa karşı öfkeliyiz. Hem işverenin hem de devletin kendi işçilerinin haklarına sahip çıkmayıp seyirci kalmasına işçiler kızgın. Her ne kadar hukuk devleti deniyorsa da, var olan kendi hukuklarına bile uymadıkları, daha önceden emekli olan arkadaşlarımızın kıdem tazminatlarını her ay 50-100 milyon ödeyerek, geri evlerine göndererek oyalamalarında açık ve net olarak görülüyor. En geç bir ay içinde ödenmesi gereken kıdem tazminatları ödenmediği için, emekli olan arkadaşlarımız iş mahkemelerine dava açmak zorunda kaldılar. Burada saldırı işçilerin gözüne batmaktadır. Bu da işçilerin tepkisini yoğunlaştırmaktadır.

Çinkur'da bugünden ziyade, bugünkü duruma nasıl gelindiğine bakmak gerekiyor. Çinkur bir devlet kurumuydu. Günlük üretimi 55-60 ton dolayındayken işçi sayısı 800-850 arasındaydı. O dönem dünya piyasasında çinko piyasası düşük olmasına rağmen kâr ediyordu. Çinkur özelleştirme kapsamında yabancılara satılınca, ilk gelen yönetim günlük üretimde 55-60 tondan 120-145 tonlara varan bir artış yaptı. Bu esnada birçok kuruluşa arabalar hediye edildi. Bizzat o zamanki Fabrika Müdürü Hasan Khosroshahi fabrikanın bir yıl içinde kendi borcunu ödeyerek kendini finanse ettiğini, hem biz işçilere hem de basın yoluyla kamuoyuna duyurmuştu. Yeniden yatırımlar adı altında elektrik santralleri ve tribünler satın alınmıştır. Bir bankadan alınan kredi, işçilerin toplu sözleşmeden doğan haklarının %25'ini zor ve baskıyla ellerinden alarak ödenmek suretiyle, fabrikanın bir müddet daha çalışması sağlanmıştır. Daha sonra kendi aralarındaki çıkar çatışmaları yaşandı. İran kanadıyla Türkiye kanadı arasındaki çatışmada, İran kanadı yönetimi ele geçirdi. Eski yönetimin hiçbir borcunu ödemedi. Yalnız üç ana gider için harcama yaptı. Bunlardan biri işçi aylıkları, ikincisi hammadde giderleri ve üçüncüsü taşımacılıktır. Bunların dışında hiçbir gidere ödeme yapmadan üretimi devam ettirdi. Eski alacaklar mahkeme yoluyla icra takibine başladılar. Ve fabrikayı durdurup ucuz yoldan ele geçirmeyi planladılar. Bir başka yerden kredi almalarını da engelleyerek iyice köşeye sıkıştırdılar. İran'dan gelen çinkonun hammaddesine el koymaya başladılar. Sermayenin bu çıkar çatışmasının sonunun nereye varacağı, ne zaman üretime başlanacağı veya fabrikanın satılıp satılmayacağı meçhul görünüyor. Ve neticede işçiler ücretsiz, parasız, pulsuz kapı önüne konuldu. İşte Türkiye'deki özelleştirme marifeti budur.

Kızıl Bayrak: Sorunu bize aktardığınız için teşekkürler, mücadelenizde başarılar.

Kızıl Bayrak/Kayseri

Petlas'tan atılan bir işçiyle röportaj:

“Bizler de burada bir deprem yaşadık”

Kızıl Bayrak: Fabrikanız özelleştirildiğinden bu tarafa iki kez işten atılmalar yaşandı. İşten atılmalarla ilgili son süreci anlatır mısınız?

İşçi: Petlas'ın özelleştirilmesi sonucu 2 yıl önce 276 ve Temmuz '99'da 222 kişi olmak üzere toplam 498 işçi işten atıldık. Bu güne kadar işten atılmaları, işten atılan arkadaşlarla beraber acı sonuçlarıyla yaşadık. Miting, fabrikayı işgal vb. birçok şekillerde mücadeleler yürüttük. Kimimiz evimize ekmek götüremezken, kimimiz de evdeki çocuklarımıza önlük, çanta, kitap alamadık. 4 aylık süre içerisinde evlerimize giderken, her zaman bir utançla gittik. Annelerimizin-babalarımızın üç aylık maaşlarına muhtaç kaldık. Tüm girişimlerimiz sonuç vermedi. Şimdi Kırşehir'li Devlet Bakanı Mirzaoglu, atılan işçileri Şeker fabrikası, Devlet Demir Yolları ve Kamu İktisadi Teşekkülleri'ne yerleştirecek.

Kızıl Bayrak: Depremde büyük yıkımlara uğrayan işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunlar ve çözümünü noktasında neler yapılmalıdır?

İşçi: 17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinde ölen, yaralanan ve yardıma muhtaç insanların acılarını bizler de burada yaşadık ve paylaştık. Bizim için Marmara Bölgesi'ndeki deprem önemli olduğu kadar bizim durumumuz da önemli. Bence bizler de burada bir deprem yaşadık. Deprem için toplanan yardımların, bağışların halka ulaştırıldığına inanmıyorum. Zaten kimse de inanmıyor. Toplanan yardımlar belli kişilerin ellerinde toplanıyor. Onlar da kendi çıkarları için kullanıyorlar. Yardımların bir kısmı bile depremzedelere ulaşsaydı, durumları bu şekilde olmazdı.

Kızıl Bayrak: Ulucanlar katliamı başta

olmak üzere işçi ve emekçilere yönelen saldırılar hakkındaki düşüncelerinizi anlatır mısınız?

İşçi: Devletin Ulucanlar Cezaevi'ndeki saldırısının mantığını ve nasıl yapıldığını biliyoruz. Cezaevlerinin bir takım çetelerin ellerinde olduğu belli. Diğer cezaevlerinde uyuşturucu, silah vb. maddelerin içeriye sokulması durumu var. Çete ve mafyaların yaptığı bu işlere askerler, gardiyanlar ve cezaevi müdürleri bizzat kendileri yardımcı oluyorlar ve işbirliği yapıyorlar. Bunlardan ayrı olarak Ankara Ulucanlar'da devletin isyan çıktı, tünel var, silahla karşılık verdiler türlü söylemlerine inanmıyorum.

Kızıl Bayrak: İşçi ve emekçilere yönelik bir saldırı, sefalet bütçesi ve yeni vergi yasaları çıkarıldı. Bu konudaki düşüncelerinizi anlatır mısınız?

İşçi: İşçi ve emekçilere yönelik bu uygulamaları devlet önceden beri yapıyor. En kolay yoldan işçi ve emekçileri soyduğu “zam” uygulamasını devlet artık haftalık, günlük uyguluyor. Devlet, halkın cebinden verdiğini de çalmak için yasalar çıkarıyor. Akaryakıt ve ihtiyaç maddelerine zam yaparak (telefon, elektrik, akaryakıt ve uygulanan vergiler) en kolay yoldan halkı soyuyor. Bütçe açıklarını da bu şekilde kapatmaya çalışıyor.

Kızıl Bayrak: 4 Aralık'ta Ankara'da yapılacak KESK mitingine sendikamız cephesinden katılım sağlayacak mısınız?

İşçi: Kamu emekçileri mitingine katılımı, gerek sendikamız, gerekse bizler tartışıp konuşmuş değiliz. Sendikamızın gidilmesi yönünde bir kararı veya toplantısı olmamıştır. Daha önceki mitinglerde olduğu gibi yine bu tür mitinglere kişisel tercih ile gidenler veya gitmeyenler olacaktır.

Kızıl Bayrak/Kırşehir

Kimya Teknik işçileriyle dayanışma gecesine binden fazla işçi ve emekçi katıldı

Kimya Teknik işçileri grevlerinin 115. gününde. İşverenin sendikayı tanımaması üzerine greve çıkan Kimya Teknik işçilerinin kararlılığı artarak sürüyor.

Greve çıktıklarından bu yana birçok fabrika ve kitle örgütünden destek gören ve sınıf dayanışmasının anlamını özümseyen işçiler, grevin 110. gününde bir dayanışma gecesi düzenlediler. Geceye 1000'in üzerinde bir katılım vardı. “Ekmek, barış, özgürlük”, “Kimya Teknik grevcileri”, “Özelleştirmeye hayır” pankartlarının açıldığı gecede, Kimya Teknik işçileri kararlılıklarını ortaya koydular.

Geceye Petrol-İş Genel Başkanı ve şube başkanları, Haber-İş, Deri-İş, Birleşik Metal-İş, Tez Koop-İş, Lastik-İş yönetim düzeyinde katıldılar. Ayrıca Bayer, Aygaz, Carlo Erka'dan işyeri temsilcileri gecede konuşma yaptılar. Malazlar Kibrit Fabrikası işçilerinin de bulunduğu gecede “Direne, direne kazanacağız!”, “Yaşasın sınıf dayanışması!”, “Kimya Teknik işçisi yalnız değildir!”, “İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!” sloganları coşkuyla atıldı.

Kızıl Bayrak/Esenyurt

Türk-İş'in bir genel kurulu daha...

Türk-İş'in 18. Genel Kurul'u 1-5 Aralık tarihleri arasında DSI salonunda toplandı.

Emekçi kitlelerin nabzını tutamayan, 'sınıfla birlik olmak' iddiasının altını dolduramayan, tüm bunlarla birlikte sınıfın haklarını yine sınıfın üzerinde bir üstün grup oluşturarak koruyan(!) bir sendikal yapının, kendi içinde kısırlaşacağını, kendini tüketeceğini ve bir çürüme sürecinin kaçınılmazlığını birçok kez vurgulamıştık.

İşte bu kongre, tüm bu söylemlerimizin somut ve reddedilemez bir kanıtı oldu.

İşçi sınıfını ileriye taşımak misyonunu yüklenen bir sendika, genel kurul toplantısında öncelikle sınıfın sorunlarını, sorunlar üzerinden yapılan müdahaleleri ve müdahalelerin yeterli derecesini tartışmak durumundadır. Sendika yönetimi de bu konular üzerinde değerlendirilir ve eleştirilir.

Türk-İş'in 18. Genel Kurulu'nda ise bir sendika için 'olmazsa olmaz' denilebilecek bu tür gelişmeleri görmek mümkün olmadı.

Salonda, devletin minyon bir modeli çizildi. Çekişmeler, günler boyu süren kulisler, eleştiri diye nitelendirilemeyecek suçlamalar, çamur atmalar... Zeki Polat ve Bayram Meral kutuplaşması üzerinden seyreden kısır mücadele. Neyin mücadelesi? Sınıfın çıkarlarını gözönüne alan bir mücadele mi? Sınıfın sorunları üzerinden süren bir mücadele mi? Elbette ki hayır. Bu mücadele koltuk kavgası üzerinden şekillenen bir çekişmeydi. Galiba "üreten biziz yöneten de biz olacağız" diyen işçi değil, sermayenin ekmeğine bal süren devlet oldu.

Türk-İş'in 4 yıl önceki 17. Genel Kurul'una dönüp baktığımızda, bugünkünden farklı hiçbir şey göremeyiz. Yıllar yılı işçi sınıfını sırtından vuran, direnişleri desteklemek ileri taşımak şöyle dursun, başlamış grevleri, direnişleri baltalayan, işten atılmaları onaylayıp, özelleştirmeleri, sendikasızlaştırmaları, tensikatları görmezden gelen, kendilerinin de sınıfın bağrında olduklarını bir politikacı kıvraklığı ve inandırıcılığıyla haykıran, kapalı kapılar ardında ise sermayenin çıkarlarını gözettiği gün gibi aşikâr olan, devletle işbirliğine giren onlar, işçi sınıfının ayağına köstek olan o hain bürokratlar, sendika ağaları değil mi?

Son dönemde kitleler karşısında, çalışanın sesi, çelik miğferli bekçisi kesilen B. Meral, sonrasında sosyal güvenlik yasasının altına ilk imza atanlardan birisi olmadı mı?

Öncesinde de belirttiğimiz gibi kitlelerin nabzını tutamayan bir sendika tekrara mahkumdur. 17. Genel Kurul toplantısı F. Barut, B. Meral arasındaki koşuda kulvar haline getirilmişti. 18. Kurul Zeki Polat ve B. Meral'in kapışmasına tanık oldu. Yarın da bundan farklı olmayacaktır.

Tüm bu oldu bitti içerisinde ağızlara sakız edilen işçi sınıfının hakları, üretenin emeğidir. Ve koltuğa ulaşmada merdiven olarak kullanılan ise yine işçi sınıfının sırtı olmuştur.

İşçi sınıfı bu kurtlar sofrasını, kendi sırtından geçinen ve vaadlerini her fırsatta, birer boş kovan gibi yüzüne fırlatan bu hainleri unutmamalıdır.

İşçi sınıfının onurlu tarihinde, koltuklar-kişisel çıkarlar için girilen bu kaypak çekişmelerin yeri yoktur, asla da olmayacaktır. Ve birgün işçi sınıfı bu asalak güruhunu sırtından silkip atacaktır, kurtuluşunu yine ve yalnızca kendi elleriyle sağlayacaktır!

Kahrolsun sendika ağaları!

Yaşasın işçi sınıfının birlik ve mücadelesi!

Kızıl Bayrak/Ankara

Basın-İş İstanbul delegesi Ali Sürücü ile röportaj: **İlerici devrimci güçlerin bir barikat oluşturması gerekiyor**

Kızıl Bayrak: Kongreyi nasıl değerlendiriyorsunuz? Beklentileriniz nelerdir?

Ali Sürücü: Kongreyi son derece olumsuz değerlendiriyorum. Yani ülkede yaşanan karanlık, emekçilerin, ilerici, demokrasiden yana güçlerin bastırılmışlığı, ezilmişliği, sindirilmişliği... Bu kongrede hepsini görebiliyoruz. Aynı zamanda YDD'nin yıpratıcı ve dağıtıcı etkilerinin sınıf üzerinde ne kadar tahribat yarattığı görülüyor. Toplumdan, sınıftan yana pek çok sendikacı arkadaşımızın görevlerinden uzaklaştırıldığını, yükselen ırkçı-gerici hareketin sendikalarda da tırmandığını görüyoruz.

Bir ümitsizlik, bir çaresizlik içinde, 'sıtma mı ölüm mü' tartışmasına bizi sokmaya çalışıyorlar burada. Bizim burada yapmamız gereken bu iki anlayışı da reddetmektir. Onlara öncelikle, bizim de bu salonda bulunduğumuzu, uzun vadede Türk-İş'i bunlara bırakmayacağımızı haykırmaktır.

Karşımızdaki insanlar aylar öcesinden hazırlık yaparak geldi. Biz kongrenin 2. günü 25-26 delege biraraya gelebildik. Belli hesapları olan pek çok arkadaşımız da çekingen duruyor. Onun için 2. günde de olsa bir şeyler yapmalıyız. Belki kendimizi tatmin etmiş olacağız. Bu yeterli mi, kesinlikle yeterli değil. Burada doğru konuşmak gerekirse, bizlerde de suç var; gerçekten kabul etmemiz lazım, eksik kalıyoruz, toparlanmıyoruz, darmadağınık duruyoruz. İlerici, devrimci güçler darmadağınık. Bunun etkilerini burada görüyoruz. Biraraya gelmekte zorlanıyoruz, biraraya gelirken de öncelikle, 'benim için şu şu olmazsa olmaz' diye belli dayatmalarla biraraya geliyoruz. 3. günde

deklarasyonumuzu yayınlayabildik. Tabii kongrenin atmosferi, ülkede yaşanan sorunlar deklarasyona da sindi. Ama istediğimiz, gönlümüzden geçen pek çok şeyi de yazamadık. Kendi kendimize sansür uyguladık. İstemediğimiz taraf da bu. Ancak böyle bir deklarasyon üzerinde belli bir mutabakat sağlayabildik.

Kızıl Bayrak: Deklarasyona tepkiler nasıl?

Ali Sürücü: Deklarasyona tepkiler olumlu olmakla birlikte, açıkça deklarasyonu destekliyorum deyip de dağıtmaktan bile çekinenler var. Yani belli bir sınımsızlığı pek çok insanda görebiliyoruz. Gerek sağ görüşlü, gerek sol görüşlü pek çok delegenin, 'iyi, çok güzel ama benim sendikam falan tarafa angaje oldu', ya da 'arkadaşlarla bir konuşmak lazım' vb. diyerek geri durması, insanların bundan bile çekindiğini gösteriyor.

Kızıl Bayrak: Türkiye'de yaşanan ekonomik krizin altında yine işçi ve emekçiler kalıyor. Her zaman olduğu gibi yine faturayı onlara ödettiler. Bu saldırılara karşı işçi sınıfının rolü nedir? Nasıl bir tutum alınmalı?

Ali Sürücü: Saldırıları karşısında ilerici-devrimci güçlerin biraraya gelmesi, bir barikat oluşturması gerekiyor. Sendikal alandan bu saldırının püskürtülmesi mümkün değil. Bu, kendimizi kandırmaktan öteye gidemez. Sınıfın tepki verebilmesi için alternatif bir yaşam olduğunu görebilmesi gerekir. Politik arenada da bunun temsilini görmeli. Yani alternatif yaşamı gösteren bir programı ve bu programı hayata geçirmeye kararlı ciddi bir kadro birikimine sahip bir politik örgütlenmeyi görmedikten sonra, işçi sınıfının ayağa kalkması mümkün değildir.

Petrol-İş Bandırma Şube Başkanı Levent Bakış ile röportaj:

“Doğru bir önderliğe kavuştuğunda işçi sınıfının çözemeyeceği sorun yoktur”

Kızıl Bayrak: Kongreyi nasıl değerlendiriyorsunuz? Beklentileriniz nelerdir?

Levent Bakış: Bu kongrede işçi ruhu, işçi heyecanı yok. Ayrıca burada işçi yok. Yaş ortalaması 45-50. Bürokratlaşmış, artık sendika ağası haline gelmiş, 7 yıl-15 yıl sendikacılık yapmış insanların oluşturduğu bir topluluk. O yüzden burada sınıfa inanan, mücadeleye inanan, devrimci, demokrat, yurtsever insanlarla birlikte bir çıkış yapmayı düşünüyoruz. Bununla ilgili bir çalışmamız var zaten. Bir deklarasyon yayınladık. Burada önümüze konulan iki tercih var. İkisi de sınıfı temsil edecek bir yapı değil, biz bunlara mahkum da değiliz. O yüzden bunun dışında, kendimiz, onurlu bütün insanlar biraraya gelerek bir karşı duruş oluşturmaya çalıştık. Bu toplantıya 29 delege katıldı. Genel başkanlar düzeyinde de katılanlar oldu. Orada bağımsız bir tutum, bir karşı koyuş sergilemek, inadına işçi kokan bir yapı oluşturabilmek için bir deklarasyon yayınladık. Bu deklarasyonu iletiyoruz. Fakat burada şu var; delege olarak gelen insanlar hep şube başkanı. Ben de şube başkanayım. Ama bu şube başkanlarının %90'ı da işçiden kopmuş, bürokratlaşmış insanlar. Onlardan da işçi sınıfının sorunlarına müdahale eden, ülkenin sorunlarına müdahale eden bir anlayış beklemek mümkün değil, böyle bir şey yok zaten. Yine de böyle bir ortamda küçük de olsa onurlu bir adım atabilmek için, biz burada kendine inanan, işçi sınıfına inanan, sınıf mücadelesine ve işçi sınıfının ideolojisine inanan bütün insanlarla biraraya gelmeye çalıştık. Çünkü birlikte bir şeyler yapabilirsek, bugün değilse bile yarın onurlu bir adım atılacağına inanıyoruz. Bu konuda çabalarımız olacak.

Kızıl Bayrak: Ekonomik krizin faturası her zaman olduğu gibi işçi ve emekçilere ödetiliyor. Bu saldırılara karşı nasıl bir tutum alınmalı?

Levent Bakış: İşçi sınıfı Türkiye'de büyük bir güçtür. Yani işçi sınıfı genel anlamda derlenip toparlanabilecek, sürece müdahale edebilecek bir yapıya sahiptir. Fakat ne yazık ki işçi sınıfının önderliği namussuzdur, işçi sınıfının önderliği doğru değildir. Ama şunu da biliyoruz, doğru bir önderliğe kavuştuğunda işçi sınıfının çözemeyeceği sorun yoktur.

Kızıl Bayrak: Türk-İş yeni dönemde neler yapmalıdır? Önüne neleri koymalıdır?

Levent Bakış: Türk-İş'in önemli bir rolü var. Türk-İş aslında büyük bir güç, ama işçinin değil sermayenin elinde bir güç. Bugün bir ESK'ya, 5'li çeteye girmiş bir yapıdır Türk-İş. "Sosyal güvenlik yasası"na evet demiş bir yapıdır. Daha pek çok saldırıya onay vermiş bir yapıdır. Onun için bizim Türk-İş'ten bir beklentimiz yok. Ama bizim istediğimiz Türk-İş bu değil. Bizim istediğimiz, sınıfın bütün kesimlerini bağrında toplayabilen, her türlü toplumsal gelişmeye müdahale edebilen, gücünü sınıf için, sınıfın mücadelesi ve kurtuluşu için kullanabilen bir sendika. Türk-İş'in ise bundan çok uzak olduğu, bu kongrede bir kez daha ortaya çıktı.

Kızıl Bayrak: Basın-İş Genel Başkanı'nın diğer işçi konfederasyonlarıyla birleşme çabısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Levent Bakış: Bu tür birleşme talepleri zaman zaman yaşandı. Ama sendikalar genelde farklı farklı eğilimlere sahipler. Bu farklılığın başında ekonomik talepler geliyor, sendika ağalıklarının devam ettirilmesi geliyor, vb. Ama yine de bu çağrı önemlidir. Bu gerçekleşebilse, bölük pörçük olan işçi kesimleri biraraya getirilebilse, sadece sendikal görevler anlamında, toplu sözleşmeler anlamında dahi çok güçlü bir yapıya sahip olabilir sendikalar. Bu da önemli bir adım sayılır tabii.

Türk-İş kongresi bir kez daha sendika ağalarının koltuk kavgasına sahne oldu

Türk-İş Genel Kurulu 1-5 Aralık tarihleri arasında yapıldı. Sendika ağaları için kongrenin tek gerçek gündemi yönetim kurulu seçimleriydi. Yani önümüzdeki yıllarda ihanet hançerinin sapından kimlerin tutacağı, işçi sınıfı içinde sermayenin ajan başılığı görevini kimlerin üstleneceği, birer arpalık haline getirdikleri sendika yönetim koltukları sayesinde kimin daha fazla cebini dolduracağı...

Kongre baştan sona sendika ağalarının ve onların rüşvet, çıkar, ayrıcalık vb. ile kendisine bağladığı delegelerden oluşan çıkar şebekesinin hakimiyeti altında geçti. Kongrenin en harareti gündem maddesi ve tartışma konusu ise sendika ağalarının maaş ve yolluklarının hangi oranda arttırılacağı üzerine yaşandı. Bu örnek bile Türk-İş yönetimindeki yozlaşma ve çürümenin artık dibe vurduğunu sergilemeye yetiyordu.

Sendika ağaları kürsü başında nutuk atarken yine mangalda kül bırakmadılar. Kongrede, saldırılara karşı direnişin önüne ördükleri ihanet barikatının hesabının sorulmamasının da rahatlığıyla, sermayeye, IMF'ye, hükümete, özelleştirmeye, mezarda emekliliğe, tahkime, tensikatlara, sefalet ücretlerine vb.ne karşı, işçi sınıfının kazanılmış haklarını koruma kararlılıklarını ifade ettiler! Sonra da sorunların sokaklarda ve çatışma ile değil masabaşında uzlaşma içinde çözüleceğini belirterek, ihanet pratiklerinin olduğu gibi süreceği mesajını verdiler.

Bu Genel Kurul'da sendika ağaları birbirlerine göstermelik bile olsa sert eleştiriler yöneltmekten geri durdular. Her birinin suç dosyası yeterince kabarık olduğu için birbirleriyle fazla dalaşmamayı tercih ettiler. B. Meral'ın kongredeki havayı yumuşatmaya yönelik olarak "hepimizin koltuğu var, arabası var, neyi paylaşamıyoruz, neden birbirimizle uğraşıyoruz" şeklindeki sözleri, sendika ağalarının sendikaları babalarının çiftliği olarak görmek ve tepe tepe kullanmak konusundaki tutumlarının utanmazca bir itirafı oldu.

Seçimlerin sonucunda B. Meral ve ekibi yeniden yönetime geldi. İpliği pazara çıkmış B. Meral ekibinin yeniden seçilmesi ve buna karşı tek alternatif listenin faşist M. Özbek tarafından el altından desteklenen Z. Polat olması bile, Türk-İş'in, delegelerin büyük bir kısmı da dahil olmak üzere işçi sınıfından ve üye bileşeninden bütünüyle koptuğunun, onun eğilimlerini hiçbir şekilde yansıtmayan, kokuşmuş bir çıkar şebekesine dönüştüğünün göstergesi oldu.

O B. Meral ki, ihaneti defalarca tescil edilmiş, yönetimde olduğu dönem işçi sınıfının büyük kayıplarını tarihe yazdırmış, imzalanmış TİS hak kırıntılarının bile gasp edilmesine, nemaların yağmalanmasına bizzat çanak tutmuş, yolsuzlukları ayyuka çıkmış, Türk-İş tabanı içinde hiçbir itibarı kalmamış, son Temmuz-Ağustos eylemlilikleri sürecindeki ihaneti yüz binlerce işçi tarafından lanetlenmiş, bir dönem işçilerin arasına, sokağa bile çıkacak yüzü kendinde bulamamış bir haindir.

O M. Özbek ki, işçilerin aidatlarıyla beslediği faşist çetelerin baskısı sayesinde Türk-Metal'de on yıllardır zorbalıkla hakim kıldığı saltanatı bizzat binlerce Metal işçisinin eylemiyle sarsılan, sermayeye uşaklıkta, işçi sınıfı düşmanlıkta B. Meral'le yarışan bir diğer hain.

Türk-İş Kongresi'nde sınıf mücadelesinin gündeminden eser yoktu!

İşçi sınıfının kazanılmış ekonomik sosyal haklarının birer birer pervasızca gasp edildiği,

özelleştirme saldırılarının ve kitlesel tensikatların kesintisiz olarak sürdüğü, sermayenin vahşi orman kanunlarının hak-hukuk dinlemeden hüküm sürdüğü, emeğin dizginsiz sömürsü için ülkenin dikensiz gül bahçesine dönüştürüldüğü, ücretlilere sıfır zamların ve dipsiz bir sefaletin dayatıldığı, iş ve gelecek güvencesinin olmadığı, mezarda emekliliğin sonra şimdi de sağlık hizmetlerinin tasfiyesine sıra geldiği, kıdem tazminatı hakkının hedef tahtasına konulduğu, sendikal alanda ve genel planda 12 Eylül faşizminin yasa ve yasaklarının hükmünü sürdürdüğü ve daha da ağırlaştırıldığı, dahası sendikal örgütlenmenin adım adım yok edildiği bir dönemde, Türk-İş Kongresi'nde sınıfın ve sınıf mücadelesinin gündeminden eser yoktu.

Devrimci sınıf sendikacılığı çizgisinden uzak duranlar sendika ağalarına koltuk değneği olmaktan öteye gidemediler

Sınıftan ve mücadeleden yana olduklarını iddia eden sendika ve sendikacılar da kongrede gerekli çıkışı gerçekleştiremediler. Bu çıkış, seçilecek yeni yönetimde belirleyici olmak ya da yönetimlerden birisine girmek değildi. Sendika ağalarından ihanetin hesabını yüksek sesle sormak, mücadele programını ve mücadele kararlılığını ilan etmek, ilkesiz ittifakları, koltuk hesaplarını mahkum etmek, işbirlikçi, hain konumları teşhir etmek, kongreyi ağalara ve onların uzantısı delegelere değil işçi kitlelerine seslenmenin bir imkanı olarak en etkin şekilde değerlendirmek olabildi.

Kötünün iyisi adına Bayram Meral'ın listesine destek verme ya da sağ-sol ayrımcılığı yapmamalıyız diyerek Zeki Polat'ın listesine yedeklenme tutumları, bu imkanın da küçük hesaplar uğruna heba edilmesi sonucunu doğurdu. Oysa Türk-İş'in başından sendika ağalarını defetmek ve onu bir mücadele örgütü haline getirmek niyetini taşıyanların öncelikle bakması gereken şey, mevcut delege bileşeni ve koltuk kaygıları olamazdı. Zor olan ama sonuç verebilecek olan tek yol tutulmalıydı: Devrimci sınıf mücadelesi yolu ve devrimci sınıf sendikacılığı çizgisi.

Güçlerini milyonların düzene karşı öfkesinden, yüz binlerin eylem istojinden alamayanlar, asıl hesabın sınıf mücadelesi ve direniş alanlarında sorulacağını

göremeyenler, işçi sınıfının mücadele kapasitesine ve devrimci gücüne güvenmeyenler, varlıklarını sınıfın kurtuluş mücadelesine adayamayanlar ve bu uğurda bedel ödemekten geri duranlar, sorumluluğu sadece kendi üye tabanlarının hak kırıntılarını korumakla sınırlı görenler, sermaye düzeni ve devleti ile uzlaşma içinde işçi sınıfının sorunlarına çözüm getirme hayali içinde olanlar, kongrede de bağımsız bir tutum sergileyemediler. Yenilginin ve yılgınlığın politikasını güttüler.

Önümüzdeki dönem: Zorluklar ve imkanlar

Türk-İş Kongresi'nin, eski yönetimin yeniden iş başına gelmesi ile sonuçlanması, sınıf mücadelesinin geleceği açısından işçi sınıfı ve öncüler nezdinde "böyle gelmiş böyle gider" şeklinde kendini ortaya koyan karamsarlık düşüncesinin pekişmesi, yılgınlık ve yenilgi psikolojisinin derinleşmesi tehlikesini de beraberinde getirmektedir. Bu düşünce ve psikolojiyle hesaplaşmak ve bundan sıyrılmak gerekmektedir. İhanet şebekesinin işçi sınıfına veremeyeceği tahribatı, öncü kesimlerden başlayarak kitlelere yayılan bu düşünce ve

psikoloji vermektedir.

Eski yönetimin yeniden iş başına gelmesi, sınıf mücadelesinin geleceği açısından, zorlukların aşılmasının koşullarını ve imkanlarını besleyecektir. Öncü işçiler bu sürece girerken zorluklar konusunda gerçekçi, imkanlar konusunda ise devrimci bakabilmeyi ve davranabilmeyi başarmalıdır. Zorluklar konusundaki gerçekçilik kolaycı çözüm beklentilerini kırarak ve fabrikalarda, kitleler içinde sabırlı ve soluklu bir çalışmanın gerekliliği üzerinden yol gösterecektir. İmkanları değerlendirmek konusundaki devrimcilik ise, bu çalışmanın başarısının yegane güvencesini oluşturacaktır.

Türk-İş yönetimi, en durgun haliyle ve en geri kesimleriyle bile işçi sınıfı hareketinin mevcut durumunu ve eğilimlerini yansıtmamaktadır, onun bir aynası değildir. Sendika ağaları, işçi hareketinin değil, sermayenin ve sermaye devletinin işçi hareketini dizginleme, bastırma operasyonunun uzantısı ve aracısı konumundadırlar.

Sendika ağaları kendi egemenliklerini sendikal örgütlenmelerin büsbütün tasfiyesi ile noktalamak ve sermayeye hizmetlerini böyle bir sonla taçlandırmak yolunda ilerlemektedirler. Onlar egemen sınıfın bir parçası ve uzantısı olarak, sendikalar üzerindeki asalak egemenlikleri olmadan da düzen içindeki varlık koşullarını şimdiden güvence altına almışlardır. Ama tüm bu tasfiye sürecine rağmen, yarın yeniden ve yeniden kendisini hakim kılacak bir başka gerçek daha vardır. İşçi sınıfının sendikal örgütlenmeye ve devrimci sendikal mücadeleye bugün dünden daha fazla ihtiyacı vardır ve yarın da bugünden daha fazla ihtiyacı olacaktır.

Sınıf çelişkileri tüm şiddetiyle derinleşmektedir.

İşçi sınıfı yaşamak için direnmeye, direnmek için örgütlenmeye ve mücadeleye mahkumdur. Sermayenin sendikal örgütlenmeleri tasfiye saldırısı ve sendika ağalarının bu konuda üzerlerine düşeni yerine getirmeleri, işte bu gerçeği ve onun hükmünü yok etmeyi başaramayacaktır. İşçi hareketi sermaye ile sert çatışmalar içinde yeni bir öncü kuşağı şekillendirecek, sınıf devrimcileriyle birleşecek olan bu öncü kuşak sendika ağalarının temsil ettiği ihanet kabuğunu söküp atmanın da başını çekecektir.

İşçi kitleleri sendika ağalarının varlığı ve hakimiyeti arasındaki derin çelişkileri, büyük uçurumu görmek ve değerlendirmek gerekmektedir. İhaneti tescilli Meral ekibinin önümüzdeki dönemde işçi kitlelerini beklenti içine sokarak oyalama imkanları daha da sınırlı olacaktır.

M. Özbek'in Türk Metal Sendikası'nda, dışardan bakıldığında sorunsuz işlediği sanılan ve yıkılmaz gibi görünen saltanatı, '98 yılında hiç beklenmedik biçimde militan kitle eylemleriyle sarsıldı ve büyük bir darbe aldı. Bu, önümüzdeki süreçte sendikal ihanete karşı gelişecek eylemli öfkenin sadece bir örneğidir.

Faşist Özbek'in Türk Metal yönetimini hala elinde tutması ve Kongre'ye Türk-Metal Sendikası'nı "temsilen" kendi uşaklarını delege olarak göndermesi, daha dün Özbek saltanatına karşı ayaklanmış olan metal işçilerinin iradesini ne kadar yansıtıyorsa, mevcut Türk-İş yönetimi de tabanının iradesini ve eğilimlerini o kadar temsil ediyor.

Sermayenin sürmekte olan şiddetli saldırıları ve sendika ağalarının ihaneti, sadece yenilgileri değil dipten gelecek sınıf mücadelesi dalgalarını yeniden ve daha da kuvvetli olarak besleyecektir. '99 Temmuz-Ağustos eylemlilikleri, dipten gelen ve sendika ağalarının bile önüne kolayca dikilemediği bu dalgaların ürünüydü. Önderlikten ve örgütlülükten yoksun olmasına rağmen sınıf hareketi yükseldi, ama tam da örgütsüzlük ve önderlikten yoksunluk nedeniyle ihanet barikatı karşısında yenilgi yaşamak zorunda kaldı. Eğer Temmuz-Ağustos eylemliliklerini önceleyen süreçte mücadeleciler, öncü ve devrimci işçilerin kitleler içinde istikrarlı bir çalışması ve eylem hazırlığı mevcut olabilseydi, Temmuz-Ağustos sürecinin akıbeti çok daha farklı olacaktı.

Bugün için kesin olan bir şey varsa, o da dipten gelecek yeni Temmuz-Ağustos eylem dalgalarının kapıda olduğudur. Öncü işçiler ve sınıf devrimcileri bugünden yarınki yükselişlere hazırlanmak sorumluluğu ile karşı karşıyadırlar. Sermayenin saldırılarını geri püskürtmenin, sendika ağalarını sendikaların başından defetmenin ve geleceği kazanmanın yegane yolu budur. Yarın tayin edici savaşların kazanılması, bugünden sınıf mücadelesinin günlük gel-gitleri içinde yürütülecek hazırlığın varlığı ve başarısıyla güvence altına alınacaktır.

Hakları için sokaklara dökülecek işçi kitleleri öncüleriyle birleştiğinde ve eller kararlılıkla şalterlere uzandığında, Türk-İş'te hangi ihanet ekibinin iş başında olduğu ya da hangi sendikanın kaç delege olduğu değil, sınıfın mücadele gücü, örgütlenme ve önderlik düzeyi sonucu tayin edecektir. Bunu bilmek ve buna hazırlanmak gerekmektedir. Bu doğrultuda yüzümüzü sermaye iktidarı ve saldırılarına karşı dönerek, sermaye iktidarı ile her ciddi hesaplaşmanın sendika ağalarının barikatı ile karşılaşmak ve onlarla da hesaplaşmak olacağını bilerek hareket etmeliyiz. Devrimci sınıf sendikacılığı ve devrimci sınıf mücadelesi çizgisinde fabrika birimlerinde kitle çalışması yürütmek, öncü işçi platformlarını geliştirmek için seferber olmalıyız.

Türk-İş Genel Kurulu:

Çıkar çetelerinin çatışması

Türk-İş 18. Genel Kurulu Bayram Meral'in yeniden Genel Başkan seçilmesi ile tamamlandı. İşçi sınıfı adına, işçi sınıfının mücadelesi adına ihanetten başka söyleyecek hiçbir sözü olmayan bir grup sendika ağasının biraraya geldiği, kirli çıkar hesapları ve kulislerle süren bir genel kurul daha böylece sona erdi. Sınıf hareketi adına, onun nasıl geliştirileceği adına, tahmin edileceği gibi hiçbir şey konuşulmadı. Zaten diploması gereği yapılan konuşmaların da bir önemi yoktu. Önemli olan tek şey vardı: Rantı kim yiyecek, dolayısıyla yönetimi kim alacak.

Genel Kurul kulislerinde elden ele dolaşan Arif Haydar Veziroğlu'nun Bayram Meral'e yazmış olduğu iddia edilen bir mektup bile delegeleri fazla etkilemedi. Neydi bu mektup? Basına yansıdığı kadarıyla, Barış Partisi eski başkanı ve Vinsan A.Ş. sahibi A. Haydar Veziroğlu, B. Meral'e "sendika çalışmalarında" kullanması için bir milyon dolar vermişti. B. Meral bu parayı Mesut Yılmaz'ın akrabası olan Mehmet Kutun'ın yatırım şirketinde değerlendirmişti. Veziroğlu mektubunda B. Meral'e kendisine verdiği parayı nereye harcadığını soruyordu. Normalde büyük bir infial yaratabilecek ve Meral'in yeniden seçilme şansını ortadan kaldıracak bu iddia Meral ve Veziroğlu tarafından yalanlandı.

Aslında Meral'in yolsuzlukları ve gizli dolapları Türk-İş delegelerini bir ölçüde etkiliyordu. Eğer kendilerine de pay verilseydi hiçbir sorun olmazdı. Nitekim bugüne kadar ortaya çıkan bir dizi yolsuzluk Türk-İş'te artık bu tür işlerin olağan şeyler haline geldiğini gösteriyordu. Ar damarları yırtılmış, paradan başka değer tanımayan bu sendikacılar sürüsü Meral'in yolsuzluklarından mı etkilenenlerdi? Nitekim bu belgeyi ortaya çıkarıp dağıtanlar da Meral'i düşürmeye azmetmiş M. Özbek ekibi değil miydi? Türk Metal Sendikası'nın bu mafyacı başkanın ne büyük bir serveti çevirdiğini, düzenine çomak sokanları sokak ortasında kurşunlattığını artık bilmeyen kalmadı.

Özbek çetesinin adayı olan ve tekstil işçilerinin satıcılığını yapan Zeki Polat, B. Meral çetesini zorlarsa da az bir oy farkıyla kaybetti. Bu durum önümüzdeki dönemde Türk-İş içinde çeteler savaşının da iyice kızışacağını gösteriyor.

Geleneksel olarak Türk-İş genel kurullarına katılıp konuşma yapan Cumhurbaşkanı, Başbakan, parti başkanları ve benzerleri bu sefer ya gelmediler ya da gelip konuşma yapmadılar. Gerçekten devlet yöneticileri ve parti başkanları niye gelip konuşma yapsınlar ki Türk-İş Genel Kurulu'nda? Sendika bürokrasisinin ipliğinin işçilerin gözünde tümüyle pazara çıkmadığı, onun çeteleşmesinin işçiler tarafından görülemediği koşullarda, gelip birkaç parlak söz söylemek ve demagoji yapmak, sermaye sınıfının bu temsilcileri için bir ihtiyaçtı. Bunun işçileri aldatmak için bir anlamı vardı. Artık sıradan bir işçinin gözünde bile Türk-İş yöneticilerinin nasıl bir sermaye sözcüsü hatta sermaye sahibi olduğu açığa çıktığına göre, ne işe yarayacak ki Türk-İş Genel Kurulu'nda konuşmak?

Türk-İş tabanının sendika üst yönetiminden iyice kopmaya başlamasının ilk göstergesi, Türk Metal'in ihaneti karşısında metal işçilerinin toplu istifa etmeleriydi. Aradan bir yıl geçmeden, Türk-İş'in "sosyal güvenlik reformu" yasasına karşı eylemlerde aldığı gerici ve eylem kırıcı tutum karşısında ise çok sayıda sendika kopma noktasına geldi. Bu kopuş Şemsi Denizler'in manevrasıyla son anda engellendi. Ama artık derinlerde nasıl bir mayalanmanın yaşandığı görülüyordu.

Türk-İş Genel Kurulu'nda dipten gelen bu dalganın nasıl haince önüne geçilebileceği çerçevesinde bile bir tartışma yapılamadı. Belki de tarihinin en önemsiz, en sessiz genel kurulu yaşandı. Bütçe komisyonunun Türk-

İş yöneticilerinin maaşlarına %70 zam yapılması önerisi biraz da bu rahatsızlıkla kabul edilmedi. Çünkü sefalet çukurunda yaşayan işçilerin gözleri önünde beş tane sendika yöneticisi %70 zam ile 2 milyar TL aylık alacaklardı. Bu göstermelik geri adım gerçekte hiçbir anlam ifade etmiyordu. Asıl gelirler maaşlardan değil işverenlerden elde ediliyordu. "Rüşvetin belgesi olmayacağına göre, işçileri satarak elde edilen paralar karşısında maaş artışı o kadar önem taşııyordu. Bunun onlarca katı zaten başka yollardan elde ediliyordu.

Türk-İş'te yaşanan süreç iki çarpıcı gelişmeye tanıklık ediyor. Birincisi tabanın kopuş sürecidir ve bu yeni bir gelişme de değildir. Türk-İş'in nasıl kurulduğu, gelişmesi biliniyor. Ancak özellikle '80 ve '90'lı yıllarda yaşanan gelişmeler, sendikaları da göstermelik sınıf örgütü olma rolünden çıkarmış, sermayenin, dolayısıyla devletin ve MGK'nin bir yan örgütü gibi çalışmaya başlamasını sağlamıştı. Mafyalaşan ekonomi, çeteleşen devlet, çürüyen düzen kendi araçlarını da aynı sürece sokmuştu. Ancak son yıllarda ardarda yaşanan apaçık satışlar, sefalet düzeninde yaşayan işçilerde de tepki yaratmaya başladı. Bu sürecin ilk ürünü, çürümenin ve çeteleşmenin yarattığı ve giderek güçlendirdiği kopuş sürecidir.

Aynı sürecin bir başka görüntüsü olarak ifade edilebilecek ikinci sonuç ise, Türk-İş'te milliyetçi-muhafazakar bir gelişmenin yaşanmasıdır. Son bir yılda arka arkaya bir dizi sendika şubesi merkezi MHP'li grupların eline geçti. Bu grupların sendika yönetimlerini ellerine geçirmesinde tabanın yönetimlerden kopmasının önemli bir rolü var. Ne zaman ki sınıf hareketi gelişip süreçlere damgasını vurmuşsa, bu türden çeteleri de süpürüp atmıştır. Ancak sınıf hareketinin gerilediği bir süreçte burjuva düzenin değerleri işçi örgütlerini de etkisine almıştır. Hele bu örgüt Türk-İş gibi bizzat devlet tarafından kurulup çok özel bir tarzda istihbarat teşkilatları, uluslararası kurumlar vb. tarafından yönlendiriliyorsa, bu süreç daha da belirgin yaşanacaktır.

Yaşanan bu süreç devrimci-sosyalist bir alternatifin henüz ortaya çıkamaması ile de bağlantılıdır. Çürümenin derinleştiği koşullarda işçiler sendikalardan umutlarını kesmiş, ancak doğru bir perspektife sahip olmadıkları ölçüde, kısmen kendilerini kurtarıcı gibi gösteren sahte öncülerin peşine takılmışlardır. Azımsanmayacak sayıda işçi sadece sendikanın ihanetine duyduğu tepkilerden dolayı seçimlere bile katılmak istememekte, delegeliğe "kim giderse gitsin, lanet olsun" diyerek yüzünü dönmektedir.

Tüm bunlar ve çürümenin yarattığı diğer sonuçlar, Türk-İş içerisinde milliyetçi-gerici bir büyümeyi de kolaylaştırmıştır.

Tek çözüm mücadeleyi yükseltmek!

Türk-İş'in yaşadığı süreç ancak bir bütün olarak ele alındığında anlaşılabilir. Bu sürecin aşılması ise bir bütün olarak aynı halkanın güçlenmesine bağlıdır. Sermayeye karşı mücadelenin yükselmesi, hem işçi sınıfında yaşanan güvensizliklerin hem de sahte alternatiflerin cazibesinin panzehiridir. Sınıf hareketinin yükselmesiyle gerçek öncüler, işçi sınıfının gerçek temsilcileri ön plana çıkacaklardır. Aynı şekilde sınıfın tepesine çöreklenmiş sendika bürokratları buruşturulup bir kenara atılacaktır.

Bütün bunlar sınıfın öncülerinin örgütlenmesinin önemini, dolayısıyla partinin rolünü gözler önüne sermektedir. İşçi sınıfının başındaki bu asalaklar, ancak sınıfın kurmayı partinin yarattığı örgütlenmeyle başımızdan defedilecek ve işçi sınıfı sosyalizme böyle yürüyecektir.

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri: Parti Programı Üzerine

Programın dili/üslubu üzerine ne söylenebilir? Bir taraftan partiyi ve komünistleri birleştiren bilimsel temel, ama öte yandan da sınıfın altında birleşip savaşacağı bir bayrak; kendi istemlerini, hedeflerini ve görevlerini dile getiren militan bir mücadele bayrağı. Dilinde ve üslubunda burada, bu açıdan bir denge bulunabilmeli. Bilimsel temelini hiçbir biçimde karartmamak kaydıyla, bu temel üzerinde, sınıf kitlelerini ya da hiç değilse sınıfın öncü kesimini kucaklamamızı kolaylaştıracak bir üslubu, bir havayı da verebilmeliyiz programımıza. Örneğin 1902 programı tartışmalarında Lenin diyor ki; küçük üretim önemsizleşir demeyelim, küçük üreticiler yıkıma uğrar diyelim; kapitalizmin küçük üreticiyi sürüklediği kaçınılmaz yıkımı daha vurgulu terimlerle ifade etmeye bakalım. İfade edilen düşüncenin bilimsel esasını değiştirecek hiçbir şey önermiyor. Sadece o terim yerine bu terimi tercih etmek daha isabetli, zira bu daha vurgulu, daha çok şey anlatır, diyor.

Programımızın militan devrimci bir dili olmalı

Cemal: Programımızın genel çerçevesi ve teorik içeriği yönünden bir zorluk yaşamayacağız. Programımız, hareketimizin on yıllık kendi birikimi ve bilimsel sosyalizmin yüzelli yıllık enternasyonal tarihsel-teorik birikimi üzerinde yükseleceği için böyle bir güven duyabiliyorum. Programımızın içerik yönünden kuvvetli olacağından herhangi bir kuşku duymuyorum.

Ama programın içerikteki kuvveti kadar dil ve üslup yönünden de kuvvetli olmasını gözetebilmeliyiz. İçerikteki kuvveti söylemdeki/tarzdaki heyecanla,

yerine göre ajitatif vurgularla birleştirebilirsek, metni kuru bir metin olmaktan çıkarabiliriz. Bu anlamda *Komünist Manifesto*'nun dil ve üslup yönünden çok başarılı olduğunu düşünüyorum. Rosa Luxemburg'un "*Spartakistler Ne İstiyor?*" başlıklı programında da aynı başarı var.

Programa ilişkin olarak, roman ile öykü üzerinden biraz farklı bir benzetme yapmak istiyorum. Romanda örneğin yaşanan on günlük bir olayı 500 sayfada anlatabilirsiniz. Ama öykü, o 500 sayfalık çalışmanın damıtılmış biçimidir. Yani öykü zor olanıdır. Bizim on yıllık birikimimizi bu anlamda romana benzetebiliriz. Programı ise, bu on yıllık birikimin süzülmesi anlamında öyküye benzetebiliriz. Biz zor olanı yapacağız.

Değinmek istediğim başka bir sorun ise "devlet" sorunu. Devlete ilişkin olarak programda ne söyleyeceğiz, onu nereye oturtacağız? Bunun teorik arka planı açısından belli zorluklarımız var. *Platform Taslağı*'nda bir-iki cümle ile geçen bir devlet tanımlamamız da var. Bunun arka planını doldurmak kuşkusuz önümüzdeki süreçte başarabileceğimiz birşey. Bunu tartışmak isterim, ama bugünkü gündemimiz çerçevesinde tartışabileceğimiz bir sorun değil. Ama Cihan yoldaş da sosyalizm ile komünizmin ayrımı üzerinden ifade etti. Bence de böyle bir ayrım gerekli değil. Daha çok kapitalizmden komünizme geçiş süreci olarak kavramak lazım sorunu.

Azami ve asgari program sorunu üzerine tartışmalara gelince. Hem asgari program kavramının dejenere olması nedeniyle, hem de asgari programdan yerleşik sol kültür içinde daha çok demokratik devrim aşaması anlaşıldığı ölçüde, programımızda yer almaması gerektiğini düşünüyorum. Eğer biz demokratik görevleri sosyalist devrimin yan ürünleri olarak görüyorsak, program yapısında da bunu bu kapsamda ele almalıyız diye düşünüyorum.

Parti kazanıldı, herşey iktidar için!

Tuna: Bir parti iddiasıyla çıkıyoruz ve parti de iktidara aday bir yapı. Düne kadar temel ve acil iki hedefimiz parti ve iktidar, parti ve devrimdir diyorduk. Bunun bir ayağını kazanmış olmak, iktidarı alma mücadelesinin bizim için en öncelikli hedef olduğu anlamına geliyor. Bugünün dünyasında Türkiye gibi bir ülkede, iktidarı alma hedefi, doğal olarak son derece heyecan verici bir hedef. Programımız bunun bilimsel temelini sağlıyor bize. Eğer programımız akademik bir değerlendirme değil de iktidarı alma hedefimizi taşıyan ve tanımlayan bir metin olacaksa, bir savaşçı ruhu yaratması gerektiği ölçüde o dinamik havayı, o ajitatif yönü de taşıması gerekiyor.

Ama program esasta bilimsel bir metin. Bizim anladığımız anlamda işçi sınıfının ajitatif dili, o bilimsel temel üzerinden ve onun sınırlarında ifade edilebilir ancak, burada zorlamalardan da kaçınmak gerekir, bu yalnızca programımızı zayıflatır. Ön tartışmalarda da, bilimsel bir metinde popüler bir dili çok da tercih etmemek gerekir demiştik. Bilimsel bir eleştiri kendisine uygun kavramlar ve terimlerle

yapılır. Bu, dilin açık ve sade olmasına en ufak bir biçimde engel teşkil etmiyor. Bu nedenle, ajitatif dili de, heyecanı da işçi sınıfının devrimciliğinin farkı ile kullanabilmeliyiz. Ajitatif dil ihtiyacı bir ölçüde programımızın giriş bölümü ile karşılanabilir diye düşünüyorum.

Asgari-azami program üzerinden sanıyorum ayrıca tartışacağız. Burada ben de girmeyeceğim, ama programımızın bir bütün olduğunu, kendi içerisinde parçalanabilir olmadığını düşündüğümüz ölçüde, bizim için öyle bir kaygıyı duymamak gerektiğini düşünüyorum.

Ulusal sorun ve tarım sorununun ayrı bir bölüm olarak ifade edilmesiyle ilgili bir tartışma var. Kürt sorununun bu ülkede kendini ortaya koyuş biçimi ile, bu ülkelenin 70 yıllık siyasal tarihi içerisinde tuttuğu yerle, sadece güncel hareketlilik açısından değil önümüzdeki dönemde de tutacağı yerle birlikte düşünüldüğünde, bence de ayrı bir bölüm olarak ifade edilmesi gerekiyor. Programımız, hem bilimsel temeli ile hem de bugüne ışık tutması açısından, ulusal sorunu tarım sorunu ile güçlü bir biçimde bağlayabilmeli. Bu biçim olarak nasıl yapılabilir, kafamda henüz oturmuş değil. Ama bugün biz ulusal sorunun/mücadelenin yoksul köylülüğe dayandığını; doğal olarak ulusal taleplerin bir yanıyla köylülüğün talepleriyle de birleşmesi gerektiğini; bu çerçevede ulusal olanla sınıfsal olanı ayırmanın hareketi zaten burjuva anlamda dar bir ulusal program düzeyine düşüreceğini, nitekim düşürmüş bulunduğunu da söylüyoruz.

Parti düzeyine geldiğimiz bir yerde, bu sorundaki politik açıklıklarımız polemiklerimizde, propaganda-ajitasyonumuzda, pratik faaliyetimizde özel bir ağırlık taşıyacaktı. Ulusal hareketin başlangıçtaki devrimci programından ayrıldığı, "siyasal çözüm" arayışı çerçevesinde kendini en dar anlamda ulusal taleplere indirgediğini tespit ediyoruz ve bu durumda programının da artık dar bir burjuva ulusal program haline geldiğini söylüyoruz. Bunun Kürt halkının devrimci birikiminin heba edilmesi anlamına geldiğini söylediğimiz ve buna güçlü bir tarzda vuracağımız bir sırada, sözünü ettiğim sorunun programımızda gözetilmesinin büyük önemi var. Biz başından beri, bu ülkede ulusal hareketin temel toplumsal dinamığının devrimci yoksul köylü dinamiği olduğunu da söyledik. Bu programımıza da yansımali. Ulusal hareketle polemiklerimizde, emekçi katmanlarına giderken, bizim programımızın ulusal soruna yaklaşımı bu diyebilmeliyiz.

Cihan yoldaş programda kısa da olsa sol akımlarla ilgili bir ayrı bölümün yer alması gerektiğini söyledi. *Komünist Manifesto*'da bu böyle ve daha sonra da gelenekselleşmiş. *Komünist Manifesto*'nun yazıldığı dönemde Marksizm baskın bir sosyalist eğilim değil, dahası henüz yeni yeni şekilleniyor. O zamanki devrimci muhalif akımlar arasında ideolojik ayrılıklar daha büyük. Anarşizm o zaman çok güçlü ve çok farklı bir ideolojik akım. Ama 150 yıllık tarihi içerisinde Marks ve Engels'in kurucusu oldukları bilimsel sosyalizm devrimci mücadelede oynadığı

Programı Üzerine Kongre Tartışmaları/4

Programı Üzerine düşünceler

tarihi rolle, diğerlerini önemli ölçüde tarih sahnesinin dışına itti. Kuşkusuz değişik sınıfların sosyalizm üzerinden yorumları hala da var. Ama bir dizi temel değerlendirmede Marksizm'in baskın çıkması sonucunda ayrılıklar çok azaldı.

Bugün Türkiye'de küçük-burjuvazinin devrimci temsilcilerinin hiçbirinin, örneğin proletarya diktatörlüğü çerçevesinde genel marksist argümanların karşısına çıkabildiğini sanmıyorum. Bu kuşkusuz politik ayrımların çok önemli olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Ama ben kısa bir bölümde ifade edilişin hayli zor olacağını düşünüyorum. Bizim programın kalıcılığı üzerinden vurgularımız var. Önümüzdeki dönemde devrimci popülizmin politik mücadelede etkisizleşeceği bir yerde, programımızın bu bölümü gereksizleşebilir. Bu noktada ne kadar bir ihtiyaç olduğunu ayrıca tartışmak gerekir.

Programın bülemelenmesi içerisinde nasıl ki kapitalizm bölümünün ardından sosyalizm tanımlıyorsak, emperyalizm bölümü üzerine de dünya çapındaki gelişmelerin yorumlanması ile birlikte dünya devrimi perspektifinin ve enternasyonalizmin benzer bir biçimde öne çıkması gerekiyor.

Proletarya diktatörlüğüne ilişkin olarak söyleyebileceklerimize gelince. Programı esasta iktidar hedefine bağlı tanımladığımız; iktidar alındıktan sonraki ilk uygulamalarımızı ortaya koyduğumuz bir yerde, bana proletarya diktatörlüğü asgari bir tanım olarak yeterli gözüküyor. Sovyet devrimi, önden sadece Paris Komünü gibi sınırlı bir deneyimin olması nedeniyle de, devrimden sonra hiç değilse 15 yıl boyunca siyasal ve ekonomik planda yapacakları konusunda beklemediği sorunlarla karşı karşıya kalabildi. NEP bunun ifadesiydi, beklenmeyen durumlara verilmiş bir geçici yaratıcı yanıtı bu. Tek parti yine öyle. Bunlar, siyasi ve ekonomik koşullara, nesnel zorlanmalara karşı tutumlar oldular. Doğal olarak biz NEP ve tek partiyi, oynadığı devrimci rolleri, etkilerini, yan sonuçlarını bilmekle beraber, genelleştirmiyoruz. Bu, Sovyet devriminin uluslararası karakteri konusundaki güçlü inancımıza ve düşüncemize rağmen böyle.

Sonuç olarak ben proletarya diktatörlüğünün daha sonraki süreçte bürokratik bir yozlaşmaya uğramasına ilişkin belli değerlendirmeleri program yapısı içinde çok gerekli görmüyorum. Program çerçevesinde, proletarya diktatörlüğü diye tanımlamak bana yeterli gözüküyor.

Diğer alt başlıklarla ilgili zaten ayrıca bir tartışma olacağı için (teorik bölüm, pratik bölüm, siyasal bölümle ilgili), onlara girmeyeceğim.

Bayram: Programın bu şekilde bölümlenmesi olumlu. Ancak ulusal sorun ve tarım sorunu program metnine ek olarak değil de içerisinde yer alırsa daha doğru olur diye düşünüyorum. Programın fazla şişkin olmaması açısından böyle daha yararlı olur. Genelde programları bekleyen iki türlü tehlike oluyor. Uzun ve geniş olduğu ölçüde işlevini yeterince yerine getiremiyor. Aşırı kısa olması durumunda ise, pratikte partililerin ya da işçi sınıfının elinde silaha dönüşmesi güçleşiyor. Kısıklığı veya uzunluğuna bunları gözeterek

karar vermek gerekiyor.

Ancak ulusal sorun ve tarım sorunu, program sistematığı içinde bir bölüm olarak yer almalı. Ayrı bir metin olarak fazla yararlı olacağını düşünmüyorum. Ama şu olabilir; bir dizi başka konuyla birlikte kongre kararları ya da kongre tezleri olarak geçebilir. Program içerisinde bir program formuna pek uygun olmaz diye düşünüyorum.

Dil konusunda belli bir açıklık oluştuğunu düşünüyorum. Popüler bir dil olacak diye bir zorunluluk olmadığını Engels de söylüyor. Bilimsel gerçekliği verecek kavramlar neyse, o kavranları kullanmak gerekir.

Proleter devrimi ve proletarya diktatörlüğünün bizdeki somut karşılığı noktasında farklı bir vurgu var mı, bilmiyorum. Onu içerik yönünden ayrıca tartışırız diye düşünüyorum.

İşçi sınıfına “benim bir partim var” dedirtmek

Osman: Program bir partinin teorik ve politik içeriğidir. Sağlam bir içerikle yola çıkıyoruz. On yıllık teorik-ideolojik birikimimizin, bu sağlam içeriğimizin teminatı olduğunu düşünüyorum. Türkiye işçi sınıfı artık bir iktidar programına sahip diyebileceğiz. Nihayet artık yaşamın nesnellüğinden çıkan bir program işçi sınıfının önüne konulacak ve bu Türkiye'de ilk kez olacak. Geleceğin sorunu olarak değil, bugünün sorunu olarak iktidarı için savaşımının adı olacak bu program. Bu anlamda gerçekten de heyecanlandırıcı bir program.

Program teorik ve siyasal olmak üzere temelde iki bölümden oluşuyor. Burada çok önemsedğim şudur. Asgari program ayırma gitmeksizin, acil demokratik sorunların devrimimizin manivelaları olarak ele alınması ve bu çerçevede programa konulması gerekir.

Kürt sorunu ve tarım sorununun ayrı ele alınması üzerine öneriler yapıldı. Bence de programın içerisinde ele alınmalı, ve tıpkı Lenin'in ulusal sorun söz konusu olduğunda bir halklar hapishanesi olan Rusya ilgili 9. maddede formüle ettiği gibi, kısa ve özlü olmalı bunlar. Doğrudur, ulusal sorun bugün çok ciddi bir politik sorundur ve bu ülke gündeminde çok önemli bir yer tutmaktadır. Ama bizim programımız konjonktürel süreçlerden etkilenmeyecekse, sıkı sıkıya stratejik hedefe bağlı olacaksa, ulusal sorun, tarım sorunu gibi sorunların ayrı alt bölümler olarak ele alınmasını doğru bulmuyorum. Programımızın doğal yapısı ve akışı içerisinde, ilgili bölüm hangisiyse bu sorunlar da oraya konulmalı, orada vurgulanmalıdır.

Biz bugüne kadar daha çok ideolojik kuvvetimizle kazanımlarımızı elde ettik. Parti ve program ise politik kuvvet olmamızın çok önemli bir aracı olacak. Türkiye solu tarafından ideolojik gücümüz tartışılmaz bir konumda, bu konuda belirgin bir basınç oluşturuyoruz. Ama politik kuvvet olmak ve işçi sınıfına “benim bir partim var” dedirtmek durumundayız. Bunu başarabilmemiz açısından da önemli bir araç program.

Semih: Programın teorik bölümü üzerinden çok fazla bir tartışma yok. Sorun bu çerçeveden çıkmıyor. Siyasi bölüm olarak ifade edilen, Türkiye'de proleter

devrimin hedef ve görevleri, proletarya iktidarının gerçekleştirecekleri çerçevesinde de tartışma gelişmiyor.

Temel tartışma alanı pratik-taktik bölümlerle ilgili görünüyor. Bu, “emeğin korunması” bölümü çerçevesinde de değil, daha çok demokratik ve sosyal hak ve istemler konusunda, bunun da bir parçası olarak ulusal sorun ve tarım sorunu çerçevesinde oluyor tartışmalar. Ulusal sorun ve tarım sorunu başlıkları altında ayrı bölümler olmaksızın, bunların temel demokratik sorunlar çerçevesinde ifade edilmesi mümkün. Bir de ön tartışmalarda geçmişti; bugünün bir Alman partisinin program metni dışında ayrı bir eylem programı var diye, buna benzer bir tarzı tercih edebiliriz. Biz de ulusal sorun ve tarım sorunu üzerine bu tarzda metinler kaleme alabiliriz diye düşünüyorum. Yani programın dışında ayrıca böyle metinler olur, ama program içerisinde de temel demokratik haklar çerçevesinde bu sorunlar özlü bir biçimde konulur.

Ulusal sorunu yine de tartışmamız lazım. Çünkü ulusal sorun üzerinden bir ya da iki maddede söylenecekler söylemek istediğimiz şeyi ne kadar ifade edecek; önemli olan bu. Sorunun kendisini *Program Taslağı* üzerinden tartışınca, bir parça formun da nasıl olması gerektiği daha net ortaya çıkar gibi geliyor bana.

Tuna yoldaşın “sapmalar” üzerine söylediğine ben de katılıyorum. Bu, programda kısa bir bölüm olarak yer aldığında ne kadar güçlü, anlamlı ve işlevsel olacak? Artı, şu an içinden geçtiğimiz süreçte sapmalara ilişkin bir bölümün konması ne kadar gerekli? Ruslar'ın programına 1903'te bu çerçevede bir şey konulmamış, ama Lenin '17'de konulmasını öneriyor. *Komünist Manifesto*'da değinilmiş, ama o dönem içinde bulunulan tarihi süreçle ilgili bir sorun. Programın ilgili bölümü geldiğinde tartışıp açabiliriz. Ama ben içinden geçtiğimiz süreçte çok özel olarak ideolojik-politik sapmalara yer verilmesi gerektiğini düşünmüyorum.

Dil konusuna da değinmek istiyorum. Cihan yoldaş ön tartışmalarda, özellikle teorik bölüm üzerinden; burada popüler bir dilin kullanılması ile bilimsel bir sürecin açıklanması farklı şeylere tekabül edebiliyor, bu bölümde net bir tutumla bilim dili ne ise maddelerin onunla ifade edilmesi gerekiyor demişti. Bu yeterince açık. Popüler olması kaygısıyla hareket edilmemesi gerekli program çerçevesinde. Bu konuda belli bir netliğe zaten ulaşılmış diye düşünüyorum.

Programda sapmalar sorunu

Nadir: Önemli gördüğüm bir hususta kısaca bir şeyler söylemek istiyorum. Programımız, gerek devrimci siyasal mücadele süreci içerisinde, gerekse özel planda işçi sınıfı hareketi içerisinde ortaya çıkan ya da çıkabilecek sapmalara ilişkin tutum konusunda bir şey söylemeli midir, diye bir tartışma geçti. İki yoldaş bunun çok gerekli olmadığını ifade ettiler. Ama ben yoldaşların yanıldıklarını, yanlış düşündüklerini ifade etmek istiyorum.

Kuşkusuz bugün 1848'lere benzemiyor. Bugün belli bakımlardan 1900'lerin başlarına da benzemiyor. Ama kimse bugün işçi hareketinin bu iki tarihsel dönemden daha az sapkınlık girişimleriyle karşı karşıya olduğunu söyleyemez. Sosyalizm deneyimlerinin başarısızlığa uğraması, sosyalizmin belli bakımlardan prestij kaybetmesi nedeniyle, bugün için bir takım akımların sosyalist maskesiyle işçi hareketi saflarına sızması eskisi kadar söz konusu olmayabilir. Ama çok geçmeden bu durum yeniden ortaya çıkacaktır. Zira yeni dönemin işçi hareketi dalgaları, Marksizm'in giderek yeniden güçlü bir otorite haline getirecektir. Bu nedenle yeni dönemde işçi hareketi içerisindeki sapmalara karşı mücadeleye özel bir tarzda vurgu yapmak, bizim için politik bir ihtiyaçtır.

Yalnızca Türkiye'nin sınırları çerçevesinde de düşünmemek gerekiyor. Programımızın teorik bölümünü tartıştığımız zaman, bu teorik bölümün enternasyonalist ruhunun nereden geldiği üzerinde de duruyoruz. Burjuvazi nasıl evrensel bir sınıf ise proletarya da evrensel bir sınıftır ve evrensel planda işçi sınıfı hareketini yoldan çıkarmak, onu burjuva ideolojisinin vesayeti altına almak üzere çok değişik kanallardan çok değişik girişimler yapıyor. Dolayısıyla bunu yalnızca Türkiye sınırları içerisinde değil, daha geniş planda düşünmek gerekiyor.

Kaldı ki Türkiye planında düşünüldüğünde de, ben tehlikenin konjonktürel olduğunu, çok dikkate alınmaz bir şey olduğunu söylemenin doğru olamayacağını düşünüyorum. Bugün işçi hareketi henüz geri, henüz kendiliğinden sınırlar içinde, henüz bir siyasal sınıf hareketi haline gelememiş. Bu nedenle burjuvazinin özel bir tarzda yöneldiği bir alan değil. Ama gelecekte bunun böyle olacağını söylemek doğru değil. Nitekim biz Türkiye'nin tarihinde bu egemen sınıfın, "bu memleketi komünist partileri lazımsa, onu da biz kuracağız" dediğini de biliyoruz. Bugüne kadar gerek sendika bürokrasisi, gerekse değişik burjuva siyasal akımlar (TİP'i, TKP'yi hatırlayınız) üzerinden işçi hareketini hep denetim altında tuttuklarını da biliyoruz. Dolayısıyla, bu alanda karşı karşıya olduğumuz sorumluluklar hiçbir biçimde küçümsenmemelidir.

Eğer işçi hareketi içerisindeki sapkın eğilimlere karşı mücadeleyi bugünün geleneksel dar küçük grupları üzerinden anlıyorsak, bu çerçevede zaten bir şey söylememiz gerekmiyor. Yoldaşlar bu çerçevede ifade ediyorlarsa, ben buna tümüyle katılıyorum. Ama tartışılan sorunun mahiyeti bence çok daha değişik. Bu nedenle bizim programatik çerçevede de bu mesele üzerine mutlaka kendi temel perspektifimizi ortaya koymamız gerekiyor. Bu, önümüzdeki dönem açısından da ayrıca büyük bir önem kazanacaktır.

Temmuz: Üslup alanındaki zorluk, programın hem işçi sınıfının öncülerine, hem de bir parça kitlelerine dönük olması ihtiyacından; ama hem de bunun, komünist işçi partisinin temel duruşunu ifade eden bilimsel bir metin olmasından geliyor. Yani hem sınıfın öncüsünü, bütün bir partiyi bağlayan ideolojik-programatik bir temel oluyor, hem de sınıfın ileri kesimlerini, giderek daha geniş kesimlerini etrafında toplayacak bir bayrak oluyor. Tam da bu ikisini iç içe yapmaya çalıştığı ölçüde, büyük bir zorlukla karşı karşıya kalıyor.

Bu, bilimsel dil ile ajitatif dil arasında bir zorluk olarak ortaya çıkıyor. Uzunluğu-kısalığı sorununda da bir zorlanma yaratıyor. Klasik programların zorluğu buradan geliyor. Ama yine de bizim klasik program üzerinden yaptığımız tercihin bir mantığı var. Eğer program göndere çekilmiş bir bayraksa, bu bayrak hem bizzat önde taşıyan partiyi, hem de onun arkasından koca bir orduyu birleştirecektir. Onun arkasındaki ordu bu bayrağa baktığında kendi taleplerini görebilmeli. Bu ise metni kaleme almak açısından bir zorluk alanı

ortaya çıkarıyor.

Programı kaleme alan yoldaşın bu tartışmaları geniş bileşenle yapma isteğinin gerisinde, programı kollektif bir ürün olarak çıkarmak isteğinin yanısıra, böyle bir neden de var. Bu tercihin ancak tartışmalardan süzülerek yapılabilmesi var. Cihan yoldaşın tartışmalarımız sırasında sıkça verdiği bir örnek vardı. Bir yönü ile açıklayıcı olduğunu düşünüyorum. 1919'da Ruslar program hazırlamaya çalışıyorlar, ki bu program, dünya işçilerine dönük bir propaganda metni. Lenin; bizim bu sorunu çok da abartmamız gerekmiyor. Partinin en yetenekli teorisyenlerinden onunu, yirmisini bir yere kapatalım, telefonlarını çekelim, dünya ile bütün irtibatlarını keselim (o sırada iç savaş sürüyor), birkaç ay çalışsınlar, böylece ortaya bir program çıkarırlar, diyor. Çok abartmayalım dediği yerde bunu söylüyor. Bu, yılların teorik ve pratik deneyimi ile yoğunlaşmış önderlerinin bir program metni ortaya çıkarırken nasıl bir zorlanmayla karşılaşacaklarını anlatmak açısından çarpıcı bir örnek.

Ulusal sorunun programda nasıl yer alacağına ilişkin bir tartışma var. Ruslar'ın programında tarım programının tuttuğu bir yer var. Rus devriminde proletaryanın yedeğindeki köylülüğün oynayacağı devrimci rolün öneminden hareketle çok önemsenmiş ve ayrı bir başlık olarak ele alınmış tarım sorunu. Bu açıdan bakıldığında, ulusal sorunun konjonktürel bir özellik taşımadığını, devrimimizin önemli bir manivela olduğunu düşünüyorsak, biz de bu sorunu program içinde ayrı bir başlık yapabiliriz. Bu, konjonktürel bir politik tercih değil, Türkiye devriminin temel yapısal sorunlarına, mevzilenmesine ilişkin bir sorun.

Kendi tarihi dönemimizin havasını taşıyan bir program

Sergen: Kısaca birkaç noktayı belirtmek istiyorum. Birincisi; klasik programa ilişkin söylediklerimize sadık kalmamız gerektiğini düşünüyorum. Bunlardan ilki, programın kısa ve öz olması gerektiğine ilişkindi. Bugünkü güçlükler ne olursa olsun, buna mümkün olduğu ölçüde uyabilmeliyiz. Programı kaleme alan yoldaşın da ifade ettiği gibi, burada gerekçelendirmelere, yorumlara girmek gerekmiyor.

Bizim ülkemizdeki sol akımlardan temel bir farklılığımız da şudur: Biz programımızı, siyasal yaşama adım attığımızdan bu yana, adım adım inşa ederek bugüne geldik. Yani yorum ve gerekçelendirmelere başından beri sahiptik. Ama son bir yılda çok daha geniş bir çerçevede yapıldı bu. Buna rağmen bir güçlük de var. Klasik programlar gerçekten çok kısa kaleme alınmış. Bu açıdan bir güçlüğümüz var ve ben bunun bir ölçüde doğal olduğunu da düşünüyorum.

Bizim programımız yapı, hacim ve üslup yönünden ne Komintern'in '28 Programı, ne de Spartakistler'in programı gibi olacaktır. Biz bu programlardan yararlanırsak, çıkartmamız gereken sonuçları çıkartırız. Bunu yaparken, öncelikle kendi koşullarımızı dikkate almak zorundayız. Klasik programlardan mümkün olduğu kadar öğrenmek, özellikle Engels'in uyarılarını dikkate almakla birlikte, kendi koşullarımızı gözetmek durumundayız. Bu iki açıdan önemli.

Birincisi; bu ülkede bugüne kadar işçi sınıfı adına ortaya konulan programların bilimsel olmadığını, işçi sınıfına ait olmadığını, marksist temellere oturmadığını söylüyoruz. Bizim programımız bu açılardan bir ilk olacaktır gerçekten. Türkiye işçi sınıfına bilimsel bir program ilk kez armağan edilecektir.

İkincisi; çok özel bir tarihsel dönemden geçiyoruz. *Komünist Manifesto*'nun yazıldığı dönem

özel bir dönemdir. Dolayısıyla *Komünist Manifesto*, yazıldığı gibi yazılmak durumundaydı. 1902'ler farklı bir dönemdir. 1919'da daha farklıdır, program propaganda yönü gözetilerek yazılmıştır. İktidarın alındığı, bütün dünyanın iktidara gelen Bolşevikler'n ne yaptığını merak ettiği, İkinci Enternasyonal'in yıkımının arkasına gelen bir dönemde, bir program kaleme alınıyor. Programda bütün bunlar gözetiliyor.

Biz de çok özel bir dönemden geçiyoruz. Bir Ekim Devrimi gerçekleşmiş, artı koca ulusal kurtuluş savaşları dalgası yaşanmış. Bir dizi ülkede devrimler gerçekleşmiş. Tarihsel bir yenilgi yaşamış koca bir sosyalizm deneyimi var ortada. Tüm bunlar bizim nasıl bir dönemden geçtiğimizi gösteriyor.

Hem programımızın ilk olması, hem de böyle özel bir dönemden geçilmesi nedeniyle, propaganda yönünün gözetilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ben örneğin üç-beş sayfalık bir program yazabileceğimizi, bununla yetinebileceğimizi zannetmiyorum. Belli bir esneklik gösterebilmeli, propagandanın gerektiği yerde propaganda yapmalıyız.

Diğer bir nokta ulusal sorun. Bu sorun programın içerisinde bir alt bölüm olarak yer almalı. Bu bizim kendi ülkemizin koşullarıyla ilgili bir olaydır. Örneğin, Ruslar'ın programında olduğu gibi 9. maddeyle anlatamazsınız bu meseleyi. '84'lerde Kürt ulusal hareketi bir patlama yaptı da, ulusal sorun bundan dolayı önem taşıyor da değil. Bu sorun Türkiye'nin en temel sorunlarından biridir. Bu açıdan Rusya'da tarım programının tuttuğu yer ile bir kıyaslama yapılabilir. Bu nedenle sınırlı bir biçimde ifade edilebileceğini düşünmüyorum.

Ben de sınıf hareketi içerisindeki sapkın eğilimler meselesinin programda yer alması gerektiği düşünüyorum. Çağdaş revizyonizm var, reformizm var, popülizm var, bunların yarattığı deformasyonlar var. Bunlar hala değişik biçimlerde ve düzeylerde, sınıf hareketinin kötürümleştirilmesinde rol oynuyorlar.

Aykut: Kürt ulusal sorununun programımızda nasıl yer alması gerektiğine ilişkin önerilerin iki düzeyde ele alınması gerektiği düşünüyorum. İlki, her şeyden önce, somut olarak bu ülkede Kürt ulusal sorununun varlığı ve verdiği mücadeleye ilişkin olarak, bir işçi partisinin ilkesel tutumu nedir? Bunun açık ve öz bir biçimde yer alması gerekiyor programda. Bu bir yerde tam da Lenin'in 9. maddesinde ifade edilen maddedir. Ama öte yandan, Türkiye devrimi açısından taşıdığı önemden dolayı, bu sorunun ayrı bir alt başlık altında ele alınmasının doğru olduğunu düşünüyorum. Sadece ilkesel boyutta değil, sorunun politik anlamını ve çözümünü de ortaya koymalıyız programda. Yalnızca ilkesel çerçevede değil, politik olarak da sorunun ortaya konulmasına ihtiyaç var bence.

Ama tarım ve köylü sorununun ayrı bir alt başlık altında değil, programın proleter devrimimize ayrılmış bölümünde ele alınabileceğini düşünüyorum. Biz siyasal iktidar perspektifinden tarım sorununa nasıl bakıyoruz? Tarımda proleterleşme ve tekelleşme olgusu çerçevesinde eğer biz tarımda proleterleşmiş kesimleri doğrudan sınıfın bir parçası olarak görüyorsak, bu çerçevede bir şeyler söyleyeceksek, bence ayrı bir başlığa gerek yok. Bunun dışında, Türkiye'deki tarım sorununun devrimci iktidar mücadelesinde taşıdığı başka önemli boyutları varsa, başka bakımlardan önem taşıyorsa, ayrıca düşünülebilir. Şu anda somutlayamadığım için, bu konuda fazla bir şey söyleyemiyorum.

Sınıf hareketi içinde sapmalar konusu bence de önemli ve programda yer alması gerekiyor. Biz ortaya çıktığımız andan beri Türkiye'de ve dünyada bir dönem geride kalmıştır, yeni bir dönem başlıyor tespiti yapıyoruz. Bunun çeşitli alt başlıkları var. Bu dönemin arkasından, herşeyden önce değişen tabloyu öz bir şekilde tanımlamamız gerekiyor. Kapanan dönem nasıl bir dönemdir? Yeni bir dönem nasıl doğuyor? Bu

büyük ölçüde ulusal ve uluslararası sol hareket üzerinde karşılığını da buluyor. Sadece sapma anlamında söylemiyorum. Yaşanan çöküşün arkasından ortaya çıkan tablo, tam bir çürüme alanı yaratmış bulunmaktadır. Bunun önemli olduğunu ve programda ifade edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Geçmişin revizyonist “komünist” partilerinin bugün hala uluslararası planda işçi hareketine karşı oynadığı tahrip edici bir rol vardır. Buna güçlü bir şekilde vurabilmeliyiz. Çünkü bizim programımız bir bakıma başka akımların programlarıyla bir çatışma içindedir de. Özel bir tarzda Türkiye'deki akımlara ilişkin fazla bir şey söylemek belki gerekmiyor. Ama uluslararası planda bunun özel bir tarzda altının çizilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tarihi dersler ve proletarya diktatörlüğü sorunu

Bahtiyar: Gündemin seyri üzerinden fazla bir şey söylemeyeceğim. Gündem içinde değinilen bir olgu üzerine konuşmak istiyorum. Sanıyorum Tuna yoldaşın konuşmasında geçmişti. Tarihsel sorunların şu aşamada programda yer alması gerekmediğini söylemişti. Ben bu görüşe katılmıyorum ve tarihsel sorunlar çerçevesinde, proletarya diktatörlüğü sorunu üzerinden bir şeyler söylemek istiyorum.

Bizim önümüzde sosyalizmin inşa süreçlerinin deneyimleri ile geriye dönüş süreçleri var. Biz daha 1. Genel Konferans Bildirisi'nde bu soruna ilişkin olarak özlü bazı sonuçlar çıkarmıştık. Orada, yaşanmış deneyimler çerçevesinde, emekçi insanın özgürleştirilmesinin, üretime ve yönetime bilinçli ve etkin bir biçimde katılımının sağlanmasının gözden kaçırıldığı söyleniyordu. Bu en temel noktalardan biridir ve gelecek açısından da kritik önemdedir.

Bu bizim sosyalizmin tarihine bakışımızın yönetsel olarak ne kadar doğru olduğunu gösteriyor. Biz hiçbir zaman bu süreci kendi içinde yargılamadık. Geleceğe dair sonuçlar çıkarmayı yaptığımız değerlendirmelerin esas amacı olarak ele aldık. Ben halihazırda çıkarılmış temel önemde sonuçların programınıza yansması gerektiğini, bu çerçevede proletarya diktatörlüğüne ilişkin en temel sonuçların da programımızda, proletarya diktatörlüğü tanımı içerisinde, mutlaka yer alması gerektiğini düşünüyorum.

Biz genel planda proletarya diktatörlüğünü, salt ezilen sınıfların ezenleri baskı altında tutması olarak algılıyorduk. Ben 1. Genel Konferans Bildirisi'ni ilk okuduğumda, bu açıdan çok etkilendim, bu meseleye bir başka yönüyle de bakılması gerektiğini kavradım. Bu gerçekten benim için ufuk açıydı. Emekçi insanın özgürleştirilememesi, özgür emekçi bireylerden oluşan bir sınıfın yaratılamaması vurgusu, dikkatimi en fazla çeken nokta oldu. Biz gelecek açısından önem taşıyan bu sonuçtan yararlanacaksa, proletarya diktatörlüğünün gözden kaçırılan bu temel taşının, tarihsel deneyimler ışığında bizim programımızda yer alması gerektiğini düşünüyorum.

Sovyetler Birliği'nde gerçekleşen de bir proletarya diktatörlüğü idi. Ama bu temel önemde sorun yeterince gözetilemedi ve bunun nelere yol açtığını, görkemli bir devrimi zamanla nerelere sürüklediğini bugün çok iyi biliyoruz. Biz bunu temel önemde bir sonuç ve ders olarak çıkardık. Bu durumda bunun programda yer alması, hakettiği gibi vurgulanması gerekiyor.

Bu nasıl vurgulanacak? İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin salt üretim sürecine değil, fakat yönetim sürecine de, siyasal, kültürel ve düşünsel yaşam

Komünist Manifesto'nun başarılı bir dili var.
Sosyalist literatürde edebi açıdan yine Marks'ın
kaleminden çıkmış bir başka metinle, Fransa'da İç
Savaş'la kıyaslanabiliyor ancak. Komünist Manifesto
Avrupa'da bir komünizm heyulası dolaşıyor diye
başlıyor ve bu heyula ile birbirlerini suçlayan düzen
güçlerini hicvederek başlıyor.
Bu bir program, ama bir polemik aynı zamanda,
suçlamalara ve çarpıtmalara karşı komünistlerin
görüş, amaç ve tutumlarını ortaya koyan militan bir
bildirge aynı zamanda, adı üzerinde bir manifesto.
O, örneğin ikinci bölümde her bir konuyu ya da
ilkeyi, burjuvazinin komünistlere
bu konuda yönelttiği suçlamaları
aktararak işliyor.

süreçlerine de etkin, dinamik ve bilinçli bir biçimde katılması, bunun uygulamada güvenceye alınması çerçevesinde yapılabilir bu vurgulama. Proletarya diktatörlüğünün emekçi insanın her açıdan özgürleştirilmesinin bir aracı ve teminatı olması için ne söylenmesi gerekiyorsa o söylenerek yapılabilir bu. Proletarya diktatörlüğünü bu çerçevede çok daha vurgulu, gerekirse nispeten ayrıntılı bir tarzda tanımlamalıyız, diye düşünüyorum.

Programın dili/üslubu üzerine

Cihan: Genel planda bir programın yapısı, esasları, yöntemi üzerine söylediklerimiz, geline yerde artık ortak bir görüşler zemini oluşturuyor. Bu konuda genel bir mutabakat var. Yoldaşlar bu konuda çok fazla zorlanmıyorlar da. Ama bazı ek önerilerle, programın şu veya bu yönünün, alanının ya da alt bölümünün şöyle veya böyle olmasını istiyor ve bunu kendilerince gerekçelendirmeye çalışıyorlar. Savunulan her önerinin gerisinde bir mantık, bir değerlendirme var. Bu da verimli bir tartışma zemini oluşturuyor.

Programın dili/üslubu üzerine ne söylenebilir? Bir taraftan partiyi ve komünistleri birleştiren bilimsel temel, ama öte yandan da sınıfın altında birleşip savaacağı bir bayrak; kendi istemlerini, hedeflerini ve görevlerini dile getiren militan bir mücadele bayrağı. Dilinde ve üslubunda burada, bu açıdan bir denge bulunabilmeli. Bilimsel temelinin hiçbir biçimde karartmamak kaydıyla, bu temel üzerinde, sınıf kitlelerini ya da hiç değilse sınıfın öncü kesimini kucaklamamızı kolaylaştıracak bir üslubu, bir havayı da verebilmeliyiz programımıza.

Örneğin 1902 programı tartışmalarında Lenin diyor ki; küçük üretim önemsizleşir demeyelim, küçük üreticiler yıkıma uğrar diyelim; kapitalizmin küçük üreticiyi sürüklediği kaçınılmaz yıkımı daha vurgulu terimlerle ifade etmeye bakalım. İfade edilen düşüncenin bilimsel esasını değiştirecek hiçbir şey önermiyor. Sadece o terim yerine bu terimi tercih etmek daha isabetli, zira bu daha vurgulu, daha çok şey anlatır, diyor.

Bunun dışındaki bir takım şeyler tümüyle bir politik tercih sorunu. Örneğin; Tuna yoldaş, uygun bir biçimde, tarihsel sorunlar alanına çok fazla girmesek iyi olur, dedi. Bahtiyar yoldaş ise bu fikre katılmadığını ifade etti; yaşanmış tarihsel deneyim var, ulaştığımız belli sonuçlar var; tarihsel deneyimin uyarıcı etkisini de gözeterek, proletarya diktatörlüğü sorununa temel bir yaklaşım olarak programımızda yer verebilmeliyiz ki, şimdiden geleceğin iktidarına yönelik olarak da davranış çizgimizin esasları belli olabilsin, dedi. Tüm bu öneriler hep gerekçeler

içeriyor, politik değerlendirmeler içeriyor, tercihler içeriyor.

Kuşkusuz Tuna yoldaşın söyledikleri sorunu küçümsediği anlamına gelmiyor. Belki de tam tersine; bu, henüz bu sorunlar incelenmeye muhtaç sorunlar olduğu ölçüde, biz bunu genel sınırları içerisinde tutup, tarihsel deneyimleri daha sağlam bir biçimde toparladıktan sonra programatik ifade vermek yoluna gidersek daha doğru olur gibi bir düşünceden ileri geliyor. Herkesin yaptığı önerinin gerisinde bir mantık var ve bu politik tercihlere göre şekilleniyor. Örneğin; savaşın yıkımı ortamında sosyalizme ihanet eden İkinci Enternasyonal'in oportünist sosyal-şoven akımlarının çok özel bir hedef haline getirilmesi, 1919 programında bir tercih olmuştur. Çünkü o akımların o dönem dünya işçi hareketi içerisindeki gücünün kırılması, devrimin başka ülkelerde de

başarıyla ilerletilebilmesi için çok temel koşullardan biridir.

Öte yandan, devrimin sıcaklığı içerisinde oluşturulmuş programlara ya da tutumlara çok fazla takılmamak gerekir. Mesela, Rosa Luxemburg'un kaleme aldığı program bize çok uygun değil. Siz programınızda tutup bu türden bir ajitasyon dili kullanırsanız, bu bugünün tarihsel ortamında çok yerine oturmaz, yavan kaçır ve programınızı çok zayıflatır. Spartakistlerin programı, devrimin sıcaklığı içerisinde sınıfların karşı karşıya durduğu, meselelerin sokakta ve şiddetle/güçle çözüldüğü bir ortamda kaleme alınmış bir program. O dili siz sınıf mücadelesinin bugünkü düzeyinde kullanmaya kalkarsanız, biraz yavan kaçır, oturmaz yerine.

Komünist Manifesto'nun başarılı bir dili var. Sosyalist literatürde edebi açıdan yine Marks'ın kaleminden çıkmış bir başka metinle, *Fransa'da İç Savaş'la kıyaslanabiliyor ancak. Komünist Manifesto* Avrupa'da bir komünizm heyulası dolaşıyor diye başlıyor ve bu heyula ile birbirlerini suçlayan düzen güçlerini hicvederek başlıyor. Bu bir program, ama bir polemik aynı zamanda, suçlamalara ve çarpıtmalara karşı komünistlerin görüş, amaç ve tutumlarını ortaya koyan militan bir bildirge aynı zamanda, adı üzerinde bir manifesto. O, örneğin ikinci bölümde her bir konuyu ya da ilkeyi, burjuvazinin komünistlere bu konuda yönelttiği suçlamaları aktararak işliyor.

Biz şimdi böyle bir program kaleme alabilir, böyle bir dil kullanabilir miyiz? Polemik dilinde her zaman bir coşku, bir kuvvet, bir itham, militan bir karşı saldırı vardır. Biz yıkılış döneminde bir bildirge kaleme alabilir, davayı ve mücadeleyi savunurken böyle bir dil kullanabilirdik. Ama sınıf mücadelesinin daha olağan ya da daha ağır giden koşullarında, ortaya bilimsel temellere dayalı bir parti programı koyduğumuzda, parti programımızı o tür bir polemige çevirmek çok anlamlı olmaz.

Komünist Manifesto'da polemikle program örtüşüyor. Aynı şey 1918 Alman Kasım Devrimi sonrasında *Spartakistler Ne İstiyor?* adı altında kaleme alınan program için söylenebilir. Orada da bir polemikle bir program bağdaştırılıyor. Devrim anıdır, programın bir bildirgeye dönüşmesinin çok büyük bir önemi vardır. Program orada kelimenin fiili anlamıyla da yükseltilebilir bir savaş bayrağıdır. Tarihi ya da stratejik bir çerçevede değil, politik ve güncel anlamıyla da yükseltilebilir bir bayraktır. Kendi dilini doğallığında buluyor, bu açıdan herhangi bir biçimde zorlama bir dil değil bu.

Komünist Enternasyonal programı ise çok başka bir program. Bu program, deyim uygunsa, komünist partilerine, kendi programlarını hazırlarken

yararlanabilecekleri temel tezleri veriyor ve yer yer bu tezleri gerekçelendiriyor. Ama maalesef, Komintern Programı'nın ışığında hazırlanmış şu veya bu ülkeye özgü bir program örneği bulup yapı, yöntem ve üslup vb. açılardan inceleyip irdeleyemedik. Örneğin, bu programdan zamanında Fransız Komünist Partisi ya da Alman Komünist Partisi'nin programı için süzölmüş yapı nedir? Bunları örnekleri üzerinden görebilseydik iyi olurdu. Yalnızca Alman Komünist Partisi'nin 1930'lardaki programının belli bölümlerini bulabildik, bu ise tam bir fikir vermiyor.

Verimli ve amaca uygun bir tartışma yöntemi

Osman: Biz burada işçi sınıfının iktidar programını ortaya çıkarmaya çalışırken, aynı zamanda program yapmayı da öğreniyoruz. Tartışmalarımızın böyle bir yanı da var. Küçük-burjuva halkçı akımların programları düzeyinde bir program ortaya çıkarılmak istenseydi, bence buradaki her bir yoldaşımız bunu yazabilirdi. Ama şimdi burada farklı bir kültür ortaya konuluyor. Bir yandan öğreniyoruz, bir yandan da öğrendiklerimizin ışığında, bu işi nasıl kotarabileceğimizi ortaya koymaya çalışıyoruz. Lenin de Nisan'dan (1917) sonra böyle yapmış, programı partinin ileri kadrolarıyla tartışmış, bununla da yetinmemiş, bütün parti üyelerini programın hazırlanması süreçlerine dahil etmiştir. *Pravda*'da bu sorunların tartışılmasını teşvik etmiştir.

Burada yapılan tüm önerilerin bir mantığı var. Örneğin, ben birinci oturumda sosyalizmin tarihsel mirasına ilişkin bir takım önerilerde bulundum. Dünyada ve Türkiye'de bir dönemin bittiğini ilan eden bir hareketin proletarya diktatörlüğü ile bağlantılı bir şeyler söylemesi gerektiğini düşünüyordum. Bu, programın içerisinde ayrı bir ara başlık olarak düşünülebilir, ulusal sorunda düşünüldüğü gibi. Ya da bazı yoldaşların önerdiği gibi bu yalnızca bir cümle de olabilir. Ama bir tarihsel miras var ve o tarihsel mirasla ilgili bizim önemli saptamalarımız var. Bir dönemin bittiğini, yeni bir dönemin başladığını söylüyoruz. Bu nedenle, bununla ilgili bir şeyler söyleyebilmeliyiz program üzerinden.

Bunu şundan dolayı söylüyorum. Tüm yoldaşlar en iyisini nasıl yapacağımız çerçevesinde kaygılarını ortaya koyuyorlar. Fazlalıklardan arınmış, nesnellikten süzölmüş, sınıfa açıktan/cepheden iktidarın için savaşılmış diyen bir programı, bütün açıklığı ve sadeliği ile nasıl ortaya koyacağız? Saptanmışlar noktasında tahlile kaçmaksızın, yoruma kaçmaksızın, var olanı açıkça ortaya koyan, çözümünü de ortaya koyan bir tarzı nasıl tutturacağız kaygısı bu. Bu çerçevede, burada yaptığımız tartışmaların çok anlamlı ve önemli olduğunu düşünüyorum.

Bayram: Programımıza uluslararası komünist hareketin deneyimlerinin yansımaları, hiç de bunların herbiri için ayrı bir başlık açılmasını gerektirmiyor. Biz bunları bir cümle formu içerisinde de yerleştirebiliriz.

Örneğin, uluslararası deneyimler, sosyalist inşanın yalnızlaşması, kendi içinde amaçlaşması, buradan giderek milliyetçi eğilimlere kayması vb., bizim bunu polemik havasında koymamız gerekmiyor. Bunu Türkiye devriminin tanımlanması çerçevesinde de koyabiliriz. "Türkiye devrimi, kendisini dünya devriminin bir parçası olarak görür. Kendisini onun başlangıcı olarak alır. Onun bir kaldıracıdır" vb. türden cümlelerle de ifade edebiliriz. Böyle bir cümlemin ardında koca bir dönem değerlendirmesi vardır. Biz Türkiye devrimini bu şekilde tanımladığımızda bir polemik yapmıyoruz, burada bir durum ve tutum saptıyoruz. Örneğin, dünya devriminin bir başlangıcı olarak görüyoruz, kendi içinde amaç olarak görmüyoruz. O toplamı içerisine oturttuğumuzda, devrim süreçlerine ilişkin eleştirilerimizi de zaten kapsamış olur.

Ya da programımızda komünist işçi partisi ile ilgili kısa bir bölüm ya da tanım yer alacaksa, bunun içerisinde de ifade edebiliriz. Toplam deneyimin süzöldüğü bir cümle içerisinde, belli vurguları da içerecek biçimde, partimiz şöyle şöyle bir partidir, deriz. Yaptığımız vurgular, aynı zamanda, işçi hareketi içindeki sapmalara karşı mücadeleyi de karşılayacak biçimde de olabilir. Böylece programımız sözcük tasarrufu da yapmış, bir işçinin-emekçinin belleğinde daha fazla yer edebilecek bir form kazanmış olur diye düşünüyorum.

Kendi dönemimizin özgünlükleri ve programımız

Ceren: Yaptığımız tartışmalarda, programımızın klasik form üzerinden hazırlanması gerektiğini; yeni kurulan bir parti olduğumuzu; bu çerçevede de bunun en doğrusu olacağını belirtmiştik. Ama bu klasik forma uygunluk, yer yer bizi sınırlayan belli kaygılar da yaratabiliyor. Tartışmalardan çıkartabildiğim bir şey bu. Şöyle olursa klasik forma uygun olmaz türünden kaygılar bunlar. Kuşkusuz gerisinde mümkün olduğunca özlü tutmak gibi bir kaygı var. Böyle olsa bile, bu türden kaygıların bizi aşırı, ya da gereğinden fazla sınırlamamasına da dikkat etmek durumundayız.

Elbetteki programımız en temel esasları içerecek, en gerekli olanı en özlü bir biçimde koyacak. Ele alacağı sorunları gerekçelendirmeden, temel tezler halinde ifade edecek. Ama özgünlük dediğimiz bir olay da var. İlk dönemin özgünlükleri, ikinci olarak da kendi ülkemizin özgünlükleri. Örneğin ben, proletarya diktatörlüğü meselesinin, dönemin özgünlükleri, daha doğrusu içinden geçtiğimiz tarihsel sürecin özellikleri çerçevesinde, oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. İşte, klasik forma uygun bir tarzda, bu belli saptamalar üzerinden yapılır, ayrıca da gerekirse programın ötesinde bir gerekçelendirmenin konusu olabilir biçimindeki görüşlere katılamıyorum. Tam tersine, bu sorun daha kapsamlı bir biçimde bizzat programda yer almalı. Bu bakımdan da Bahtiyar yoldaşın söylediklerine katılıyorum. Kuşkusuz özlü, fakat daha kapsamlı bir biçimde bu soruna yer verebileceğimizi düşünüyorum.

Kürt ulusal sorunu için de aynı şey geçerli. Kürt ulusal sorunu Türkiye açısından konjonktürel bir olay değildir. Ben olaya PKK'nın ya da Kürt ulusal hareketinin/mücadelesinin bugün geldiği düzey üzerinden de bakmıyorum. Onun ötesinde, bu sorun Türkiye'nin çok temelli bir sorunudur. Türkiye devrimi açısından çok özel önem taşıyan bir sorundur. Bu çerçevede belli bir yer verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu nihayetinde çok uzun boylu bir şey de olmayacaktır. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı gibi bir cümlede özetlenen biçimde değil, ama biraz daha kapsamlı bir şekilde, bu sorunun Türkiye açısından taşıdığı önemi de ortaya koyan, ayrı bir alt başlık altında ele alabileceğimizi düşünüyorum. Aynı şekilde tarım sorunu için de geçerli bu söylediklerim.

Dolayısıyla, klasik forma uygun olup olmama ya da özlü olma kaygılarıyla çok fazla hareket etmeyelim diyorum. Bu da bizim kendi tercihimiz olur.

Semih: Programın yapısı, yöntemi, dili, vb. sorunları tartışırken, aslında, bazı noktalar ortaya çıktı. Biz programımızda söylemek istediğimiz şeyi en özlü bir şekilde ifade ederek ortaya koyacağız. Bu ne anlama geliyor? Bahtiyar yoldaşın verdiği örnek aslında sorunu çok güzel ifade ediyor. Biz sosyalizmin tarihsel deneyimleri üzerine bir sürü tartışma yapmış ve bazı köşe taşları koymuşuz. Bunun geliştirilmesi, sürdürülmesi gereken bir tartışma olduğunu söylüyoruz. Ama şu ana kadar ortaya koyduklarımızın da, gerçekte oldukça ciddi

değerlendirmeler olduğunu söylüyoruz. Ve buradan süzöplü bir şey çıkartıyoruz; örneğin, özgür emekçi bireylerin yönetime etkin ve bilinçli katılımının proletarya diktatörlüğünün en temel işlevlerinden biri olduğunu, programımızın bu amacı ve bunun güvencelerini tanımlaması gerektiğini söylüyoruz.

Kuşkusuz bunu, bu şekilde ifade edilmesi için değil, fakat bir programda formülasyonlarda izlenen yöntem açısından söylüyorum. Program koca bir birikimin süzölmüş anlamına geliyor. Bu nedenle belli noktaları ya da belli konuları program metninde özlü bir şekilde bir yerde ifade edebiliyorsak, ek olarak uzun bir bölüm ayırma ihtiyacını zaten duymayacağız.

Mesela dünya devrimi ayrı bir tartışma olarak ele alınabilir. Örneğin RSDİP'in 1903 programında, başlangıç bölümünde, kapitalizmin ortaya çıkış sürecini proletaryanın dünya çapında ortak hareketine bağlayan bir vurgu var. Örneğin, biz de dünya devrimi üzerine söyleyeceklerimize emperyalizm bölümünde yer verebiliriz, bunu yaptığımız tartışmaların özlü bir ifadesi olarak ortaya koyabiliriz.

Buradaki tartışmalardan şu an yalnızca belli sonuçlar çıkarabiliriz. Ayrı bir ulusal sorun bölümü olsun mu? Yoksa bunu diğer bölümler içerisinde birkaç madde halinde mi koyalım? gibi tartışmalar yapıyoruz. Bence bu tür sorunlar ve dolayısıyla tartışma, asıl olarak taslak metin üzerinde tartışma başladığında net bir biçimde bir sonuca bağlanabilecektir. Biçime önceden karar vermek, bu konuda bir ortak görüş oluşturmak kuşkusuz bir ihtiyaç. Klasik parti programı formuna uygun bir program tercih etmemiz gerektiği üzerinde zaten halihazırda bir mutabakat vardır. Bu bizim için bir veri. Ama nerede ne kadar bir esnemeye gideceğiz, neyi nasıl formüle edeceğiz; bunu *Program Taslağı*'mız üzerinden daha rahat tartışma imkanımız olacak. Bu çerçevede burada daha çok yöntemi ve çeşitli argümanları, bunların gerekçelendirilmesini ortaya koyarak, soruna nasıl bakmamız, nasıl yaklaşmamız gerektiğini açıyoruz. Bunlar üzerinden belli ortak noktalara ulaşmaya çalışıyoruz. Şu anki tartışmanın asıl amacı ve işlevi de bu zaten. *Program Taslağı*'nı tartışmaya geçtiğimizde, işin bu yanını önden hallettiğimiz için, bu sayede daha rahat bir tartışma yapabileceğiz.

(Devam edecek...)

F tipi hücre saldırısı:

Saldırı emekçileredir, çözüm emekçilerin mücadelesindedir

K. Ferhat

5 Aralık günü Metris Cezaevi'nde İBDA-C tutuklularının sevk edilmesi girişimi sonrası yaşanan olaylar ile 7 Aralık günü çeteci Sedat Bucak'ın çeteci-mafyacı yeğeni Fatih Mehmet Bucak'ın adamlarının Ulucanlar Cezaevi'nde bulundukları koğuşa ateşe vermeleri üzerine, cezaevleri yine gündemin ilk sıralarına oturdu.

Bu iki olayda da kötü kokuların yükseldiği, kirli hesapların olduğu açık. Cezaevindeki her olay hücre sistemine geçiş propagandasının bir vesilesi olarak kullanıyor. Her olay sonrasında devlet yetkilileri aynı nakaratı tekrarlıyorlar: "Çözüm F tipi". Sermaye medyası da tüm gücüyle hücre tipi saldırısının uygulanmasına zemin hazırlamaya çalışıyor.

5 Aralık tarihli şaibeli olayın İBDA-C tutuklularının sevk edilmek istenmesi nedeniyle çıktığı söyleniyor. Cezaevleri somutunda katliamcılığını, en sonuncusu Ulucanlar olmak üzere defalarca kanıtlayan sermaye devleti nedense bu kez "şefkatli" davrandı!

Olayın kamuoyuna yansıyan özeti şöyle: 5 Aralık sabahı Metris Cezaevi'nde İBDA-C'lilerin kaldığı koğuşa sabah 8.30 civarı giren ve amaçları örgütün lideri ve ileri gelenlerinden 4 kişiyi başka cezaevlerine nakletmek olan askerlerden 54'ü yaralandı, 150 asker ise rehin alındı. Saat 16.30'da anlaşma sağlandığı ve gerginliğin bittiği açıklandı

İçişleri Bakanlığı Basın Müşavirliği'nden yapılan yazılı açıklamaya göre ise; arama yapmak amacıyla girilmiş, "üzücü bir olay olmaması için personele silah aldırılmamış", "ancak, cezaevine girildiğinde tüm iyi niyetlere rağmen teröristler güvenlik kuvvetlerine şiş, pala ve kılıç gibi kesici, delici aletlerle saldırıda bulunmuşlar, bir kısım görevli jandarma personeli hafif şekilde yaralanmış"tır.

İkincisi ise, çeteci-mafyacı Bucak ve 6 adamının çıkardığı ve sebebinin yine sevk olduğu söylenen olay. Koğuştaki eşyaların ateşe verilmesi üzerine yangın büyüdü ve tüm cezaevini tehdit altına aldı. Olayda 11 kişi darp ve duman dolayısıyla yaralandı. Yangın ve olaylar aynı gün saat 19.30'da sona erdi.

Sermaye devletinin hesabı hep aynı: F tipi/hücre

Şaibeli olup olmamasının ötesinde, biz kontr-gerilla cumhuriyetinin ve sermaye medyasının olaylar

karşısında takındıkları tutuma ve amaçlarına bakacağız.

Yine Metris'te gerçekleşen olay sonrasında devrimci tutsaklara karşı kullanılan argümanların benzerleri yükseliyor: İçerden yönetiliyorlar... Bomba yapıyorlar... Ziyaretçi diye gelenlere eylem talimatları içerden veriliyor, vb. Burada devrimci tutsaklarla dinci gerici-şeriatçı İBDA-C'yi aynı kefeye koyma, aynılaştırmaya dönük bir çaba ortaya konuluyor. Böyle bir aynılaştırma çabasının nedeni nedir? Neye hizmet etmektedir?

Faşist devletin ve sermaye medyasının varmak istediği yer, F tipi hücre saldırısını meşrulaştırmak, bunun "çözüm" olduğuna kitleleri inandırmak ve en azından bu noktada hareketsiz, tepkisiz bırakmaktır. Yani hedef yine aynıdır; hücreye sokmaktır. Burada şeriatçı hareketin kullanılmasının ise iki nedeninden söz edilebilir.

28 Şubat'ın etkisi üzerinden saldırı meşrulaştırılmaya çalışılıyor

Birincisi 28 Şubat'la bağlantılı. Bilindiği gibi 28 Şubat süreci devletin bizzat palazlandığı dinsel gericiliği kontrol altına almayı hedefliyordu. Fakat 28 Şubat'ın aynı zamanda Susurluk süreci sonrasında girilen bir aklama ve tahkimat operasyonu olduğunu da unutmamak gerekir. Sermaye devleti bu süreçte RP üzerinden bir laik-anti laik kutuplaşması yaratmaya çalıştı ve bunda da hayli başarılı oldu. "Sol" etiketi taşıyan birçok kesim MGK'nın darbe-şeriat ikilemi olmasını yuttu ve düzenin politikalarına yedeklendi.

İşte bu dönemde yaratılan etki bu son olay üzerinden tekrar kullanılmaya çalışılıyor. Yapılmaya çalışılan laiklik-şeriat kutuplaşması sırasında desteği alınan kesimlerin şimdi de bu yolla desteğini almaktır. Çünkü şeriatçılar cezaevlerinde örgütleniyorlar! Orayı babalarının çiftliği gibi kullanıyorlar! Silahlı eğitim alıyorlar! Bomba yapıyorlar! Ziyaret maksadıyla eylem talimatı veriyorlar! Cumhuriyetin canına kast ediyorlar!.. Bu yolla hücre saldırısına desteği alınmaya çalışılan kesimlerin içerisinde, cezaevi sorunlarına duyarlı, özellikle Ulucanlar üzerinden katliamcı yüzünü bir kez daha açığa vuran devletin yaptıklarını onaylamayan geniş bir kesimin bulunduğunu da göz önünde bulundurursak, oynanan kirli oyun daha açık hale gelecektir. Şimdi de 28 Şubat sürecinde sağlanan başarı hücre saldırısının önünü düzlemek için kullanılmaya çalışılmaktadır.

İkincisi ise, "cezaevlerinde devlet otoritesinin olmadığı", bundan dolayı olayların yaşandığı şeklinde toplumda yaratılmaya çalışılan kanının somuta yansıması olarak ifade edilebilir. Eğer kitleler dinsel gericiye karşı "otoriteyi sağlama"ya razı edilirlse, bu, devrimci tutsaklara saldırının da vesilesi olarak kullanılacaktır. Bu yalnızca şeriatçı hareket üzerinden değil, başka başka kesimler üzerinden de yapılmaya çalışılıyor. Ulucanlar katliamı öncesinde 8 kişinin ölümü ile sonuçlanan mafyacı çeteler dalaşması ve 7 Aralık günü çeteci Bucak'ın yeğeni ve adamlarının Ulucanlar'da yangın çıkartmasının ardından da sermaye medyası ve hükümet yine "otorite" sorununu gündeme getirdi. Kısacası devlet toplumda oluşan tepkiyi kendi çeteleri üzerinden de

devrimcilere yönelik hücre saldırısını hayata geçirmek için kullanmaya çalışıyor.

Devlet hücreleri niye bu kadar önemsiyor? F tipi devlet için ne anlama geliyor?

Amaç iç "istikrar", hedef emekçiler ve öncüleri devrimciler

Komünistlerin temel bir değerlendirmesi olan Ekim'in 209. sayının başyazısında şunlar söyleniyor:

"Dışta militarizm, saldırganlık ve savaş, içerde süreklileşmiş ve sistematik baskı ve terör, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin dönemsel ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı bir politikadır."

Ulucanlar katliamı kastedilerek bununla verilmeye çalışılan mesaja ilişkin olarak şunlar söylenmektedir: *"Mesaj dışarıda emperyalist efendilere, içerde başta işçi sınıfı olmak üzere emekçilerdir. Dışarda emperyalist efendilere, Türkiye'deki ve bölgedeki emperyalist çıkarların gereği ve temel önkoşulu olan 'iç istikrar' 'ne pahasına olursa olsun' korunacak mesajı iletilmiştir. İçerde işçi sınıfı ve emekçilere ise, mevcut düzene karşı hak ve özgürlükler uğruna tutulacak mücadele yolu karşısında gösterilecek acımasız 'kararlılık' mesajları verilmiştir."*

Ve daha ilerde: *"... Devletin devrimcilere yönelen acımasız şiddeti, bir yandan devrimcilerin kitlelere ulaşma gücü ve yeteneklerini zaafa uğratarak, öte yandan tam da devrimcilere yönelen bu acımasız şiddet kullanılarak toplum terörize edilmeye, mücadele ve eyleme eğilim duyan yığınlar yıldırmaya çalışılmaktadır."* (Ulucanlar Katliamı ve Ötesi)

Devletin gerek dışarıda emperyalist jandarmalık, gerek içeride IMF reçetelerini uygulayarak krizin faturasını emekçilere ödetebilmek için seçtiği temel bir hedeftir cezaevleri. F tipi/hücre saldırısının asıl önemi *"Ulucanlar Katliamı ve Ötesi"* başlıklı değerlendirmede belirtilen yöndür. Yani *"devletin öncüyü ezme, kitleleri terörize etme ve böylece toplumsal muhalefeti sindirme politikası"*nın ana ayaklarından biri olan cezaevlerinin hücreleştirilmesi, aslında yaşamın tümünden hücreleştirilmesinin bir ayağıdır. *"İç istikrar"*ı sağlamak için *"ne olursa olsun"* diyen sermaye devleti, toplumsal muhalefeti ezmenin özel önemde bir aşaması olarak görmektedir hücreleri. *"En büyük korkusu huzursuzluk içerisindeki işçi ve emekçi hareketin devrimci bir öncü ile buluşup birleşmesi"* olan faşist rejim, devrimcileri hücrelere tıkarak tecrit edip ehlileştirmeye çalışmaktadır.

Yaşamın hücreleştirilmesine hayır demeliyiz

Hücre saldırısı devrimciler için ölüm-kalım meselesi olmanın ötesinde emekçiler için de insanca yaşam ya da tekelleri burjuvazinin, emperyalizmin kirli politikalarına sessiz kalıp kalmama, açlık ve sefaletle mahkum olup olmama sorunudur. Kısacası sorun hiç de sadece *"içerdekiler"*in sorunu değildir. Bunun içindir ki, sorunun çözümü de, sadece *"içerdekiler"* tarafından yürütülen mücadelede değil, işçilerin emekçilerin sömürüye ve zulme karşı hak ve özgürlük mücadelesindedir. Bu aynı zamanda sermaye devletinin hazırlığını yaptığı yeni katliamlara dur demek anlamına gelecektir.

Ulucanlar katliamının hesabını emekçiler ve devrimciler soracak!

Katledenler

katledilenleri yargılıyor!

Devrimci tutsakları vahşice katleden devlet kendi cinayet şebekelerine kol-kanat geriyor, katliama maruz kalanları ise idanla yargılıyor.

“Mahkumlar birbirini öldürdü” aşagılık yalanıyla ortalığı bulandırarak planlı katliamını örtbas etmeye çalışıyor.

Tam da bu yargılama, Ulucanlar katliamının, devletin en tepesinden düğmeye basılmasıyla gerçekleşen bilinçli ve planlı bir saldırı olduğu gerçeğinin bir kez daha tescili olmuştur.

Katliam bir devlet politikasıdır. Katliam bir devlet eylemidir. Hücre tipi saldırısının bir uzantısıdır. Ve bu politika ve eylemde hiç bir değişiklik yoktur.

26 Eylül'de silahlı timler kendi işlerini yerine getirmişlerdir. Şimdi sıra faşist devletin cübbeli timlerine gelmiştir.

Katliam ile teslim alınmak istenen devrimci tutsakların direnişi kimliydi. Katliam ile önü açılmak istenen tabutluklar ve yok edilmek istenen devrimci tutsakların örgütlü kimliydi. Ama katliam karşısında bir kez daha direnişçi kimliği buldu ve bu kimlik verilen can bedelleriyle daha da pekiştirildi.

İşte cübbeli timler, 26 Eylül'de kurşunların, vahşi işkencelerin teslim alamadığı bu direnişçi kimliği, şimdi katliamdan şans eseri sağ çıkabilen direnişçiler şahsında yargılıyor ve devrimcileri aklısıra idam cezaları ile sindirebileceğini, yıldırabileceğini düşünüyor.

Devrimci tutsaklar birbirlerini kurşunlamışlar! Her sermaye uşağı cübbeli değil, fakat ancak sınıf iktidarlarının akıbeti konusunda dehşetli bir korku içinde yaşayanlar, ancak devrimci iradenin eğilip bükülmezliği karşısında bütünüyle çaresiz kalanlar, ancak sorulacak devrimci hesabı enselerinde şimdiden tüm şiddetiyle hissedenler bu kadar düşünlebilirler.

AGİT'ten, AB'den, ABD'den, TÜSİAD'den, sermaye tekellerinin emekçi mezbanesi haline gelen “yeni dünya düzeni”nden demokrasi beklentisi içinde olanlar, katledenlerin katledilenlere dönük bu yargılamasını gözlerini dört açıp izlemelidirler. Belki bu, liberal demokrasi masallarıyla uyutulanların, globalizm rüyasıyla hayal alemine dalanların gerçekleri görmelerini sağlayabilir. Cumhuriyet savcısının bu “demokratik” yargılamasına dört gözle bakın liberal baylar ve bayanlar. Susurluk devletin de “aynı usulle” yargılandığını ve bu yeni devlet katliamlarını gerçekleştirmek için geçmiş suçların aklandığını ve mevcudiyetinin aynı sebeble korunduğunu belki görebilirsiniz.

Devlet kafasını kurtarmak için yeri gelir parmağını feda edebilir. Ama devlet, temel devlet politikalarının boynuna ilmiği hiçbir zaman kendi elleriyle geçirmez. Devlet Ulucanlar katliamı ile devrimcilere dönük temel devlet politikasının gereklerini yerine getirmiştir. İşçi sınıfı ve emekçilerin sadece alınterini sömürerek değil, kanını içerek sınıf saltanatlarını sürenlerin, bu düzeni yıkmaya and içmiş devrimcileri katledip üzerine bir de katledenleri yargılaması hiç de sebebsiz değildir. Ulucanlar yargılaması faşist bir Cumhuriyet savcısının alameti farikası da değildir.

Tekelci sermaye iktidarının stratejistleri, bir yandan kapitalizmin sosyalizm üzerindeki geri dönüşmez zaferi demagojileri ile işçi ve emekçileri sersemletmeye ve hareketsiz kılmaya çalışırken, diğer yandan düzenlerindeki çürümenin çöküşü ve kitlelerin isyanının devrime ilerleyeceği gerçeğini çok iyi biliyorlar. Bunun için ülkeyi zindana dönüştürüyorlar; bunun için emekçilerin eline, ayağına, kafasına pranga vuruyorlar; bunun için devrimcileri katlediyorlar.

Bu gerçeği hepimiz görmeliyiz. Görmeliyiz ki, katil devletten, düzenlerinin sırtını katliamlara dayandıran egemenlerden ve onların efendilerinden işçiler ve halklar için “demokrasi” dilenciliğine soyunmayalım.

Katil devletten demokrasi beklentisi ve bu beklentinin demeçlerle, imzalarla, kağıtlarla, insan hakları zirveleriyle tatmin edilmesi kabul gördükçe, devletin her demokrasi vaadi yeni bir katliamın basamağına ve payandasına dönüşmektedir.

Emekçilerin boğazından her gün bir dilim daha ekmek çalanların, ayaklara her gün bir zincir daha takmaya çalışmaları, devrimcilere her gün yeni bir kurşun daha sıkmaları sınıf mücadelesinin bir gerçeğidir. Bunu sınırlamanın yolu demokrasi dilenciliğinden değil, faşist sermaye iktidarına karşı savaşmaktan, direnmekten, demokratik hak ve özgürlükleri kazanmak için militan kitle mücadelesini kararlılıkla yükseltmekten geçmektedir.

Ne Cumhuriyet Savcısı, ne Meclis Komisyonu!

Ulucanlar katliamının hesabını emekçiler ve devrimciler soracak!

“Bu yalnızca bir katliam değil, aynı zamanda bir öç alma ve yaratılan vahşet tablosu üzerinden tüm topluma bir korku salma operasyonuydu”

Yalnızca bu çürüyen düzene olan nefretimizi büyüttüler

R. A./Bartın

Merhaba sevgili dost,

Çok uzaklardan adını bilmediğimiz kentlerde dostlarımızın bize yazması hepimizi sevindirdi. Yalnız olmadığımızı biliyoruz. Daha nice ülkelerde, nice kentlerde birbirimizi hiç görmemiş olsak da yüreği aynı özlem için çarpan, aynı kahırlı hayatı ve aynı kaderi paylaşan sınıf kardeşleriyiz hepimiz. Bir gün bizi ayıran sınırları ve dayatılan sömürü düzenini ortadan kaldırmak için bir yumruk gibi kenetleneceğimize olan inancımız güç veriyor bize. Bu inanç, sizin ilginiz ve desteğinizle daha da büyüyor.

Bizden detaylı bilgi istiyorsunuz haklı olarak. Çok önemli kısmını çeşitli yayınlara yansıtmış bulunuyoruz. Ben yine de kısaca anlatmaya çalışacağım.

Uzun bir dönemdir bir saldırı bekliyorduk. Zindanlara dönük aylarca süren bir kampanya ve hücre tipi cezaevlerine geçileceğine ilişkin medyada periyodik olarak yansıyan açıklamalar, tehditler bunu gösteriyordu. Yanı sıra Ulucanlar yanlış ve çarpıtılmış haberlerle hedef gösterilen zindanların başında geliyordu. Kısaca herşey, yeni bir döneme gireceğimizi gösteriyordu. Fakat doğrusunu istersen, biz bu kapsamda ve bu kadar kin ve vahşet dolu bir saldırı gelebileceğini tahmin etmiyorduk. 26 Eylül Ulucanlar katliamının diğerlerinden en bariz farkı bu olsa gerek. Daha organize, daha sinsi yöntemlerle ve daha büyük bir katliam için geldiler. Aklınıza gelebilecek her türlü silahı (tabancalar, tüfekler, G-3'ler, keleşler, gaz ve sis bombaları, tazyikli su, yangın köpüğü, her türlü delici ve kesici alet, çeşitli kimyasal maddeler) ve profesyonel katliam timleri kullandılar. On şehit verdik. Ancak şans eseri yaşayan insanların sayısı hiç de az değil. Onlarca ağır yaralı verdik.

Bu yalnızca bir katliam değil, aynı zamanda bir öç alma ve yaratılan vahşet tablosu üzerinden tüm topluma bir korku salma operasyonuydu. Ölü ya da sağ ele geçirdikleri bedenlerimiz üzerinde uyguladıkları işkence bunu gösteriyor. Bunun için ölüm, katliam sözcükleri gerçekleşen vahşeti anlatmakta gerçekten yetersiz kalıyor.

Peki başarılı oldular mı? Daha katliama giriştikleri an, teslim alamayacaklarını, diz çöktüremeyeceklerini gördüler. Kurşun sağnağı altında çekilen halaylar, teslim ol çağrılan karşı atılan sloganlar karşısında adeta şok oldular.

Sonrasında da devam etti bu vahşet tablosu ve hala da sürüyor. Aynı gün onlarca tutsak yaralı bir şekilde sevke götürüldü. Onlarcası sözde tedavi amaçlı olarak hastanelere kaldırıldı. Ancak, yenilgiyi sindiremeyenler, katliama doymayanlar, buralarda da icraatlarına devam ettiler. Buna, tedaviyi reddederek, açlık grevine giderek karşılık verdik. Ardından ikiye bölünmüş, üçerli olarak kapatıldığımız ve bir hayvanın bile yaşamayacağı hücrelerde 26 gün süren açlık greviyle onlara bir kez daha devrimci iradenin teslim alınamayacağını gösterdik. Onlar yalnızca kinimizi biletiler, bu çürüyen düzene olan nefretimizi büyüttüler. Hiçbir şey, yüreğimizin derinlerine kazıdığımız şehitlerimize duyduğumuz bağlılığın verdiği dirence rağmen bizi yenilgiye uğratamazdı. Herkes hazırды ölüme. Herkes ON'larla bir an öce buluşmanın heyecanını taşıyordu. Sonuçta, komisyonlarıyla, milletvekilleriyle gelip yalvarmak zorunda kaldılar. Taleplerimiz kabul edildi. 21 Ekim günü, buraya sevkimiz çıktı.

Buradaki dostların çabalarıyla kabuk bağlamış olan yaralarımız hızla iyileşti. Genel olarak sağlık durumumuz gayet iyi. Şu anda bizlerden yalnızca Haydar'ın tam anlamıyla iyileşmesi zaman alacak. Aldığı darbelerden dolayı ciğerleri zedelenmişti. İlaçla tedavisi sürüyor. Onun dışında geri kalanlarımızdaki darp yaraları kapanmış bulunuyor. Yanlış kaynamış kırıklar için hastaneye gittik. Fakat ilgilenmediler. Şu haliyle pek de şikayeçi değiliz. Bizim dışımızda Ö. Gelecek'ten iki arkadaşın yaraları henüz iyileşmedi. İkisinde de kurşundan kaynaklı yaralanma var. Birinin ayağını G-3 mermisi delip geçmiş. Diğerlerinin sol elindeki üç parmak yine kurşun yarasından dolayı kopmuş, diğer kolunda yine kurşun yarası var. Hastanede gerekli tedavileri yapılmadığı için buradaki arkadaşlar ilgileniyorlar.

Yine bizden burada olmayan diğer arkadaşların da durumu genel olarak iyi. Behzat ve Özgür'ün bacaklarında kurşundan yaralanma vardı. Fatime'nin gözünde henüz tam iyileşmeyen bir yara var. Ayrıca kolundaki uyuşma henüz tam olarak geçmemiş. Hatice'nin parmağı kırıldı. Filiz'in kafasında darb izleri vardı. Sanırım onlarda iyileşmek üzereler.

Sevgili dost, biz burada 6 kişiye. Bunun dışında Behzat Örs ve Özgür Soylu Yozgat E tipi, Fatime Akalın Niğde E tipi, Murat Özçelik Ermenek Özel tip, Filiz Uzal ve Hatice Yürekli ise Ankara-Ulucanlar Cezaevi'nde kalıyor. Bunlar aynı zamanda adresleridir.

Bize ihtiyaçlarımızı soruyorsunuz. Şu anda en temel ihtiyaçlarımızı karşılayabiliyoruz. Yalnızca ekranlı-disketli bir daktiloya ihtiyacımız var. Bir de bolca kitaba. Bunun dışında şimdilik kendimize yetiyoruz. (...)

Düzenleyeceğimiz şenliği şimdiden kutluyoruz. Mesajımızı ekte gönderiyoruz. Orada olmasak da biliniz ki yüreğimiz sizinle atacak. Elbet bir gün birlikte halaya duracağımız anlar da gelecek. Bu vesileyle sizden bir başka isteğimiz Ümit ve Habip için Yunan İşçi Marşı ve Maviye Sevdalı (Grup Munzur söylüyor) parçalarını seslendirmenizdir.

(...)

Sosyalizm insanlığın güzel geleceğidir

H. Baran

Merhaba yoldaşlar;

Bir katliam yapıldı Ulucanlar'da... “Teslimiyet asla!” diyen işçi ve emekçilerin kurtuluş davasına sevdalı, 10 komünist ve devrimci katledildi.

Onlarca ağır yaralandı. Gaz bombaları, kalaslar, coplar, kimyasal maddeler içeren köpüklü sular, kurşunlar, komünist devrimci iradenin başeğmezliği karşısında tuzla-buz oldu.

Kazanmaya mecburduk. Zira bizim şahsımızda teslim alınmak istenen işçi emekçilerdi.

Emperyalizmin işbirlikçisi tekeli sermayenin ekonomik ve siyasi krizini aşması, işçi ve emekçilerin ekonomik krizin faturasını sessizce kabullenmesiyle mümkündür. Emegin kurtuluş davasının önemli bir birikiminin bulunduğu cezaevlerindeki öncüyü biçmek, aynı zamanda işçi ve emekçilere aba altından sopa göstermek demektir. Yöntem belliydi; “öndekine vur, arkadakinin durdur” politikasında ifadesini buluyordu.

İşçi ve emekçilerin gecelerinde aç yatmadığı, gündüzlerinde sömürülmediği, ekmek ve gül günlerini yaratmaya olan inancımız sınıf devrimciliğimizin de temelidir. Sosyalizm sevgisi işçi ve emekçilere duyulan büyük sevgiden kaynaklanıyor. İşçi ve emekçilerin kurtuluşuna olan mutlak inanç, komünist, devrimcilerin her türlü baskıya, işkenceye, katliama karşı direncin tarihsel zeminini oluşturuyor.

Sosyalizm insanlığın güzel geleceğidir. Tüm mücadelelerimiz ezilen, sömürülen, horlanan işçi ve emekçilerin kurtuluşu içindir. Özgür, eşit, iç disiplinli sahip, inisiyatif kullanan, tartışan, sorgulayan, araştıran sınıfsız ve sömürsüz bir insanlık için savaşıyorsak, bedel ödeyerek ve bedel ödeterek kazanabileceğimize inanıyorsak, büyük inancımızın bugünden gereğini yerine getirmek boynumuzun borcudur.

Asıl kahramanlığı kitleler yapacak ve bu kahramanlık çağının da sonu olacak

Ulucanlar'da kazanan biz olduk. Karanlığın çocuklarının teslim almak istediği devrimci irademizdi. Ve dost düşman gördü ki, devrimci irade teslim alınamadı. Zira gücümüzü işçi ve emekçilerin tarihsel haklılığından alıyorduk.

Başınız dik alnınız açık olsun, yine biz kazandık. Tereddütsüz yürüdük ölümün üstüne. Tereddütün, teslimiyetin zerresini göremediler Ulucanlar'da... İşçi ve emekçilerin sermayeye karşı yürüttüğü tarihsel mücadelenin parıldayan siperi olmuştu, kör karanlığı aydınlatıyordu Ulucanlar direnişimiz...

Biz işçi ve emekçilerin kurtuluş mücadelesinin adı olan sosyalizmi çok seviyoruz. Uğruna canımızı vermeye hazırız. İnancımızı, gücümüzü emegin tarihsel haklılığından alıyoruz. Emegin, emekçilerin kurtuluş davası olan sosyalizm, direncimizin, umudu sürekli diri tutmamızın, kavga adamı olmamızın temelidir. İşçi ve emekçilerin bilinçli temsilcisi olan komünist devrimciler, işçi ve emekçilerin her gün katlanmak zorunda kaldıkları acıları iliklerinde hissediyorlar. İşçi ve emekçilerin kurtuluşunun bilinçli militanı olan komünistler, her türden baskıya, işkenceye katliamlara emekçi sadeleği ile göğüs gererler.

Komünistler, işçi ve emekçi kitlelerin kahramanlaştırıp ayağa kalkmasıyla sosyalizmin kazanılacağı, sermayenin mezarı gömüleceği bilinciyle hareket etmelidir. Bu nedenledir ki; komüstlerin ödediği bedeller, destana dönüştürülen abartılı değerlendirmelere konu edilmemelidir. Unutulmamalıdır ki; böylesi yaklaşımlar işçi ve emekçilerde devrimciliği olağanüstü insanların işi gibi görme noktasındaki yanlış eğilimlerini körükleyecektir. Bu durum devrimci mücadeleye katılmayı güçleştiren bir olguya dönüşecektir. Böylesi sonuçlara neden olacak her tür tutumdan

ısrarla kaçınılmalıdır. Komünistler, proleter sadeliğini ve müteviziliğini yaşamının tüm kesitlerine hakim kılmalıdırlar.

Feodal toplumda kahramanlık ancak özel insanlara ait bir nitelikti. Ortaçağ aynı zamanda bireysel kahramanlıklar çağıydı. Her ülkenin bir Koroğlu'su vardı. Zenginden alıp fakire vermek, adalet dağıtmak “özel” kahramanların işiydi.

Kapitalizmin kahramanları, günlük çıkarların, hesapçılığın, kısacası bireyselliğin hamurunda yoğrulmuşlardır. Yapılmak istenen toplumu, bireyin yalnızca kendinden sorumlu olduğu yönündeki bencil düşünceye inandırmaktır.

Komünist kahramanlık iyiye, güzele ulaşmada herkesin özveride bulunması, cesaretin olağanlaştırılması zemininde yükselir. Elbet sosyalizm kitlelerin eseri olacaktır. İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN kahramanlaştığı, savaşa atıldığı koşullarda SOSYALİZM KAZANACAKTIR. Sosyalizmin kazanması aynı zamanda kahramanlık çağının sonu demektir. Çünkü sosyalizm fedakarlığı, savaşmayı, inançları uğruna ölmeyi tüm insanlığın ortak değerleri haline getirecektir.

Uğrunda savaşacak bir inancı olmayan insan, yaşayan bir ölü olabilir ancak

Sevgili yoldaşlar, büyük bir sevgiyle bağlanmalıyız emegin özgürleştiği iktidar davasına... Ailemiz, sevdalımız çoğu zaman karşımıza çıkıp, “bizim için yaşayın” diye serzenişte bulunuyorlar. Bu sözler “bireyselleşin” çağrısının duygusal ifadesidir. Düzene, onun şekillendirdiği toplumsal bilince teslim olmamızı istiyorlar.

Oysa biliyorlar ki biz kocaman bir insanlık ailesinin çocuklarıyız. Ve ezilenlerin nasırlı elleriyle ilmik ilmik öreceği özgürlükler dünyasına büyük bir sevdıyla bağlıyız. Ailemize, sevdalımıza duyacağımız sevgi, yüreğimizi büyüten insanlık sevgisinin güzelliği içinde anlamını bulabilir. Düzene teslim olmadan, çürüyen sermaye sınıfının cehenneme çevirdiği yaşamı bulunduğu iğrenç haliyle kabul etmeden birey olunamıyor bu toplumda... Paylaştıkça büyüyen sevgiyi dışlayan burjuva sevgi anlayışı, bencilik üzerine kurulmuştur. Böylesi bir “sevgi”, KÖLELEŞTİRİCİ bir sevgi olabilir ancak.

Sömürüye karşı isyan, başkaldırı ve paylaşım sevgiye sevgi katmanın, sevgiyi çoğaltmanın biricik yoludur. Biliyoruz ki, bir bir yok ederek özel mülkiyetin kalelerini, çoğaltarak kavgayı, insana ait olan sevgiyi, sevdayı güvenceye alabiliriz. Sevmenin, sevdalanmanın pürüzsüzünü yakalamak, insanlığa ait olan bütün değerlerin düşmanı sermaye iktidarını yıkmaktan geçiyor. Uğrunda savaşacak bir inancı olmayan insan, yaşayan bir ölü olabilir ancak.

Hoş geldin bebek, yaşama sırası sende...

Görmek de duyuruyoruz, geleceğin Habip ve Ümitler'inin doğduğunu... Komünist devrimcileri kıra kıra hiç bitiremediler. Binlerle yeni yürek doldurdu, dolduruyor yerlerini.. Hiçbir şeyin ölmeye değmeyeceğinin tekrarlanıp durduğu koşullarda, ÖZGÜRLÜK UĞRUNA KANINI DÖKMEKTEN GERİ DURMAYAN KOMÜNİSTLERİN, bir filiz olarak toprağa düşüp, binlerce yürek olarak doğması, geleceğe olan inancımızda ne denli haklı olduğumuzun en güzel göstergesidir. Daha nice Habipler, Ümitler doğacak karanlığın çocuklarına inat.

Hoş geldin bebek/ Yaşama sırası Sende/ Senin yolunu bekliyor/ Kuşpalazı, boğmaca, kara çiçek, sıtma/ Ince hastalık, yürek enfaktı, kanser filan/ İşsizlik açlık filan/ Senin yolunu gözlüyor atom bombası filan/ Hoş geldin bebek/ Yaşama sırası sende/ Senin yolunu gözlüyor Sosyalizm, Komünizm

filan

Nazım çocuklar için ayrılık kederi, sevdade kederi istemişti en fazlasından... Ama çocukların “KAYIP” babaların kederine katlanmak zorunda kalacaklarını hiç düşünmemişti. Ya da doğmadan anne karnındayken mapushaneyle tanışacağını da... Belki de hiç ihtimal vermiyordu, çocukların üstlerinde kayıpları simgeleyen resimlerle pankart taşıyabileceklerine...

Çocuklarımız çelikten çiçeklerimiz bizim. Onlar için sömürsüz eşit ve özgür bir dünya istiyoruz. Çocuklarımızın yüzüne bakabilmenin buradan geçtiğine inanıyoruz. Çocuklarımızın gülüşleriyle doğacak sosyalist bir dünyayı kurduğumuz gün, gözlerindeki o kederli, hüznü bakışı yok edeceğiz.

Politik eylem birleştirir, büyütür

Eylem en büyük arıttıcıdır. Politik eylemin ateşinde yanarak gelişir ve geliştirebiliriz. Politik üretkenlikten yoksunluk, eylemsizlik, durgunluk dönemleri her türlü hastalığın, zayıflığın, dağılmanın en güçlü zeminidir. Kollektif bilinç her komünistin içinde olmalıdır. Nerde bir komünist varsa kollektif oradadır. Durgunluk, tembellik bize yasak.

Politika güç ile yapılır, ancak politika yapılmadan da güç olunamaz. Eylemli politik hattın niceleğimizden bağımsız olarak, ne denli büyük olanakları bize sağladığını yaşayarak gördük. Biz özneyiz, tarihin öznesi olma misyonuyla değiştirirken, çürümüş burjuva sınıfının tüm etkilerinden arınarak, DEĞİŞECEĞİZ. Komünistlerin asli görevi budur zaten.

Sınıfsız, sömürsüz bir dünya hedefine kilitlenmiş olan bizler, aynı zamanda kendimizi her gün yeniden üreterek, sınıf savaşımının kalıbına döküp yeniden inşa ederek, işçi ve emekçileri ütopyamıza kazanabiliriz.

Kuvvetli bir politik çalışma için kollektivizm silahını kuşanalım

Militan, dirençli, mücadeleci, yaratıcı kılan kollektifin ta kendisidir. Örgütsüzlük, kollektif çalışmadan yoksunluk yetenekleri sınırlar, onun da ötesinde zayıflatır. Örgütlü olan, örgütlü davranan, örgütsüz olanı mutlaka yönlendirir, dilediği gibi yönetir. Sayısı milyonları bulsa da örgütsüz olan yönetilmeye mahkumdur.

Kollektif öncülük eder, yol gösterir, ufuk açar, hedefler belirler, bünyesindeki her bir insanı; farkında olmadığı yeteneklerini geliştirmede motive eder.

Kollektifin bir parçası olma bilinciyle hareket etmek, rekabetçiliğin, kariyerizmin, ben merkeziliğin yerle bir edilmesi için büyük bir kolaylık sağlayacaktır. Nihayetinde tek tek örgütlü bireylerin kollektifin politik ihtiyaçlarından bağımsız olarak yürütecekleri faaliyet yarardan çok zarar getirecektir. Mümkün olan en güzelini yakalamak ne yaptığını bilen örgütlü kollektif çalışmadan geçiyor.

Nerede olursak olalım, ne denli zorluklar içinde bulunursak bulunalım, kollektif bir bilinçle partimizin bayrağını yükseklerde tutmak zorundayız. İçerde, dışarda sonsuz bir güvenle kollektifimize dört elle sarılmak durumundayız. İşçi ve emekçilerin toplu iğnenin ucu kadar da olsa parti davasına yapacakları katkıya büyük değer vermeliyiz. Herkesten gücü ve yeteneği oranında katkı istemeliyiz.

Bu mektupta herkese seslenmek istedim. Aslında onun da ötesinde istedim ki, herkes kendine ait bir şeyler bulsun bu mektupta..

Hepinizi devrimci coşkunum olanca sıcaklığıyla kucaklıyorum.

İdam tartışmasıyla gerçekte amaçlanan nedir?

Teslimiyeti derinleştirme operasyonu

D. Başar

Evet, Öcalan'ın asılmasını istemiyorlar.

Çünkü Öcalan teslimiyetin

derinleştirilmesine hizmet ediyor. Kenya'dan

ABD'nin marifetiyle kaçırılıp getirilirken

uçakta sarfettiği "Türk devletine hizmete

hazırım" sözlerinin anlamı işte budur.

Öcalan sadece bir örgütün dağıtılıp teslim

edilmesi olanağını sağlamıyor, bir halkın da

teslim alınmasının olanaklarını sağlıyor.

Bunun uzun başarılamayacağı, sistemin

yapısal krizinden dolayı çok geçmeden

sorunun yeni bir temel üzerinde patlak

vereceği açıktır. Ama sermaye devleti

böylece zaman kazanmayı amaçlıyor.

Bunlar kendi başına Öcalan'ın neden idam

edilmek istenmediğini açıklamaktadır.

Geleneksel isyan bastırma yöntemlerindeki

ele geçirip yok etme yerine, daha büyük bir

tahribat yaratacak, kitlelerin moralini daha

büyük oranda bozacak yeni yöntemleri

hayata geçirmek amacındadırlar. Ancak

yine de bu süreç, emperyalizmin bölgedeki

politikaları çerçevesinde bir yere ve öneme

sahiptir. Kürt sorunu bu politikalar

açısından daha tali bir önem taşısa da, bu

çerçevede oynayacağı rol yine de ele

alınmalıdır.

ABD emperyalizminin bölge politikaları

çerçevesinde Türkiye'ye biçtiği yeni rol

biliniyor. Bu rol emperyalizmin taşeronluğu

çerçevesinde Kafkaslar ve Ortadoğu'da

koçbaşlığı yapmaktır.

A. Öcalan'ın uluslararası bir komployla yakalanıp Türkiye'ye getirilmesinin ardından kamuoyu bir idam tartışmasının içine sokuldu. İdam tartışmaları bir taraftan Roma sürecinde başlatılan şovenist histeri kampanyasının bir devamı işlevini görürken, bir taraftan da Kürt hareketinin tasfiyesi ve Kürt kitlelerini geriletme hedefi taşıyordu. Nitekim o günlerde bir yandan "30 bin insanın kanı" edebiyatıyla kitleler kışkırtılırken, diğer yandan da Kürt halkı idama karşı çıkma çerçevesinde bir mücadele eksenine geriletilmeye çalışılmıştı.

Yine bir taraftan, Türkiye'nin "yüksek çıkarları" açısından zararlı olursa idam edilmemeli propagandasıyla emekçi kitleler "ulusal çıkarlar" ekseninden yedeklenmeye çalışılıyordu. Diğer taraftan da, "Kürt önderliği"nin dolaysız desteği ile Kürt halk kitlelerinin beklenti içine sokulması hedefleniyordu. Bunda belli bir mesafe de alındı. Yargı kurumlarının başkanlarından sermaye medyasına kadar bir dizi kurum ve kişi sahte demokrasi söylemleriyle ön plana çıkarıldılar. Gerçekte bu demokrasi ve idam tartışmaları devrimci dinamikleri törpülemeyi ve tasfiye etmeyi amaçlıyordu.

25 Kasım'da Yargıtay'ın A. Öcalan'ın idam kararını onamasının ardından tüm sermaye sözcüleri neredeyse tam bir uyumla Öcalan'ın idamı edilmemesinde birleştiler. MHP'den çıkan tek tük aykırı sesler ile yıldızı iyice sönen T. Çiller'in şovenizm simidine

sarılmasını bir tarafa bırakırsak, sermayenin tüm sözcüleri AIHM kararlarının beklenmesi, Öcalan'ın idam edilmemesinin Türkiye'nin çıkarlarına olacağı vb. konularda birleşiyorlar. Demirel ve Ecevit, idam kararını onamasından günlerce önce AIHM kararının beklenebileceğini tekrar tekrar açıklamışlardı. Geleneksel olarak ay sonlarında yapılan MGK toplantısı bu yüzden 25 Kasım'dan bir gün önce yapıldı. MHP'nin içindeki bir takım çatlak seslerin kesilmesi gerekiyordu. Nitekim MHP'li Savunma Bakanı Sebahattin Çakmakoglu, MGK toplantısı çıkışında "Avrupa'yı beklemek gibi bir zorunluluk içinde değiliz" gibi "sitemkar" ifadelerle yetinmek zorunda kaldı. Ordunun üst kademelerinde verilen karar hükümetten önce medyaya dikte ettirilerek, onun da tek ses çıkarması sağlandı. Adeta düğmeye basılır basılmaz harekete geçen bir düzenek gibi, bütün parçalar aynı şarkıyı söylemeye başladılar.

Artık Türkiye'de alışık olduğumuz bu tek seslilik hangi ihtiyacın ürünüydü? Kürt halkına karşı tarihin en kirli savaşını yürütmüş olan sermaye devleti "30 bin kişinin katili" olarak asılmayı defalarca hakettiğini söylediği bir adamı niye asmak istemiyordu? Çoluk-çocuk, kadın-ihtiyar demeden binlerce kişiyi katleden, ırzına geçen, cezaevlerindeki devrimci tutsakları katliamdan geçiren, işkenceleriyle, depremde evleri yıkılanlara yaşattığı sefaletle dünyaya nam salmış bu devlet, tüm bunlar söz konusu olduğunda Avrupa Birliği, İnsan Hakları Mahkemesi vb. tanımazken, nasıl oluyordu da iş Öcalan'ı asmaya gelince birdenbire AB'yi, AIHM'i vb. hatırlıyordu?

Bu sorunun cevabı herşeyden önce Kürt hareketinin yaşadığı evrimle açıklanabilir. Kuşkusuz bu açıklama tek başına yeterli değildir. İçinden geçtiğimiz süreç, Türk devleti ve emperyalizmin bölge politikaları ile birlikte ele alındığında bir anlam kazanabilir ancak.

Birincisinden başlayalım. PKK'nin teslimiyet süreci, sermaye devletinin politikalarını da etkilemiştir. PKK'nin teslimiyeti sermaye devletine ve ABD emperyalizmine bölgede ve ülkedeki sömürülerini artırmaları, saldırganlaşmaları, daha da pervasızlaşmaları için önemli bir fırsat yaratmıştır. Kafkas halkalarına yönelik sömürünün artmasına hizmet edecek bir Bakü-Ceyhan petrol boru hattının kendileri sayesinde olanak bulduğunu böbürlenerek anlatan; Türkiye'nin emperyalizmle daha sıkı bütünleşmesini sağlayacak olan AB üyeliği konusunda kendilerinin yeri olduğunu söyleyen, Ortadoğu'da bölge halklarının on yıllardır kanlı katili olan ABD'ye daha büyük sömürü alanları açmada yol göstermeye çalışan bir PKK, yaşadığı teslimiyeti bir ihanete dönüştürmek noktasında her gün büyük adımlarla ilerlemektedir. Uluslararası güç dengelerinde PKK'nin övündüğü yere sahip olup olmamasından bağımsız olarak, girdiği süreç önem taşımaktadır ve bunu başta ABD ve AB'li emperyalistler olmak üzere Türk tekelci sermayesi kuşkusuz değerlendirecektir.

Bu süreç yakın dönemde Kızıl Bayrak'ta özlü bir şekilde şöyle ifade edilmişti: "Kürt hareketi teslim alındı, şimdi sıra Kürt halkının teslim alınmasında" (bkz. Ümit Altıntaş'ın "İsrail, Türkiye, Kürtler..." başlıklı yazı dizisi). 15 Şubat sonrasında yapılan idam tartışmaları, o dönem Kürt hareketini teslim alma politikaları çerçevesinde bir anlama sahipti. Nitekim, Öcalan'ın hayatı ön plana çıkarıldı. Barış politikaları denildi, "barış kişiliği" denildi. Sonunda kişiliksizliğe kadar giden bir politikanın ön adımları atıldı. Devrim ve sosyalizm idealleri "dogmatizm" bu ideallere bağlılık "kalıplılık", modası geçmiş bir davranış tarzı

olarak ilan edildi. "Demokratik sistem" adı altında "yeni dünya düzeni" kutsandı. "Demokratik Cumhuriyet" adı altında faşist sermaye devleti kutsandı. Sonunda Kürt ulusal hareketinin en önemli dayanağı gerilla gücü tasfiye edilmeye başlandı. Bir gerilla olarak davaya hizmet etmek ve ölümsüzleşmek amaçlandı. Gerillanın çekilmesiyle başlayan süreç grup teslim olmalarla daha da ilerletildi. 25 Kasım'a gelindiğinde, artık tasfiye süreci önemli ölçüde tamamlanmıştı.

Ancak sorunun esastan çözülmüş olması sermaye devleti için yeterli değildi.

Birincisi, yaşanan utanç verici teslimiyete direnenler çıkmaya başladı. Bunlar önemli ayak bağılarıydı ve bunlardan kurtulmak gerekiyordu. Bunun için en önemli destek, yine yüzükoyun teslimiyete yatanlardan geliyordu. Bu çerçevede Dersim gerilla komutanı Haydar Alpaslan'ın katledilmesi dikkate değer bir olaydır. (Tam kesin olmayan bilgilere göre; Öcalan'ın sınırı terk etme talimatı üzerine sınırı terk etmek istemelerine rağmen faşist ordunun sürekli saldırılarına maruz kalan gerillayı gören Haydar Alpaslan, "böyle barış olmaz olsun" diyerek geri dönüp savaşa devam etme kararı veriyor ve kısa bir süre sonra bir görüşmeye giderken pusuya düşürülüp öldürülüyor). Bu gibi gelişmeler sürecin ruhuna fazlasıyla uygun düşmektedir. Önümüzdeki süreçte Kürt halkına "kötü örnek" olan bu tür devrimci liderlerin ve hareketlerin üzerine en kirli yöntemlerle gidileceğinin ilk işaretleridir bunlar. Ulucanlar'da faşizmin dayattığı teslimiyete direnenler nasıl ki Ankara'nın göbeğinde katliamdan geçirilmişlerse, PKK'nin teslimiyetine direnenlere de aynı şiddet dayatılacaktır. PKK bugün teslimiyete direnenleri provokatörlükle suçlamakta ve ancak bunun gereğini yapmayacağını ilan etmektedir. PKK'nin, ne yapıp ne yapmayacağından bağımsız olarak, objektif konumu önemlidir burada. Yanında yer aldığı saf, teslimiyeti dayatanların safıdır. Bu nedenle girilecek her katliamda dolaylı-dolaysız payı olacaktır.

İkinci olarak, Kürt halkının devrimci dinamiklerinin törpülenmesi önem taşıyordu. Bu noktada ABD emperyalizminin Latin Amerika deneyimlerinden de yararlanıp genelleştirdiği "düşük yoğunluklu savaş" ve onun bütünleyicisi "düşük yoğunluklu demokrasi" stratejisinin de bir parçası olarak, idam sürecinin uzatılması bir anlam taşıyordu. Öcalan'ı bir çırpıda asarak hareketi tümüyle bastırmanın mümkün olmayacağını burjuvazi tarihsel deneyimleriyle biliyor. Kendisi açısından en iyi çözümün süreci zamana yayarak teslimiyeti derinleştirmek olduğunu gördüğü için, AB, AIHM vb. bir dizi gerekçeyi öne sürüp duruyor. Bir taraftan Kuzey Irak'a 40 bin askerle girip seri operasyonlarını sürdürürken, teslimiyeti reddedenlere fiziksel imhayı dayatırken, diğer taraftan sahte demokrasi vaatleriyle, pişirilip pişirilip yeniden piyasaya sürülen af ve pişmanlık tartışmalarıyla, bir takım hak kırıntılarıyla kitleleri oyalıyor. Bunlardan bir kısmı "düşük yoğunluklu savaş"ın, diğer kısmı ise "düşük yoğunluklu demokrasi"nin gerekleri oluyor. Sermaye devletinin tüm sözcülerinin dilinden düşmeyen "Türkiye'nin iç yapısını sağlamlaştırmak" sözlerinin anlam budur.

Evet, Öcalan'ın asılmasını istemiyorlar. Çünkü Öcalan teslimiyetin derinleştirilmesine hizmet ediyor. Kenya'dan ABD'nin marifetiyle kaçırılıp getirilirken uçakta sarfettiği "Türk devletine hizmete hazırım" sözlerinin anlamı işte budur. Öcalan sadece bir örgütün dağıtılıp teslim edilmesi olanağını sağlamıyor, bir halkın da teslim alınmasının olanaklarını sağlıyor.

Bunun uzun başarılamayacağı, sistemin yapısal krizinden dolayı çok geçmeden sorunun yeni bir temel üzerinde patlak vereceği açıktır. Ama sermaye devleti böylece zaman kazanmayı amaçlıyor.

Bunlar kendi başına Öcalan'ın neden idam edilmek istenmediğini açıklamaktadır. Geleneksel isyan bastırma yöntemlerindeki ele geçirip yok etme yerine, daha büyük bir tahribat yaratacak, kitlelerin moralini daha büyük oranda bozacak yeni yöntemleri hayata geçirmek amacındadırlar. Ancak yine de bu süreç, emperyalizmin bölgedeki politikaları çerçevesinde bir yere ve öneme sahiptir. Kürt sorunu bu politikalar açısından daha tali bir önem taşısa da, bu çerçevede oynayacağı rol yine de ele alınmalıdır.

ABD emperyalizminin bölge politikaları çerçevesinde Türkiye'ye biçtiği yeni rol biliniyor. Bu rol emperyalizmin taşeronluğu çerçevesinde Kafkaslar ve Ortadoğu'da koçbaşlığı yapmaktır. Sovyetler Birliği'nin çözülüşünün ardından, '90'lı yılların başından itibaren, bu çerçevede adımlar atılmaya başlandı. Ancak '90'lı yıllar boyunca ABD ile girişilen ilişkilerde alınan mesafe ve iç kamuoyunun buna uygun olarak hazırlanması ile birlikte, Kürt sorununun devletin istediği tarzda çözümüne dönük adımlar, Türkiye'ye daha ileri görevler verilebileceğini gösterdi. ABD-Türkiye-İsrail ittifakı bu çerçevede bir deneyimdi. Ve ardından yaşanan birçok gelişmede Türkiye halkların katillğine efendisinden daha istekli olarak ileri atıldı. Geline yerde Kafkaslar ve Ortadoğu üzerinden planlanan ABD politikalarından Türk devletine dışarda daha büyük roller düşüyor.

Türkiye'nin Kafkaslar'da nasıl bir koçbaşı görevi üstlenebileceğinin ilk somut göstergeleri AGİT Zirvesi dolayısıyla ortaya çıktı. '90'lı yılların başında büyük bir hevesle Orta Asya'ya uzanmaya çalışan Türk burjuvazisi hüsrana uğradı ve bölgede ancak ABD'nin istekleri çerçevesinde rollere soyunabileceğini öğrendi. Ve bugün daha bilinçli hareket ediyor. Kafkas petroleri ve doğalgazının Türkiye'den geçmesi için yapılan anlaşmalar sadece ekonomik bir anlam taşıyor, aynı zamanda bölgede emperyalizmin girişimlerinde Türkiye'ye verilen rolün gereği olarak gündeme geliyor.

Kafkaslar'da sıkı ekonomik ilişkilere sahip olan bir Türkiye bölgede politik ve askeri olarak da rol oynamayı başarabilecektir.

Öte yandan Ortadoğu'da ABD-İsrail-Türkiye ekseninin tamamlayıcısı bir Kürt ayağına ihtiyaç duyulmaktadır. Kürt hareketi güçlerini çekip, birçoğunu dağdan indirirken, Türk devletinin 40 bin kişilik bir orduyla Kuzey Irak'a girmesi sadece kalanların fiziksel imhasıyla sınırlı bir operasyon olarak değerlendirilemez. Bir taraftan önümüzdeki yıllarda ordusunu modernize etme, bir taraftan profesyonel askerlik gibi yeni süreçlere hazırlanan Türk ordusu, aynı zamanda bölgede daha ileri misyonlar üstlenen bir jandarmalığa soyunmaktadır. Henüz kendi inisiyatifinde bir Kürt askeri gücü yaratmanın uzağında olsa da, örneğin PDK üzerinden bu konuda mesafe katetmiş olduğu da görülmektedir. Kaldı ki Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolü şu anda Kuzey Irak'la sınırlı gibi gözükse bile, önümüzdeki süreçte bunun giderek

yayılabilceği de görülmektedir. Bir taraftan ABD ve İsrail'in emrinde daha ileri bir taşeronluk, bir taraftan taşeronluğunu yaptığı güçlere daha geniş ölçüde koçbaşlığı yapılmaktadır.

Kafkaslar ve Ortadoğu'da emperyalizmin biçtiği bu yeni rol, Türk devletini Kürt sorununu kontrol altına almaya daha fazla zorlamaktadır. ABD emperyalizminin ve Türk burjuvazisinin bu stratejik hazırlıkları çerçevesinde Öcalan'a da bir rol biçilmiştir. Ve Öcalan bu rolü layıkıyla yerine getirmektedir. Savunmasında Türk devletinin Kafkaslar ve Ortadoğu'daki heveslerini kabartmak için vaadlerde bulunan Öcalan, aslında Türkiye'nin yeni dönem politikalarına nasıl tabi olacağını, bu çerçevede Türk devletinin hizmetinde çalışacağını da vurguluyordu. Kuşkusuz kimi PKK sözcülerinin propaganda ettikleri gibi bu olanakları Türk devletine PKK sağlamış değildir. Ama PKK'nın teslimiyet yolunu tutması bu adımları kolaylaştırmıştır. Soruna Kürt halkının ve bölge halklarının gerçek çıkarları açısından bakıldığında, bu utanç verici bir rol ve katkıdır.

Emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin bütün bu hesaplarını bozacak biricik güç işçi sınıfı ve emekçi kitlelerdir. Kürt ve Türk halkı bu kirli hesapları parçalayacak devrimci dinamikleri bağrında taşımaktadır. Emperyalizmin talanı her geçen gün emekçi kitlelerin öfkesini büyütmektedir. Deprem ardından kitlelere yaşatılan sefalet bu öfkenin yer yer nasıl patlayabildiğini göstermektedir. Bu öfke giderek büyüyecek ve komünistlerin önderliği altında bilinçli bir ifade kazanacaktır.

A. Öcalan şahsında PKK'nın başlattığı teslimiyet süreci henüz devrimci dinamikleri tümüyle yok edememiştir. Nitekim kimi çıkışlar bunun çok kolay olmayacağını göstermektedir. Ancak burada kritik önemde tartışmasız bir gerçek vardır: Yeni ve geleceğe uzanan bir çıkış, ancak eskisi aşarak gerçekleştirilebilir. Tüm devrimler tarihi bize bunu göstermektedir. A.Öcalan çizgisindeki PKK kendi gelişme sınırlarına gelmiş ve bu noktadan itibaren önünü açamayan süreç berbat bir teslimiyetle sonuçlanmıştır. Antik Yunan'dan beri bilinen ve Mark-Engels'te gerçek bilimsel içeriğini kazanan "aynı ırmakta iki kez yıkanamayacağı" diyalektik öğretisi, burada bir kez daha önemle hatırlanmalıdır.

Öcalan bir halka sadece direnişi değil teslimiyeti de göstermiştir. Tek başına geçmiş kimliği hiçbir şey kazandırmaz, yalnızca sahte bir görüntü yaratır. Kitleler sahte görüntülerin peşinde koşturulamazlar. Öcalan artık teslimiyeti sembolize etmektedir ve buna göre değerlendirilmelidir. PKK tekrar edilemez, ancak daha ileriye doğru aşılabılır. Nasıl aşılabileceğini komünistler bugüne kadar döne döne irdilemiş ve ortaya koymuşlardır. İzlenecek yol; bundan böyle salt ulusal kimlik ve ulusal mücadele eksenini üzerinden hareket etmemek, emekçi halkların toplumsal kurtuluş özelemlerini ifade eden bir mücadele eksenine geçmektedir. Yaşanan süreç teslimiyete karşı direnişi, inkara karşı inadı dayatmaktadır. Şehit düşen on binlerin sesi, geçmiş aşamayanların geleceği kazanamayacaklarını bizlere göstermektedir.

"TC'nin adamı"

Can Dündar/Sabah/1 Aralık '99

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin dün Abdullah Öcalan'ın idamına ihtiyati tedbir kararı vermesiyle bu tarihi davada kritik eşik aşıldı. Şimdi uzun bir bekleme dönemine girilecek ve konu küllenmeye terk edilecek. Bugün soğukkanlı bir değerlendirme için daha elverişli bir pozisyondayız. Son 6 aya kuşbakışı baktığımızda yaşananları "farklı bir okuma"ya tabi tutmamız mümkün. Gelin olup bitenleri başka bir gözle incelemeye çalışalım:

Tartışmaya, kabulü zor görünebilecek bir varsayım ile başlayalım: "Devlet, İmralı'da Apo'yla masaya oturdu. 6 ay boyunca yaşadıklarımız, o masada alınan kararların bir plan dahilinde hayata geçirilmesinden ibaretti. Öcalan, bu senaryoda sadece kendisine verilen rolü oynadı."

Fazla iddialı değil mi? Şimdi tezimizi bazı ipuçlarıyla açmaya çalışalım: Malum, yıllardır "TC"ye "masaya oturma" çağrısı yapan hep Apo olmuştur. PKK lideri, sonunda kendini "TC" ile aynı masada buldu, ama bu masa, öngördüğüne göre biraz rahatsızdı. Çünkü darağacının gölgesine kurulmuştu ve üzerinde pazarlık kozu olarak sadece kendi canı vardı. Aslında bu pazarlığa hazırlıklıydı. Yıllar önce Şam'da Mahir Sayın'a, Türk yönetiminde kendisine ilişkin üç farklı eğilim bulunduğunu söylemişti:

"Federal bir birliklik için kendisiyle ilişki kuranlar" (Bunlara Turgut Özal'ı örnek vermişti), kendisinin derhal öldürülmesinden yana olanlar (Cem Ersever gibiler) ve "Onu öldürmeyelim kullanalım" diyenler... "Çünkü" diyordu Öcalan, "örgütü ele geçirmeleri için benim sağ olmam gerekiyor."

İşte İmralı'da masada oturanlar "bu üçüncüler"di. Uçaktaki "Hizmete hazırım" cümlesi, onlara bir mesajdı. Mesaj alındı ve gereğince değerlendirildi.

Öcalan'ın ilk avukatı (ve siyasi muhalifi) Ahmet Zeki Okçuoğlu'nun geçenlerde Serbesti Dergisi'nde (Eylül 1999) yazdığı "Savunma anıları", sözünü ettiğimiz teze ilişkin inanılmaz ipuçları veriyor. Okçuoğlu, Apo ile 3. görüşmesinde kendisine "Şeyh Sait örneği"ni hatırlatıyor ve şöyle diyor:

"Şeyh Sait'e de mahkemede 'İsyanının Kürtlük'le alakası olmadığını söylersen, seni idam etmez sürgüne yollarız. İki yıl sonra da genel afı çıkarırsın' dediler. Denileni yaptı, ama yine de asıldı. Sana da aynı şeyi yapacaklar."

Apo bir sonraki görüşmede, Okçuoğlu'na şunları söylüyor: "Anlattıkların yukarıdakilerin hoşuna gitmemiş. Bir daha bana böyle şeyler anlatma. Ben devletin çizdiği çerçevede savunma yapacağım."

Peki neydi "çizilen çerçeve"? Apo davası boyunca "PKK uzmanı" sıfatıyla ulaştığı en mahrem resmi bilgileri medyayla paylaşan Doç. Dr. Ümit Özdağ, Mayıs ayı sonlarında Aksiyon Dergisi'ne şöyle diyordu:

"Apo makemede özür dileyebilir. İdam edilmesi halinde örgütün kahraman ilan edeceği Apo, bu durumda TC'nin adamı olacaktır."

Hatırlanacağı gibi Apo, bu demecin yayınlanmasından birkaç hafta sonra tam da bu yönde savunma yaptı. Kendisine bu yaklaşımın hatalı olduğunu söyleyen avukatı Ahmet Zeki Okçuoğlu ise çekilmek zorunda kaldı. Okçuoğlu'nun, İmralı anılarında bir de dayak faslı var. Avukatlar olarak resmi polislerce dövüldüklerini Apo'ya anlatınca PKK lideri şu tepkiyi veriyor:

"Ne demek 'Devlet bizi dövdü'? Devlet durup dururken kimseyi dövmez. Mutlaka yanlış bir şey yapmışsınızdır. Devletten özür dilemelisiniz."

Okçuoğlu'na sert tepki gösteren devlet, o çekildikten sonra yerini alan yeni avukatlara hoşgörü gösterdi. Öcalan'ın açıklama yapması, Törlerle Mücadele Kanunu ile yasaklandığı halde PKK liderinin avukatları aracılığıyla mesaj iletmesi neredeyse teşvik edildi. Çünkü Apo, PKK'nın hem merkez komitesini, hem dağdaki gerillasını teslim olmaya çağırıyordu. Örgüt, "Başkan"ı dinlemese, Apo bitmişti. Ama dinlediler ve liderlerinin ömrünü uzattılar. Depremde Apo devletçe özel korumaya alındı. Bu tablo, davanın dünyanın gözündeki inandırıcılığının artmasına da hizmet etti.

Peki bunlar devletin bir planı çerçevesinde yapılıyorsa PKK buna neden uydu?

Sanıyorum bu sorunun yanıtını, örgütün katı hiyerarşik yapılanmasında ve "savaş yorgunluğu"nda aramak gerekir. Savunmasında söylediklerinin Apo'nun gerçek hissiyatını yansıttığını "sanmak", dağdaki gerilladan, Avrupa'daki örgüt yöneticisine kadar herkesin işine geldi. Çünkü herkes savaştan yorulmuştu ve burada bir çıkış umudu görüyordu. Hem yakalanmasına yardımcı olan ABD'nin de böyle bir çözüm arzuladığı anlaşıyordu.

Apo'nun şu andaki psikolojik durumunu da Okçuoğlu'ndan aktaralım: "Öcalan, değil idam cezasını göğüslemek, birkaç yıl cezaevinde yatmayı bile göze alacak durumda değil. Kısa süre sonra salıverilmeyi umuyor. Bu durumdaki bir insanın veremeyeceği taviz yoktur."

Şimdi bu varsayımlar çerçevesinde idam olasılığını değerlendirelim: Özel sohbetlerden sızan bilgilere göre şehit ailelerinin baskısı ile uluslararası dengeler arasında sıkışıp kalan hükümetin zirvesi, AİHM kararını bahane ederek sorunu zamana yayıp, küllenmeye terk etme niyetinde...

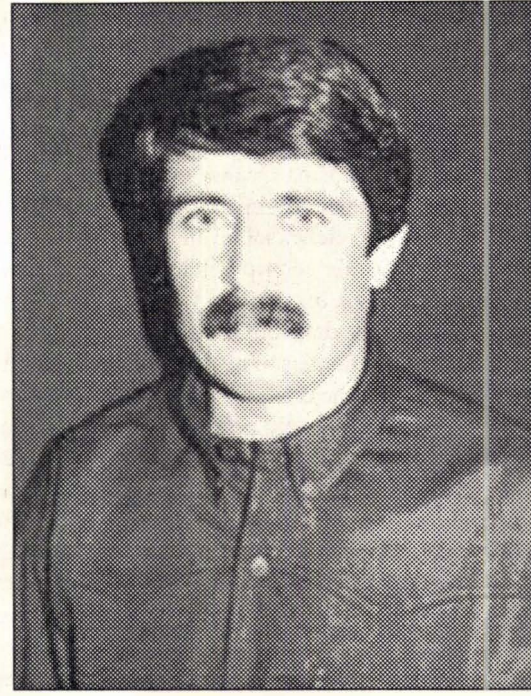
"Asmama kararı" baştan beri ağırlıktaydı. Sorun, bunu halka anlatmadaydı. Öyle anlaşıyor ki, o "en olmayacak işi en inandırıcı isme verme taktiği" yine devreye sokuluyor ve nasıl PKK'yı bertaraf etme işi Apo'ya verildiyse, şehit ailelerini yatıştırma işi de bugüne dek Apo'ya karşı en keskin çıkışları yapmış yazarlara ve partilere ihale ediliyor.

"Dahiyan bir plan" değil mi? Başarıya ulaşış ulaşmayacağını zaman gösterecek.

Mücadeleyle kazandığımız her mevziyi mücadeleyle korumalıyız!

Açık alan çalışması ve düşman saldırılarına karşı partili tutum

Habip Gül

Oysa biz meşruiyetimizi düzenin yasal boşluklarından değil, mücadelemizin haklılığından alıyoruz. Bizim için meşruluğun sınırı hiçbir zaman sermaye devletinin belirlediği yasal sınırlar ve boşluk alanları değil, sömürülen ve ezilen bir sınıfın tarihsel haklılığını temsil gücümüz ve irademizdir. Bu duygu ve düşünce düşman karşısındaki duruşumuzu belirlemelidir. Örneğin protokol dağıtırken, gazete satışı yaparken, bildiri veya afiş yapıştırırken, sivil ya da resmi polisler ya tesadüfen fark ederek ya da takip ederek bizi gözaltına almaya, materyallerimize el koymaya çalışıyorlar. İster gece ister gündüz, ister kalabalıkta isterse tek başımıza olalım, orada alınması gereken tutum, son sınırına kadar direnmek, düşmanla cebelleşmek, materyallerimizi ne pahasına olursa olsun korumaktır. “Materyallerimizi aldılar, ama biz de gözaltına alınmaktan kurtulduk” türünden teslimiyetçi düşüncelerle hareket edemeyiz.

Açık alan çalışması, adı üzerinde açıkta yürütülen bir faaliyet anlamına geliyor. Biçim olarak düzenin yasal sınırları dahilinde olan bir faaliyet alanı olmakla birlikte, esasta devrimci mücadelenin yarattığı kazanılmış bir mevzidir. Bu yönüyle de açık alan faaliyeti sermaye devletinin mevcut yasal sınırlarını fazlasıyla zorlayan, dışına çıkan bir faaliyettir.

Bu mevzide tutunmanın tek yolu, her an direnmeyi göze almak, kazanılmış mevzileri kararlılıkla savunmaktır. Ancak dişe diş bir mücadele ile bu alanda varolunabilir. Başka bir ifadeyle, bu mevzi ancak kazanıldığı gibi korunabilir. Yoksa yasaklara, yasaklamalara ve polis baskısına karşı tereddütler ve acabalarla hareket edildiğinde, bu alanda varlık sürdürmenin koşulları da ortadan kalkar. Varlık sürdürülse bile, bu ancak yasal sınırları zorlamakta tereddütlü ve icazetçi bir çerçeveye sınırlı olur. Zaten polisin bu alana yönelik saldırısının temelinde, bedeller ödenerek kazanılmış bu devrimci mevzinin “meşruiyetini” tartışmalı kılmak vardır. İki de bir büroları basıp, “toplatma kararı olan yayınlar, yasadışı yayınlar bulunduruyorsunuz” gerekçesiyle talan etmesi, çalışanlarını gözaltına alıp işkenceli sorgulardan geçirmesi ve örgüt üyeleri sıfatıyla yıllarca hapis

cezalarına çarptırmasının mantığı da budur. Bununla, “ancak bizim izin verdiğimiz çerçevede varlık gösterebilirsiniz” düşünce ve dayatmasının insanların kafasında yer edinmesini sağlamak hedeflenmektedir.

Oysa biz meşruiyetimizi düzenin yasal boşluklarından değil, mücadelemizin haklılığından alıyoruz. Bizim için meşruluğun sınırı hiçbir zaman sermaye devletinin belirlediği yasal sınırlar ve boşluk alanları değil, sömürülen ve ezilen bir sınıfın tarihsel haklılığını temsil gücümüz ve irademizdir. Bu duygu ve düşünce düşman karşısındaki duruşumuzu belirlemelidir. Örneğin protokol dağıtırken, gazete satışı yaparken, bildiri veya afiş yapıştırırken, sivil ya da resmi polisler ya tesadüfen fark ederek ya da takip ederek bizi gözaltına almaya, materyallerimize el koymaya çalışıyorlar. İster gece ister gündüz, ister kalabalıkta isterse tek başımıza olalım, orada alınması gereken tutum, son sınırına kadar direnmek, düşmanla cebelleşmek, materyallerimizi ne pahasına olursa olsun korumaktır. “Materyallerimizi aldılar, ama biz de gözaltına alınmaktan kurtulduk” türünden teslimiyetçi düşüncelerle hareket edemeyiz.

Hayır, orada materyallerimiz bizim meşruluğunun simgesi ve silahımızdır. Silahını bırakıp kaçan bir devrimci düşünemeyiz. Düşman materyallerimizi de, bizi de çok kolay alıp otoyola götürememelidir. Bulduğumuz alanı başlarına toplamalıyız. Sloganlarla, fiili karşı koyuşla gücümüzün son sınırına kadar direnmeliyiz. Bu, hem düşmanın gayri-meşruluğunu teşhir etmenin olanağına dönüştürülmeli, hem de düşman canı istediği zaman ve yerde gelip faaliyetimizi engellemenin ve bizi gözaltına almanın hiç de sandığı kadar kolay olmadığını anlamalıdır.

Miting, gösteri, basın açıklamaları, grev vb. kitle eylemlerine müdahale sırasında da böyle bir tutum ortaya koymalıyız. Hiçbir güç materyallerimizi eylem alanına sokmamızı engelleyememelidir. Gerekliyse çatışırız, gürlüt-patırtı çıkarırız, ama materyallerimizi bırakmayız. Çünkü bizim eylem alanına girmemizin tek bir mantığı varsa o da siyasal faaliyetimizi yürütmektir. Siyasal faaliyetimizin engellenmeye çalışıldığı noktada ise, biz bunu düşmanı teşhirle, dolayısıyla güçlü bir karşı duruşla karşılarız. Çünkü biz bir kitle eylemine açık-devrimci kimliğimizle katılıyoruz. Dolayısıyla bunu başardığımız oranda kendimizi sıradan insanlardan ayırabiliriz. Yoksa polis barikatına gelindiğinde pankartını, gazetesini, bildirisini polise teslim eden ve tek amacı sıradan bir insan görüntüsüyle alana giren liberal uzlaşmacılardan farkımız kalmaz.

Önümüzde her dönemden farklı bir bahar eylemlilik süreci var. Takvimsel eylem günleri üzerinden bakarsak, önceki baharlarla aynılık taşısı da devrim ve karşı-devrim güçlerinin sert çatışmalarına gebe olduğu bir baharı yaşadığımızın farkında olmalıyız. Sermaye devleti A. Öcalan'ı yakalayarak elde ettiği geçici moral üstünlüğü güçlü bir sosyalizm dalgasıyla besleyerek, başta komünist ve devrimci hareket olmak üzere, işçi

sınıfı ve emekçi yığınlar üzerinde bir basınca ve onları savunma pozisyonuna itmeye çalışıyor, daha da çalışacak. Nitekim 8 Mart ve Gazi yıldönümü vesilesiyle bunu büyük ölçüde hissettirdi de. Hissettirmenin de ötesinde, saldırgan tutumunu tanı bir meydan okumaya dönüştürmüş durumda. Reformistlerin de katkısıyla 8 Mart'ı salonlara hapsedip göstermelik basın açıklamalarıyla sınırlamayı başaran sermaye devleti, Gazi'ye 27 bin polis yığarak ve bine yakın insanı gözaltına alarak, anma gününü tam bir gövde gösterisine dönüştürdü. Peşinden Newroz ve 1 Mayıs'ta da komünist ve devrimci örgütlere fırsat vermeyeceklerini açıkladı. Bunu başarıp başaramayacağından bağımsız olarak, sermaye devletinin sürece oldukça ciddi hazırlandığı kesin. Başta komünist işçi partisi olmak üzere çeşitli devrimci örgütlere karşı başlatıldığı operasyonlar da bahar korkusunun bir parçasıdır.

Bu saldırı furyası 1 Mayıs yaklaştıkça daha da artacaktır. Kural haline geldiği üzere, polis her eylemden birkaç gün önce başta devrimci basın büroları olmak üzere demokratik devrimci potansiyele sahip kitle örgütlerini basacak, talan edecek ve kitlesel gözaltılar gerçekleştirecektir. Başta sosyalist devrimci basın olmak üzere, bürolara yönelik bu gelenekselleşmiş polis baskınlarına karşı ortak ve bir o kadar da güçlü bir tutum geliştirip yaygınlaştırmak zorunludur. Aslında bu hiç de bu bahara özgü olarak geliştirilmesi gereken bir tutum değil. Devrimci-militan açık alan çalışmasını bütünleyen bir tarz olmalıdır. Nasıl ki siyasal çalışmada polis engelini tanımıyorsa, aynı ölçüde büro baskınlarında da militan bir tarzı oturtmak gerekiyor. Komünistler açık alanda böyle bir militan tarzı geliştirip yaygınlaştırmalıdır.

Bu konuda bazı devrimci çevrelerin bugüne kadar geliştirdiği direnme çizgisinin deneyimlerinden de yararlanmalıyız. Polis canı istediğinde “bir yoklama çekeyim şunların bürosuna, ne var ne yok” diyememeli ve bu rahatlığı kendisinde bulamamalıdır. Eğer büromuzu yoklayacaksa, bunu ancak bir operasyonla ve kafa-kol kırmayı, kırılmasını göze alarak yapabileceğini bilmelidir. Büro baskınına gelmişlerse, hemen barikatımızı kurup, direnme ve çatışma pozisyonuna geçmeliyiz. Sloganlarımızla, balkon ve pencerelerimize asacağımız pankartlarımızla bütün apartman, işhanı, ve sokağı ayağa kaldırmalıyız. Bu polisin gayri-meşruluğunu gösterme çabası olduğu kadar, devrimci bir duruşun da ifadesidir.

Yani okulda, fabrikada, büroda, otobüste, semtte, evde veya çarşıda yürürken, polis bizi çok rahatlıkla gözaltına alamayacağını öğrenmelidir. Eğer bir açık alan çalışmamızı illahi de gözaltına alacaksa, karşılığını da bilmelidir. Bu bir tarzdır, parti tarzıdır. Bu tarzı oturtabildiğimizde, dost da düşman da, bizim yanımızda ve karşıımızda olmanın karşılığını yaşayanlarla kavrar.

(Kızıl Bayrak, sayı: 49, 20 Mart '99)

Siyasal süreçlerde kilitlenme ve devrimci fırsatlar

Ümit Altıntaş/B. Özen

Sermaye iktidarı mali-ekonomik krizden temellenen çok yönlü bir bunalım sürecini yaşıyor. Bugünün Türkiye'sinde burjuvazi, yaşadığı krizin derinliği ve orta vadeli bir çözüm yoksunluğu yüzünden, bir çıkış olanağından da yoksun bulunuyor.

Düzen ile devrim arasındaki bu tablo, esasta siyasal süreçlerde bir kilitlenme yaratmış bulunuyor. Düzen gücünü iktidarda olmaktan alıyor. Devrim ise gücünü, sistemin çok yönlü krizi, bu krizin beslediği mücadele dinamiklerinin güncel patlama ihtimalinden alıyor. Düzen kısa vadeli olarak kriz yönetim politikalarını rahatlıkla uyguluyor. Ama yenilmemiş devrim kampının güç ve olanaklarını dikkate almak koşuluyla. Devrim kampı bugün düzen karşısında ciddi bir karşı politik odak bile oluşturamıyor, kitle hareketi asgari düzeyde bile süreklilik sağlamakta zorlanıyor; ama devrim en ölü dönemlerin üzerine bile yeniden ayağa kalkma olanakları bulabiliyor. Siyasal süreçlerde kilitlenme, iki gücün politik olarak karşı karşıya kalışını ve adım atmamasını değil, düzenin öznel olanakları ile devrimin nesnel olanakları arasındaki bir denge durumunu anlatıyor. Bu kırılmadığı için, ne istikrarlı bir devrimci yükseliş, ne de istikrarlı bir karşı-devrimci gericilik ortamı kalıcılaşabiliyor.

"Siyasal süreçlerde kilitlenme" tespiti komünistler tarafından '93 yılı sonunda yapılmıştı. Aradan geçen 5,5 yıllık süreçte, tanımladığımız bu olgunun en anlamlı iki örneği, Susurluk ve '96 Zindan Direnişi süreci oldu.

Düzen, Susurluk vesilesi ile kontr-gerilla örgütlenmesini daha ileri düzeyde örgütlemeyi ve merkezileştirmeyi, dahası düzenin temel kurum ve kuruluşlarını, orduyu, tekelci sermaye basını, kontra yargısını ve burjuva partilerini aklamayı hesaplamıştı. 2,5 yıldır değişik ara aşamalardan geçerek ilerleyen bu süreçte, rejimin esasta bir engelle karşılaşmadığı ve politikalarını adım adım uyguladığı söylenebilir. Peki bu sürecin sonunda ulaşılan nedir? Bütün sahte (şeriat-laiklik) kamplaşmalara, solu yer yer "ılımlı"laştırmasına rağmen, ortalama bir işçi-emekçinin nezdinde düzenin kendini pislikten temizleyebildiğini söyleyebilmek hayli zordur. İşçi ve emekçiler ciddi bir devrimci etkiyle karşılaştığı, kitle eylemi içinde özgücüne güven kazanabildiği koşullarda, devletin tümüyle bir kontr-gerilla örgütlenmesine dönüştüğü gerçeğinin üstünü örtmek kolay olmayacaktır.

Bugün bile ortalama işçi-emekçinin bilincinde Susurluk'un yansıması şöyledir: Ortada sınırı aşanlara yasadışı yollardan uygulanan pervasız bir terör ve bunun yürütüldüğü bir örgütlenme var. Demek ki, onu yıkacak güçlere ulaşmaksızın, en sıradan hakların kazanımı için bile, bugünkü hareketin düzeyinde, geniş kesimlerin henüz ödemeye cesaret edemediği bir bedel var. Bu bugün kitle hareketliliğinin yükselmesini bir korku duvarıyla engelliyor. Ama tersinden, bütün sapırma ve ılımlılaştırma operasyonlarının zayıflığını

da gözlerden gizliyor. Militan bir kitle hareketi yükseldiğinde, kuşkusuz ki Susurluk'taki devlet gerçeğini hatırlayacaktır.

Benzer bir olgu-süreç, zindan direnişi için de geçerlidir. Zindan direnişi, düzenin saldırısının püskürtülmesi ve bir zafer kazanılmasının ötesinde, işçi-emekçi kitlelerin bilincinde devrim, devrim için ölüme gitmekle ilgili derin izler bırakmasıyla anılacaktır. Güncel sonucu devlet terörünü hissetmek noktasında olsa da, hem düzenle çatışmada bedel ödeme bilincinin gelişmesi, hem de bir kuşağın devrimleşmesi açısından çok önemli bir rol oynadığı görülecektir. Kitle hareketliliği açısından bedel ödeme bilinci, az-çok güçlü bir yükseliş içinde daha kolay gelişebilecektir.

Dikkat edilirse, her iki süreçte de güncel sonuçlar kitle hareketi üzerinde durgunlaştırıcı bir etki yapmıştır. Devrimci bir yükselişin yaşanmaması, bu durgunluğun ürünü bir toplumsal çürümeyi işaretlemektedir. Kardeş Kürt halkına karşı kirli savaş ve şovenizm, mafyalaşmış bir ekonomi, kontralaşmış bir devlet yapısı, emperyalist efendilere uşaklık ve jandarmalıktan oluşan bir tablo vardır. Buna politik bir kitle hareketliliği ile cevap veremeyen bir toplum, doğal olarak siyasetten kültüre bütün alanlarda bir çürümeye ile yüz yüze kalacaktır.

'91 sonrası süreç, tersinden de olsa, bu toplumsal çürümeye tehlikesini dağıtmanın ve siyasal süreçlerde kilitlenmeyi aşmanın, ancak politik bir işçi hareketliliği sonucu olabileceğini göstermiştir. Kürt ulusal hareketi ve kamu emekçileri '91 sonrası süreç boyunca, öğrenci hareketi ve varoşlar '95-'96 sürecinde yükseliş geçmiştir. Bu hareketlilik devrimci, militan biçimler de aldığı halde, toplumu etkileyebilen belirleyici bir eğilim yaratmak bir yana, kendi niteliğini ve gücünü korumayı dahi başaramamıştır. Siyasal süreçlerde tıkanmayı devrim lehine bozabilecek tek güç sınıf hareketidir; onun politik, devrimci, militan, birleşik eylemidir.

'91 sonrası sınıf hareketi kendini mevzi direnişler ve merkezi-barışçıl (Ankara mitingleri, "genel grev"ler) genel eylemler olarak göstermişti. Bu süreçte kendi içinde dalgalanmakla birlikte, uzun süreli mevzi direnişler yalnız kalarak etkisizleşti, merkezi eylemler ise kendini aşma ve daha ileri biçimler içerisinde süreklileşme olanaklarını bulamadığı ölçüde, hava boşaltma sonucunun ötesine gidemedi.

Sınıf hareketi bu iki düzeyde de yeni ve daha ileri müdahale olanakları ve mücadele gücü bulma şansına sahip olmanın yanı sıra, daha önemlisi, bölge ya da işkolu düzeyinde kısmi-ara sınıf hareketi ölçeği, dalgalarını yaratmak ve oluşanları etkilemektir. Zira sınıf hareketinin kitleselleşmeye, politikleşmeye ve militanlaşmaya nispeten açık olan ölçeği budur. Bu ölçek, hareketin politik ve militan yeniden üretimine daha çok olanak vermektedir. Mevzi direnişler birkaç yüz kişilik fabrikalarda militan biçimler kazansa bile, kendi dışını etkilemekte zayıf kalmakta, dahası son beş yılın bir eğilimi olarak, açık çatışma ve işgallerden uzun süreli beklemeye dayalı daha geri bir eylemliliğe evrilmektedir. Komünist basında bunu bir ölçüde "ezilme korkusu" olarak tanımlamıştık. Mevzi direnişlerde baskın eğilim, '94 Yurtiçi Kargo'nun militan işgali, Gebze Belediye işçilerinin polisle, '95'te Polisan işçilerinin jandarmayla çatışmalarından, Tıbset ve Makina Kalıp gibi uzun süreli barışçıl direnişlere doğrudur. Son dönemde işgal eylemlerinin yaygınlaşması ise, bu alanda yeni bir çıkış arayışının göstergesidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>
Mevzi direnişlerin nesnel zayıflığının tersine,

merkezi eylemler, ortaya koyduğu mücadele gücünü bile akıtabilecek örgütsel yapılar bulamaması yüzünden süreklileşememektedir. 20 Temmuz '94 genel uyarı eyleminden beri komünistler, onu gerçek bir mücadele aracı olarak ortaya koyabilecek örgütlenmelerden yoksunluk şartlarında, genel-merkezi eylemlerin farklı sonuçlara ulaşamayacağını belirtmektedirler. Dolayısıyla bu kanalın zayıf ve kendiliğinden olanaklarının yeni bir sınıf hareketinin sıçrama noktaları olmasını beklemek zordur.

Türk Metal'den eylemli istifa süreçlerinde olduğu gibi, bölgesel-sektörel işçi hareketliliği, hem potansiyel öznel olanakları, politikleşme potansiyelleri, hem de nesnel etkileri açısından, sınıf hareketini etkilemede önemli olanaklar taşımaktadır. Son dönem mevzi direnişlerin yeni bir eylem düzeyine sıçrama sancılarında, Türk Metal sürecinin özel bir etkisi vardır. Dolayısıyla, ister Türk Metal sürecindeki gibi, ister birden fazla mevzi direniş-grevin birleşik bir hareketliliğe yönelmesi yoluyla olsun, bu tür işçi eylem dalgaları, sıçrama olanaklarını da taşımaktadır.

Her zaman ve her yerde böyle olmamakla birlikte, bugünkü mücadelenin daha ileri düzeyde örgütlenmesi için, devrimci önderlik boşluğunun doldurulması gerekmektedir. Bu, düzen ve devrim arası temel kamplaşmanın, güncel tabloyu belirlediğinin açık bir göstergesidir. Düzen reformist bir sol kanala, ancak bu devrimci nesnel olanaklar tehdidi altında ihtiyaç duymaktadır. Fakat ard arda gelen tasfiyeciler dalgalarına rağmen bu alanda kalıcı bir başarı elde edememiştir.

Devrimci önderlik boşluğu, parti ihtiyacıdır; ancak partinin rolünü oynaması yoluyla işçi dalgalarının daha ileri politik, militan, birleşik, örgütlü biçimler kazanması ihtiyacıdır. Devrimci önderlik, parti; verili hareketliliğe uygun devrimci politika ve araçlarla, onu daha ileri ölçeklerde büyütme sorumluluğudur.

Bu ister Türk Metal benzeri patlamaları önden görüp buna uygun konumlanmakla, ister bu tür bölgesel-sektörel patlama olanaklarını örgütlemekle olsun, özel bir politik yoğunlaşma görevidir. Kuşkusuz ki, kavranacak bu temel halkaya bağlı olarak, her bir mevzi direniş ve her bir merkezi genel eyleme müdahaleye de, yeni açıklık ve perspektiflerle bakılmalı ve parti çalışmasına konu edilmelidir. Politik, birleşik, militan bir işçi hareketinin olanaklarının artışı, onun kendini ürettiği tüm alanlara "paralel" bir yüklenmeyi gerektirir.

Sınıf hareketinin son on, hatta yirmi yıldır biriktirdiği patlama dinamikleri düşünülürse, önemli olan bunun kendisini kontrolsüz bir tarzda dışavurup, boşaltması değildir. Bu dinamiklerin tam da örgütlü yapıların oluşmasına imkan verecek bir tarzda kendini dışavurabilmesidir. Ancak böylece kalıcı ve kendini sürekli daha geniş ölçeklerde üretebilen bir şekilde ortaya koyabilmesidir. Sınıf ve kitle hareketi ile devrimci önderlik, yani parti arasında, demek oluyor ki, devrimin nesnel ve öznel olanakları/etkenleri arasında, birbirini besleyen bir ilişki kurabilmek, etkili bir devrimci yükselişin önkoşuludur.

Böyle bir yükseliş toplumsal çürümeye ihtimali ve siyasal süreçlerde kilitlenmeyi ortadan kaldıracak, dengeyi devrim lehine bozacak ve kapitalist sistemin krizi yönetme politikalarını boşa çıkaracaktır. Bu adımın sonrası, Türkiye'nin devrimci birikimin derinliğine ve partinin adını ne kadar hakettiğine bağlı olacaktır.

Parti ve devrim kazanacaktır!

(Kızıl Bayrak, sayı: 58, 29 Mayıs '99)

Emperyalistlerin soygun mekanizması

WTO toplantıları fiyaskoyla son erdi

Seattle sokakları anti-emperyalist eylemlere tanıklık etti

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) toplantıları ABD'nin Seattle kendinde gerçekleşti. Bu zirve emperyalistlerin bağımlı kapitalist ülkeler üzerindeki ekonomik ve siyasi hegemonyasını daha da derinleştirmesine tanıklık etti. Öte yandan emperyalistler arası it dalaşı da bu toplantılarda iyice su yüzüne çıktı. Toplantılar boyunca emperyalistler, bağımlı kapitalist ülkelerin görüşlerine istedikleri zaman başvurdular ve onlara tarımda sübvansiyondan, ihracat önündeki gümrük ve vergi benzeri uygulamalardan vazgeçmelerini dayattılar "Serbest ticaret" emperyalist sermaye için söz konusu olabiliyordu. Bağımlı kapitalist ülkeler için "serbest ticaret" demagojisinin anlamı ise, yıkımın daha da derinleşmesiydi.

WTO'ya 135 ülke üye. Ama emperyalistlerin hizmetindeki bütün örgütlerde olduğu gibi, WTO da bir avuç emperyalist ülkenin çekip çevirdiği, kendi çıkarları doğrultusunda organize ettiği bir örgüt. Bağımlı kapitalist ülkelerin var olduğu kadarıyla tarım ve sanayisi "serbest ticaret" adı altında WTO aracılığıyla emperyalistler tarafından yıkıma uğratılmak isteniyor. WTO, tarım, sanayi ürünleri, sinema, tiyatro, edebiyat, vb. eserlerin telif hakları dahil, hiçbir sınır tanımadan alınıp satılmasını istiyor. Bu yanı sıra WTO, bağımlı kapitalist ülkelerin sanayi ve tarımına son darbenin vurulmasının adıdır. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere dünyanın emperyalistler tarafından soyulmasını daha da derinleştirmek bu organizasyonun varlık nedenidir.

Dünya ölçüsünde eşitsizlik giderek derinleştiriyor

"Küreselleşme"nin "refah dünyası"nı yaratmanın biricik yolu olduğu iddiası boş bir söz kalıbıdır. ABD Ticaret Bakanı Robert Reich, "WTO ticaret sermayesini hedefliyor, ticarete her zaman kazanan da kaybeden de olur." diyor. Bu sözler, WTO'nun emperyalist tekelleri palazlandırmanın, işçi ve emekçileri ise daha da yoksullaştırmanın platformu olduğunu bütün açıklığı ile ortaya koyuyor. ABD'nin başında bulunduğu emperyalist kapitalist sistem işçi ve emekçilere her geçen gün bir gün öncesini arattırıyor, eşitsizliği, adaletsizliği eşi görülmemiş bir şekilde derinleştiriyor.

Bir süre önce yayınlanmış olan BM Kalkınma Raporu, sefalet-servet kutuplaşmasını, emek ile

sermaye arasındaki uçurumun ne denli büyüdüğünü net rakamlarla ifade ediyor.

350 burjuva ailenin geliri 2 milyar işçi ve emekçinin gelirinden fazla. 20 emperyalist tekelin yıllık geliri 80 bağımlı kapitalist ülkenin GSMH'sını aşıyor. Dünya nüfusunun %15'inin yaşadığı 7 emperyalist devlet, dünya gelir kaynaklarının %78'ini kontrol ediyor.

Bağımlı kapitalist ülkelerde yaşayan 1 milyar 300 milyon işçi ve emekçi temiz su olanağından yoksun. Bu ülkelerdeki ilköğretim çağındaki yedi çocukta biri eğitim hakkından yararlanmıyor. Bağımlı ülkelerdeki 840 milyon işçi ve emekçi açlık sınırında yaşıyor. Emperyalist ülkelerde her sekiz işçi ve emekçiden biri sürekli işsizlik ve eğitimsizlikle yüzyüze.

On yıl önce çöken Doğu Avrupa ülkelerinde kurtuluş umudu olarak sunulan kapitalizmin vahşi uygulamaları sonucunda 18 ülkeden 7'sinde ortalama insan ömrü 5 yıl geriledi.

1960'ta 7 emperyalist metropolde yaşayan nüfusun %15'nin kişi başına düşen geliri, en yoksul 20 ülkenin 30 katı iken, bu eşitsizlik '90'da 60 katına, '95'te ise 75 katına çıktı.

Emperyalist-kapitalist sistemin efendisi ABD'nin en büyük servete sahip %1'lik kesiminin yıllık geliri 100 milyon işçi ve emekçinin gelirinden daha büyük.

Emperyalist dünya sisteminin yarattığı sonuç dünya emekçi hakları için tam bir felaketi ifade ediyor. "Yeni dünya düzeni" bu süreci daha da derinleştirdi, sefalet-servet kutuplaşmasını, eşitsizliği, sömürüyü ayyuka çıkardı.

"Yeni dünya düzeni"nin en vahşi uygulamalarının savunucuları olan satılık kaleşörler, "sürece ayak uyduramayanlar sistemin dışında kalırlar" diyerek, emperyalistlerin dünya ticaret örgütünün Seattle toplantılarının sonucunda ulaşmak istediği stratejik hedefi özetlemiş oluyorlar.

Emperyalistlerin WTO toplantılarında sömürü ve eşitsizliği daha da derinleştirme isteklerine karşı, işçi ve emekçiler eşitlik ve özgürlük şiarlarıyla Seattle sokaklarını tutuşturdular. Sorunlarının biricik kaynağı olan emperyalist-kapitalist sisteme karşı mücadele bayrağını enternasyonal düzeyde yükselttiler.

WTO'da emperyalistler arası tarıma dönük tartışmalar

Tarıma dönük sübvansiyonların kaldırılması için Avrupa emperyalizmi ile ABD emperyalizmi arasındaki kışkırmalar WTO toplantıları boyunca sürdü. ABD Avrupa çiftçilerine verilen ihracat desteğinden vazgeçilmesini istiyor. Başta Almanya ve Fransa olmak üzere AB üyesi ülkeler ise böyle bir dayatmayı "provokasyon" olarak tanımladılar, tavize yanaşmadılar. ABD emperyalizmi ise, "Biz oyun sahasını düzleştirmeyi istiyoruz. Her türlü imtiyaza karşıyız" diyerek, geri adım atmaya niyeti olmadığını ortaya koydu.

Emperyalist devletlerin kendileri söz konusu

olduğunda, sanayi ve tarımsal rekabet alanlarını ellerinde tutmak için gümrük duvarlarını nasıl yükselttikleri, tarımsal sübvansiyonları azaltmak bir yana artırdıkları biliniyor. Bağımlı ülkelerin tarım ve sanayisini tümüyle yıkıma uğratmak için ticaret serbestisini, bununla bağlantılı iç hukuki düzenlemeleri (MAİ ve TAHKİM) dayatan emperyalistler, kendi ülkelerinde piyasaların mutlak hakimi olmak için globalizm iddialarının tersine ulusal duvarları yükseltiyorlar. Bu tablo, emperyalistlerin ikiyüzlü sömürücü yüzlerini bütün çirkinliğiyle ortaya seriyor.

WTO karşıtı anti-emperyalist eylemlere yanıt: Vahşi polis terörü

İşçi ve emekçiler dünyanın dört bir yanından Seattle'a aktılar. Eşitlik ve özgürlük için, kapitalist çürümeye dur demek için toplantılar boyunca eylemlerini sürdürdüler. WTO zirvesinin açılışı 5 saatlik gecikmeyle yapılabildi.

Seattle'da gösteri yapan on binlerce işçi ve emekçi, emperyalist-kapitalist sisteme karşı mücadelede enternasyonal gelişmenin yeni bir habercisiydi. Bir yandan azgınca uygulanan terörün, öte yandan emekçileri manipüle etmeye yönelik demagojik söylemlerin nedeni emperyalistlerin bu gelişmeden duyduğu korkuydu. ABD devlet terörüyle yetinmedi. Bir yandan da gösterilerden gerekli mesajları aldığı yönünde aldatıcı bir hava yaymaya çalıştı.

Polis eylemleri engellemek için toplantılar boyunca terörü kesintisiz kullandı. Yüzlerce işçi, emekçi ve genç gözaltına alındı. Sivil polisler kitlenin içine sızarak provokasyon yapmaya çalıştılar. Bunda başarılı olamayınca işçi ve emekçilere pervasızca saldırdılar. Buna rağmen ABD emperyalizmi eylemlerin önünü alamayınca "ulusal muhafızlar"ını da devreye soktu. ABD tarihinde ilk kez üç gün boyunca sokağa çıkma yasağı uygulanmak zorunda kalındı. Sokağa çıkma yasağına rağmen sokağa çıkan işçi ve emekçilere dönük saldırıların dozu iyice arttı.

İnsan hakları şampiyonluğunu elinden bırakmayan ABD emperyalizminin işçi ve emekçilerin meşru ve yasal haklarını kullanarak sokağa çıkmasına karşı gösterdiği tepki insanlık düşmanı yüzünün bir kez daha ortaya serilmesinin bir vesilesi oldu.

Kapitalizmin; sömürünün, sefaletin, savaşın, her türlü gericiliğin, demokratik hak ve özgürlüklerden yoksunluğun kaynağı olduğu WTO toplantılarıyla bir kez daha kanıtlandı. Seattle sokaklarındaki işçi ve emekçi direngenliği, emperyalistlerin "insan hakları, demokrasi, barış" maskesini paramparça etti. Emperyalistlerin insanlık düşmanı iğrenç yüzünü bir kez daha dünya emekçi halklarına gösterdi.

Uluslararası sermayenin dünya emekçi halklarına dönük azgın saldırısı yoğunlaşıyor. Öte yandan emperyalistlerin korkulu rüyası olan emeğin enternasyonal birleşik mücadelesinin olanakları da giderek artıyor. Seattle sokaklarındaki işçi ve emekçilerin haykırıları proletarya enternasyonalizminin ayak sesleriydi.

Seattle Konferansı'nın gösterdikleri:

Sistemin derinleşen çelişkileri ve büyüyen mücadele dinamikleri

Seattle'da toplanan Dünya Ticaret Örgütü konferansı fiyasko ile sonuçlanmış bulunuyor. Ultra-liberal cereyan dünya ölçeğinde dorukta seyrettiği için, konferansı önceleyen dönemde ihtiyatlı bazı uzmanlar ile kimi sermaye kesimleri fazla acele edilmemesi gerektiğini, süreci zorlamanın olumlu sonuçlar yaratmayacağını ifade etmişlerdi. Bunlar pek ciddiye alınmadılar ve statükocu, ufuksuz çevreler olmakla suçlandılar. Seattle Konferansı ile bugüne kadar elde edilmiş mevziler teminat altına alınmaya, Dünya Ticaret Örgütü mutlak yaptırım gücü olan bir yargı yetkisi ile donatılmaya ve böylece ultra-liberalizmin önü biraz daha açılmaya çalışıldı.

Ancak, ultra-liberal dinamik ve onun önderliğini yapan güçler kazanımlarının kurbanı oldular, çoktandır alışık olmadıkları bir şamar yemek zorunda kaldılar. Çok uluslu tekellerin egemenliğine karşı dünya ölçeğinde yükselen tepkiler, oluşan kamuoyu ve bunun yol açtığı güçlü kitle gösterilerine rağmen, böyle kaba bir sonuç beklenmiyordu.

Yaşanan fiyaskonun kökleri derinde, birçok nedeni mevcuttur. ABD başkanlık seçimleri kampanyası, konferansın önpazarlıklarına iyi hazırlanmamış olmaları, vb. etkenler son derece tali planda kalmaktadır.

Fiyaskonun gerçek nedenleri

Fiyaskonun esas nedenleri iki kategoriye ayrılabilir. Birincisi kapitalist sistemin kendisine özgü iç çelişkileri, ikincisi ise ultra liberalizme karşı oluşan direniş dinamiğidir. Bu iki neden dışındaki açıklamalar sürecin yan ürünleri olmaktan öte bir değer taşımamaktadır.

Kapitalist sistemin yapısal iç çelişkileri her vesile ile sürekli işlediğimiz ve altını çizdiğimiz bir gerçektir. Sermaye dünyasının iç dengeleri, güçler ilişkisi sürekli bir değişim yaşıyor. Bu değişim son yıllarda zembereğinden boşanmış tarzda bir sıçrama içindedir. Özellikle Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun dağılmasının burjuvazinin açgözlülüğüne kattığı ivme, süreci alabildiğine hızlandırmıştır. Sermaye grupları arasındaki rekabette kaide kural diye bir şey kalmamıştır. İktisadi yaşam orman yasalarına göre işleyen bir savaş alanıdır. Hangi şirket en fazla işçiyi en kaba yöntemlerle işten atıyorsa, borsa rekorları kıran o olmaktadır. Bunlar yangından mal kaçırmasına dünya pazarında birbirleriyle yarışıyorlar. Bu nedenle, dünya ölçeğinde başa oynama kudreti olan grupların sayıları hızla azalırken, egemenlik olanakları da aynı oranda yükselmektedir.

Bu rekabet ve birbirini boğazlama sürecinin belli bir aşamasından sonra pazarlık masası etrafında buluşmak anlamsızlaşıyor. Kapitalizmin aktörleri arasında pazarlık yapmanın, uzlaşmaya varmanın ve birbirlerine taviz vermenin sınırları daralıyor. Zira masa başında yapılacak bir pazarlık, varılacak bir uzlaşma, ertesi sabah borsada ayaklar altına alınmaya adaydır. Bu nedenle "deli dana krizi", "muz savaşı" ve bunlara benzer sayısız sektörde gerginlik yaşanıyor ve sorun yavaş yavaş politik alana kaymaya başlıyor. Seattle Konferansı bu çelişkiler yığını altında kalarak ezilmiştir. Eğer konferans biraz daha dayanabilseydi tablo daha da farklı olur, dökülme ve saflaşma daha ileri bir boyutlara sıçrardı. Kirli çamaşırlar daha fazla etrafa saçılmasın diye taraflar sadece birbirlerini suçlayarak dağılmayı tercih ettiler. Örneğin, ABD ve Japonya'ya karşı ortak bir cephe oluşturduğunu iddia eden Avrupa Birliği daha ilk günden itibaren kendi içinden fire vermeye başladı. Fransa hükümeti Avrupa Birliği'ni temsil eden komisere nota vermek, Fransız da olsa "bu adamın dediği bizi bağlamaz, biz ona öyle bir misyon vermemiştik" demek zorunda kaldı.

Fakat Seattle Konferansı sadece kapitalist sistemin keskinleşen yapısal çelişkileri sonucu dağılmadı. Üzerinde uzlaşılması zorlaşan bu çelişkiler fiyaskonun bir nedenidir. İkinci neden tekellerin egemenliğine karşı

gelişen tepki dalgası olmuştur. Seattle'ı günler boyu bir savaş alanına dönüştüren, kapitalist yıkım politikasının sonuçlarını aynı zaman zarfı içinde dünya ölçeğinde temel tartışma konusu yapan kitle gösterileri, sermaye düzeninin iç çelişkilerine tuz biber ekerek körüklemiştir. Yani, kapitalizmin çelişki dinamiği ile kitlelerin muhalefet dinamiği aynı noktada, Seattle'da kesişerek, sermayenin suratında patlayan bir tokata dönüşmüştür.

İşçi-emekçi gösterileri ne ifade ediyor?

Dünya Ticaret Örgütü Konferansı vesilesiyle oluşan kamuoyu ve gelişen tepki seli genellikle şaşırtıcı ve beklenmedik bulunuluyor. Bu hayret bilinen ve alışılmış bir tavidir. Zaten hep öyle olur. Emekçi kitleler ayağa kalkarak sokaklara döküldüklerinde, kibleleri sermaye düzeni ve onun alternatifsizliği olan tüm kurum ve kişiler şaşarlar, bir yerlerde sihirli bir şeylerin döndüğünü sanırlar. Oysa kitle hareketi önden kurulu bir saat gibi mekanik olarak işlememektedir. Ancak toplumsal olguları ve süreçleri bilimsel yöntemlere dayanarak anlamaya çalışanlar, mevcut birikime bir parça nesnel bakmayı başaranlar, hiç de şaşkınlığa uğramazlar.

Kitle hareketinin Seattle Konferansı'nı bozguna uğratmasının pratik ve ivedi kazanımlar bakımından fazla bir önemi yoktur. Ne de olsa *The New York Times*'in yazdığı gibi; *"Pazarlıkların başarısızlığı hiç de bir felakete benzememektedir. Ticari mübadeleler 50 yılı aşkın bir süredir yürürlükte olan kurallara göre yapılmaya devam edilecektir. Küreselleşme her soydan gelme muhalifler açısından kolay bir hedeftir. Ama, buna rağmen küreselleşme uluslararası iktisadi gelişmenin başlıca faktörüdür ve bundan dolayı da yoluna devam etmek durumundadır. Seattle hezimet, en iyi ihtimalle birkaç yıl daha, gereksizleşmiş gümrük duvarlarının ayakta kalmasına yarayacaktır"*.

Dünya işçi sınıfı ve emekçi kitleleri açısından, onların Seattle'de elde ettikleri zaferin anlamı, kuşkusuz ki *The New York Times*'in indirgemeye çalıştığı düzeyde değildir. Sermayenin çıkarlarına nasıl ki küresel düzeyde bakılıyorsa ve hedefler bu bağlamda saptanıyorsa, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin çıkarlarını tanımlamak için de aynı ölçek kıstas alınmalıdır. Seattle Konferansı'na kendi kendilerini davet eden işçiler, emekçiler, küçük üreticiler ve köylüler kenti bir muharebe alanına dönüştürmekle, kapitalizmin iç çelişkilerini açığa çıkarmalarının yanı sıra, çok uluslu tekellerin egemenliğine karşı mücadeleyi daha ileri bir platforma taşımış oldular. Dolayısıyla, elde ettikleri kazanımlar dünya ölçeğinde bir öfke birikiminin ve yeni bir mücadele sürecinin unsurları olarak değer taşımaktadır.

Dünya sadece sermaye için daralıyor, işçi ve emekçiler için de benzer bir süreçten geçiyor. Tek fark sermaye sınıfının örgütlü oluşu, işçi ve emekçilerin ise dağınıklığıdır. Çünkü, dünyanın en ücra köşelerinde yaşayan insanlar, henüz formüle etmesini başaramıyor olsalar bile, kapitalizmin uluslararası ölçekte yaşanan bu iç çelişkilerinin etkilerini doğrudan yaşamaktadır. Bunu bir benzetme üzerinden tanımlayacak olursak; örneğin, spor malzemesi üreten Amerikan Nike tekelinin eski personeli ile yeni personeli arasında binlerce kilometre mesafe mevcuttur. İlk bakışta rahatlıkla denebilir ki, her iki kesim tamamen farklı dünyalarda yaşıyor. Dünyanın en ileri düzeyde gelişmiş ülkelerinin başında yer alan ABD toplumunun gerçekliği ile Endonezya toplumunun yaşadığı maddi, manevi, kültürel, tarihsel koşullar insanı böyle bir yargıda bulunmaya zorluyor. Eskiden üretimini ABD'de yapan Nike kâr marjlarını arttırmak için dolaşa dolaşa Endonezya'ya kadar gitti ve orayı mekan seçti. Şimdi 12 yaşındaki çocukların emeklerini gasp ediyor.

Emperyalist tekellerin kâr marjlarını yükseltmek ve vurgun vurmak için başvurdukları en korsanvari yöntemler, heraberrinde farklı mekanlarda ve çok farklı koşullarda yaşayan emekçilerin taleplerini birleştiriyor,

onları birbirlerine yakınlştırıyor ve olanakların elverdiği ölçüde birlikte hareket edebilmeleri sürecini de geliştiriyor. Yıllar önce Nike'nin ABD'deki fabrikalarında çalışan Amerikalı işçilerin Endonezya'daki işçilerin ve çocukların çalışma ve sömürülme koşullarına ilgi gösterdiklerini iddia etmek zordur. Nike fabrikalarını Endonezya'ya taşıırken sokağa attığı Amerikalı işçilerine muhtemelen bilinen söylemi kullanmıştır: Nike rakipleri ile başa çıkabilmek için üretim maliyeti düşürmek zorunda; ABD'deki üretim birimlerini kapatmamızın amacı, şu an sizin için sancılı da olsa, sonuçta Amerikan toplumunun çıkarları içindir; dolayısıyla bu makro iktisadi politikamızın ürünleri ileride alındığında, Nike esenliğe çıktığında, siz de payınızı alacaksınız, vb...

Bunun böyle olmadığını, Nike'nin çıkarları ile ABD toplumunun, işçi ve emekçilerinin çıkarları arasında bir bağlantının bulunmadığını kendilerine hep vaad edilen pasta payının rengini bir türlü göremeyen Amerikan işçileri anlamaya başladılar. Demokles'in aynı kılıcı Endonezyalı işçilerin başı üstünde aynı nakarat eşliğinde sallanıp duruyor. Onlara da sömürülmelerinin kendileri için bir şans olduğu, en mütevazı bir talepte bulundukları andan itibaren aynı şansın daha elverişli bir mekana kaçacağı söyleniyor. Yani Endonezyalı emekçiler de, yıllar önce Amerikalı işçilere yönelik palavra ve şantajlarla yüz yüzeler.

Nike örneği, emperyalist tekellerin dünya ölçeğinde bir standarda dönüştürülmüş olan genel politikasının özetini oluşturduğu için, binlerce başka örnek içinden tesadüfen alınmıştır. Farklı ölçeklerde de olsa, istisnasız dünyanın her ülkesinde işçiler ve emekçiler sermayenin bu şantaj politikası ile yüz yüzeler. Daha genel anlamda, emekleriyle yaşamaya çalışan tüm toplumsal sınıf ve kategoriler, hatta küçük üretici ve işletmeler, tekellerin bu söylemlerinin sonuçlarını yaşayarak görüyorlar. Örneğin, Polonya köylülerine Avrupa Birliği'nin pazarı gösterilerek, bu ülkenin gümrük duvarları sıfırlandı. Patatesinizi, domatesinizi Avrupa pazarında ve bu pazarın fiyatları karşılığında satabilirsiniz, denildi. Sonuç tam tersi oldu. Avrupa ülkelerinde yağlı pazar bulmak bir yana, Polonya köylüleri ülkenin iç pazarının ellerinden alındığını gördüler.

Bu temel gerçeklikten hareketle, dünyanın her ülkesinde yaşanan iktisadi, politik ve sosyal sorunların esas karakteristiklerini ortaya çıkarmak, nedenlerini tanımlamak mümkündür. Elbette sermayenin bu egemenlik politikası sadece iktisadi bir karaktere sahip değildir. Örneğin, Kafkasya'da yaşanan insan kırımı ve sonu gelmeyen trajediler de uluslararası sermayenin bu genel politikasının birer uzantılarıdır. "Petrol sizden, satması bizden" diyerek Kafkasya'ya üşüşen petrol ve doğalgaz tekellerinin başlattıkları talanın ilk sonuçlarını birkaç yıldır görüyoruz. "Böl ve varını yoğunu gaspet" politikasının yol açtığı kör döğüşüne bir de Rusya eklenince, günümüzde yaşanan trajik gelişmelerin zemini döşenmiş oldu. Her ne kadar Çeçenistan'ı ateşe veren Rus ordusu ise de, Kafkasya'da bu gerici boğazlaşmanın koşullarını yaratanlar başkalarıdır.

Bir örnek üzerinden özetlediğimiz bu süreç, kendi başına ortak bir öfke ve talep birikimi demektir. Seattle'daki enternasyonal gösteriler, bu öfke birikimini, işçi ve emekçiler arasında uluslararası ölçekte dayanışmanın koşullarının adım adım oluştuğunu, ortak hareket etme imkanlarının arttığını gösterdi. Aynı zamanda, bu, sermayenin pek hoşlanmadığı bir uyanış ve biliclenme demektir. Yani süreç, içinde gelecek mücadelelerin dinamiklerini barındırdığı gibi, mücadelenin daha ileri bir aşamaya sıçramasının koşullarını da yaratmaktadır. Seattle örneği arsız tekellere bir tokat olmanın yanı sıra, bu sürece önemli bir katkıda bulunmuştur. Bu katkı pratik meyvelerini önümüzdeki dönemde yükselmeye aday mücadeleler üzerinden vermeye başladığında, yine aynı çevrelerde aynı şaşkınlığı yaratacaktır.

Bir roman:

“Soba, pencere camı ve iki ekmek”

Ö. Soylu

Yaşamının uzun yıllarını cezaevlerinde geçiren Yılmaz Güney’in, filmlerinde olduğu gibi yazdıklarında da cezaevlerinin özel bir yeri vardır. Fakat Yılmaz Güney’in hapisane anlatımları, Yeşilçam’ın ucuz filmlerindeki gibi sistemden kopuk, sırf sevgilisinden ayrılmanın ağırlığı üzerine çökmüş, arabesk bir tasvir değildir. Yılmaz Güney, her devrimci gibi, hapisaneleri iyi tanır. Bundan dolayıdır ki, hapisane insanların, özellikle de adli tutsakların ruh hallerini, duygularını, özlemlerini, iç dünyalarını iyi bilir.

Yılmaz Güney, “*Soba, pencere camı ve iki ekmek istiyoruz*” isimli romanında da cezaevlerindeki insanlara özel bir yer veriyor. Romanın ismi, Ulucanlar Cezaevi’nin sübyan koğuşundaki (4. koğuş. Burası aynı zamanda 26 Eylül Ulucanlar direnişinin en sıcak yeri, yoldaşlarımızın şehit düştüğü mekandır) çocuk tutsakların başlattıkları isyan talepleridir. Hikaye devrimcilerin cezaevlerini yoğun olarak “ziyaret” ettikleri ‘70’li yılların ikinci yarısında geçer. Romanın son bölümündeki çocuk tutsakların cezaevi yaşamı Yılmaz Güney’in “Duvar” filminin senaryosudur aynı zamanda.

Romadaki hikayelerin “ilginç tesadüfleri” ve yaşamın olağan kepezeliği sıradan bir yazarın elinde kaba birer kalem oyunu olarak kalabilirdi. Fakat Yılmaz Güney’in kaleminde alabildiğine gerçekçi bir kimlik kazanmış. Bu onun seçtiği karakterlerin içsel dünyalarını çok iyi yansıtabilmesinden kaynaklanmaktadır.

Roman; 11 Mart 1976 tarihli kısa bir Ulucanlar Cezaevi raporuyla, esprili bir dille anlatılıyor. Rapor her ne kadar ortak imzalı olsa da, Yılmaz Güney’in kaleminden çıktığı belli oluyor. Rapor çok net bir bilinçle yazılmış ve “Ne yapmalıdır?” bölümüyle noktalanıyor:

“İşçi sınıfı devrimcileri, teorik ve pratik olarak, hayatın her alanında verilecek mücadeleyle bu köhne düzeni ve buna bağlı olarak bu köhne düzenin kurumlarının yıkılacağını biliyorlar. Ve hepimiz biliyoruz ki, emekçi halkımız yıkacaktır.”

Romanda, Ankara’nın en yoksul ve her yerde hor görülen, genelde emekçi kesimlerin yaşadığı Çiçin Mahallesi’nin çocuklarının yaşamlarından kesitler anlatılır. Çiçinli olmanın zorlukları, eziyetleri, acıları, özlemleri çocuk gözünden tasvir edilir. Çiçin’i anlatırken yoksulluğun, sefaletin getirdiği yaşam biçiminin trajikliğini sıradan ve alışılmış bir yaşammışcasına karşımızda görürüz. Ve bu ülkede “Çiçinliler”in ne kadar çok olduğunu farkederiz. Çiçin’in çocuklarını okudukça, kimler için mücadele ettiğimizi ve mücadele etmemenin nasıl bir insanlık suçu olduğunu yüreğimizin en derin yerinde hissederiz.

Yılmaz Güney romanında sistemi Mustafa’ya sorgulattır. Mustafa diğer Çiçin’li çocuklardan daha şanslıdır, okula gidebilmektedir. Babası, “Oku oğlum. Oku ki, adam ol. Bizim senden başka bir dalımız yok” der. Mustafa da “adam” olmak ister yürekten.

Babasına göre Çiçin sokaklarında adam olunmaz. Çiçin’dekiler tufacı, arpacı, esrarıcı takımıdır. Kanunsuzlar alayıdır.

Bazı günler kurşun kalem, silgi, defter getirir babası. Bunların, o yürüyerek eve dönme sonucu artırılmış paralarla, ya da bir takım adamlar karşısında boyun bükülerek alındığını bilir Mustafa. Bu yüzden kalemlerin uçlarını açmaya, defterlere yazı yazmaya kıyamaz.

Mustafa’nın babası Etfaye’de (Ulus İtfaiye Meydanı; genellikle eski eşyaların satıldığı, yoksul semtlerin alış-veriş yaptığı yer) bir tamircinin yanında yardımcıdır. Anası evlerinin yakındaki Asri mezarlıkta zenginlerin mezarlarını temizler. Zengin birinin ölümü, Mustafalar’ın evinde şenlik havası yaratır. Çünkü zengin cenaze, annesine üç-beş kuruş bahşiş demektir. Yoksul birisinin ölümü ise hayal kırıklığı ve can sıkıntısı...

Çiçin’liler Aydınlikevler pazarına giderler. Fakat sabah saatlerinde gitmezler. Sabah seçme ve pahalıdır mallar. Akşam ise, artık ezilmekten cılkı çıkmış sebzeler, yenilecek hali kalmamış meyveler olur. Bunları ya ucuza, ya da artık buna alışmış olan kızların bedenlerini pazarcıların hoyrat ellerine bırakmaları karşılığında alınırlar. Sistemin onlara reva gördüğü; sebze ve meyvenin çürüğü, giyeceklerin eskisi, evin kötüsü, işin zoru, ekmeğin bayatı, dayağın en iyisidir.

Mustafa babasına acır, hem okuyup hem çalışmak ister. Eski bir küfe bulur kendisine. Hamallığa başlar. Zengin, alımlı, okulda okuduğu kitaplardaki gibi gülbüz, bembeyaz bir “abla”nın güzelliğinden, kibar konuşmasından etkilenir. “İyi yürekli abla” der içinden, ona acıyıp istediğinden fazlasını vereceğini düşünür. “Abla” ağır küfeyi onca uzun yolda taşımasına rağmen az para verir. Mustafa kinlenir zenginelere. Kapının önündeki ayakkabıları alarak ilk “iş”ini yapmış olur. Bundan sonrası bir seçimdir onun için. Artık kafasında ünlü bir tufacı (hırsız) olmak vardır. Tüm Ankara’nın onu konuşmasını düşler.

Mustafa’nın seçimi doğal bir sınıf kininden kaynaklanır. İki dünya vardır kafasında: Neden bazı çocuklar bal yiyorlar, süt içiyorlar, pastırma yiyorlar da, Mustafa gibileri de kuru ekmeği zor buluyorlar? Neden bazı babalar ve anneler iyi giyimli, bakımlı iken, kimileri de kör babası gibi kaputunu, ayakkabılarını satar çocuklarının karnını doyurmak için? Annesi gibi yün örер, mezarlık temizler, temizliğe gider; neden hep küçük, çinçe parmak olarak kalırlar, hiç büyümmezler?

Mustafa çalmaya başlar. Amacı; o hain, güzel kokulu, pis ablanın evinde gördüğü pilli trenden almak, anasına mezar temizliği yaptırmamak, babasına kaput almak, küçük bacısı Zeycan’a pasta almak, onları adam gibi yaşatmaktır.

Mustafa’nın arkadaşları hep deneyimli tufacılarıdır. İçeri girmiş çıkmışlardır. İsmail, içerden çıktıktan sonra vitrinleri gezerken, özgür olmanın sınıfsal anlamını çok açık ifade eder: “*Al sana özgürlük... İşte özgürlük budur. Şu eşyalarla aramızda duran cama bakın. Bununla cezaevi duvarları, bununla demir kapılar arasında ne fark var ki şimdi!*” 4. koğuşu göze almadan yaşamının mümkün olmadığını anlarlar. Daha çok çalarlar, daha çok girerler içeriye. Bir bakkal işinde yakalanırlar. Emniyette 7 iş daha yıkarlar üzerlerine. Artık Ulucanlar Cezaevi’ndedirler.

Girişteki “Hoşgeldin” dayağı ve üç numara traştan sonra sübyan koğuşuna verilirler. Sübyan koğuşu, 10-12 yaşlarında çocukların konulduğu, duvarları dökülmüş bir koğuşur. Cezaevinin tüm yükü onların üzerindedir. Onlar cezaevinin köleleridirler. Cezaevinin odununu, kömürünü, pisliğini, yükünü, çöpünü bu çocuklar çekerler. En ağır işler onların zayıf, çelimsiz omuzlarına, cılız kollarına biner. En ağır küfürlerle, hakaretlerle bunlar karşılaşılır. Cezaevini siler süpürürler. Kar küreme işini yaparlar. Çoğunun geleni gideni olmaz. Çoğunun yatağı, giyeceği olmaz. Birbirlerinin kırık dokuk eşyalarını, ekmeklerini

çalarlar. Akşamüstleri cezaevinin çöplerini jandarma eşliğinde dışarı dökerler.

Kumar da oynarlar bu koğuşun çocukları. Sabundan yapılmış zarlar, yazı tura, tek mi çift mi, kapıdan ilk girecek adamın sağ ayağını mı, sol ayağını mı önce atacağı vb. gibi kumar oyunları yaygındır. Kumarda gömleğini, pantolonunu, ceketini, pijamasını kaybeden, giyecek bir şeyi kalmadığı için yatağından çıkamayan kumar hastaları olur. Ayrıca penceresi camsız, kışın sobasızdır bu koğuş.

Soğuklar artık dayanılmaz hale gelmiştir. 8 Mart’ı 9 Mart’a bağlayan gece sübyan koğuşundan gelen gürültülerle cezaevinin tüm koğuşları dikkat kesilir. Gürültüyle birlikte belli belirsiz sesler yükselmektedir. “Odun getir!”

“Senin allahın yok mu? Pencereimize cam isteriz!”

“Ekmek istiyoruz ulan, ekmek! Açız aç!”

Ardından sloganları patlatırlar çocuklar: “Bağımsız Türkiye!” Bu sloganı devrimci abilerinin DGM boykotu dolayısıyla koğuşlarına gelip okudukları bildirilerinden öğrenmişlerdir. İlk kez bu slogan attıklarında, cezaevinde çok güvendikleri, sonsuz bir saygı ve sevgi besledikleri siyasi abilerinin sloganını atmanın heyecanını yaşarlar.

8. koğuştaki devrimciler çocukların gürleyen sloganlarıyla coşkulanır, heyecanlanırlar. Bu heyecanı ancak yaşayan birisi bu kadar gerçekçi anlatabilir. Hemen devrimci tutsaklardan birisi öneri getirir. “Çocuklar ayaklandı, biz de slogan atarak desteklemeliyiz çocukları!”

Roman gerçek bir yaşam öyküsünü anlatmaktadır. Ulucanlar’ın yiğit çocukları böyle bir isyanı gerçekleştirmişlerdir. Talepleri kabul edilmesine rağmen hiçbir verilmemiştir. Koğuşu basan eli sopalı gardiyanlar vahşice dövmüşler ve hiçbirisinin tanınacak tarafını bırakmamışlardır.

Roman, “Başkentliler” diye başlayan ve “Ulucanlar Cezaevi”ndeki tüm devrimciler adına Yılmaz Güney” imzasıyla yazılmış ve o dönem Ankara’da yaygın olarak dağıtılmış bir bildiri metniyle bitmektedir.

Yılmaz Güney’in anlatımlarında katıksız acılar ağırlıktadır. Bireysellik anlamında umudun kırıntısını bulamazsınız. Romanlarındaki, filmlerindeki işçi, emekçi, köylü, yoksul için yaşam her zaman çok daha kötüye gitmektedir. Romana daldığınızda, bir an bilincinizi toplumsal kurtuluştan sıyrıp, bireysel bir kurtuluşu düşünmeyi denersiniz. Çünkü o kahraman siz olmuştunuzdur. Tam işleri yoluna koyduğunuzdu düşündüğünüzde, bir de bakmışsınız uçurumun kenarına gelmiş, hatta uçuruma yuvarlanmışsınızdır. Yani acımasızdır Yılmaz Güney’in kalemi. Brecht’in kışkırtıcı duygularıyla çok benzeşen bir tarzı vardır. Yılmaz Güney, romanlarında, filmlerinde, öykülerinde ezilenleri hiçbir şekilde bireysel bir kurtuluşa yöneltmez. Bunun bu sistemde hiçbir zaman mümkün olmadığını çıplak bir gerçeklikle yoğurduğu trajedilerle gösterir.

Ulucanlar 26 Eylül’de bir direniş destanının mekanı olmuştur. Bu kitap ise böyle bir destanın bir başka örneğini anlatmaktadır. Ulucanlar’ın tarihinden bir kesit olmasıyla da her zaman güncelliğini koruyacaktır. Ta ki, nihayi çarpışmaya kadar!

“*Soba, pencere camı ve iki ekmek istiyoruz*” romanı en başta biz devrimcilerin kimler için mücadele ettiğimizi daha bir farkettiler, farkettiler “neden daha fazla birşey yapamıyorum?” düşüncesiyle içten içe ince bir vicdan azabı yaşatan bir roman.

Çözüm: Birleşmek ve örgütlenmekten geçer

MİTAŞ İŞÇİLERİ! KARDEŞLER,

Sermayenin zulüm ve sefalet düzeni, her gün yeni saldırı paketleriyle karşımıza dikilmekte ve bizlere daha fazla yoksulluk, daha fazla açlık kısacası kölelik koşulları dayatmaktadır. IMF-TÜSİAD saldırı ve yıkım programıyla, biz işçi ve emekçilere mezarda emeklilik, sefalet ücretleri reva görüldü. Her defasında olduğu gibi birileri kasalarını ağzına kadar doldururken, bizler eve ekmeği zor götürür hale gelmedik mi? Bizler bir ay boyunca köleler gibi gece gündüz çalışarak aldığımız üç beş kuruşla ayın sonunu nasıl getireceğimizi düşünürken, sermaye sahipleri bizim bir aylık ücretlerimizi bir gecede yemek masasında, eğlence merkezlerinde hiç düşünmeden harcamıyorlar mı? Çocuklarımızı zar zor okula gönderirken, hatta bir çoğunu da daha çocuk yaşta yağlı tezgahların başına geçirmek zorunda kalırken, zenginlerin çocukları özel okullarda, kolejlerde okuyup en pahalı eğlence merkezlerinde günlerini gün etmiyorlar mı?

Dönüp kendimize hiç sorduk mu: Ekmekten, elbiseye, demirden, petrole, sandalyeden, toplu ıgneeye, apartmandan, arabalara kadar dünyadaki tüm zenginlikleri yaratan biz işçilerken, bu zenginliklerin ne kadarından biz yararlanıyoruz? Arabayı üreten bizken, kaçımızın arabası var? Apartmanları, evleri yapan bizken, kaçımızın evi var?

Tüm zenginlikleri ve güzellikleri bizler yaratırken karşılığında insanca bir yaşama dahi sahip olamadık. Depremde on binlerce işçi ve emekçi kardeşimiz göz göre göre ölüme terk edilmedi mi? Hakkımızı aradığımız için alanlarda dayak yiyenler, gözaltına alınarak işkenceden geçirilenler, cezaevlerine tıkananlar bizler değil miyiz? Bununla da yetinilmeyip cezaevlerinde katledilenler bizler ve bizim öncülerimiz değil mi?

Dönüp çalıştığımız fabrikaya ve onun sorunlarına biraz yakından bakalım. Fabrikanın her bölümü taşeronlaştırılmıştır. Böylece işten atmalar, sefalet ücretleri, sendikasızsıgortasız çalışma koşulları yaratılmıştır. Belli bir kota belirleyerek o gün

içerisinde bu kota düzeyinde işin yapılması, aksi takdirde ise kapı dışarı etme tehditleriyle karşılaşmaktasınız. Bu da sömürüyü artıran bir yöntemi olarak çıkarılmaktadır. Tek tek işçilerin atılmasının nedeni ise toplu işten atmalarda alınacak tepkilerdir. Ayrıca yeme saatleri yarım saat kadar oldukça kısa bir zamanken, yemekler ise sağlıksız ve besleyici değildir.

KARDEŞLER

Bunlar ve buna benzer sorunlar tüm fabrikalarda, atölyelerde yaşanmaktadır. Ve bizler bütün bunlara karşı çıkmadıkça daha yoğunlaşarak yaşanacaktır da. Açlığa, sömürüye, sefalete dur demenin vakti geldi de geçmektedir. Bunun yolu da birbirimize güvenmekten, sınıf kardeşlerimizle birleşmekten ve örgütlenmekten geçmektedir.

Akyurt'ta bulunan Gürsan cam işçileri kendilerine dayatılan kölece çalışma koşullarına karşı örgütlenerek onurlu bir mücadele vermektedirler. Bu süreçte patron tarafından yaklaşık 80 işçi sokağa atıldı. Atılan işçiler yaklaşık 2 aydır fabrikanın önünde beklemektedirler ve kazanana kadar da beklemeye kararlılar. Yarın bir gün sizin de işten atılmamanızın hiçbir güvencesi yoktur. Bunun çözümü de birleşmekten, örgütlenmekten ve mücadeleden geçmektedir. Bu anlamda direnişçi Gürsan işçileriyle sınıf dayanışmasını bir an önce örmek oldukça önemlidir. Bizleri tek tek alt etmek sermaye için kolaydır fakat birleştığımızda üretimden gelen gücümüzü kullandığımız, örgütlendiğimiz zaman önümüzde hiçbir güç duramaz. Eğer "hak verilmez alınır" o halde haklarımızı almak için mücadele bayrağını yükseltelim.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Yaşasın sınıf dayanışması!

Kurtuluş yok tek başına

ya hep beraber ya hiçbirimiz!

Sefalet ücretlerine, taşeronlaştırmaya,

sendikasızsıgortasız çalışma koşullarına karşı

4 Aralık'ta KESK mitingine!

Kızıl Bayrak/Ankara

Gelmekte olan

*Gün batımında, bir ses duydum
kızıl*

Kan kıızı

Ankara'da gün batımında

Ölüm gelmiş

Varsın gelsin

Bir bardak çay gibi içirim

ölümü

On yiğit sesimi veririm

Onu da onca yiğit

Ölüm gelmiş imiş

Olsun gelsin

Hoş gelir sefa gelir

Dedim ya ölüm bir bardak çay

On yiğit sesim yükselir

Ulucanlar'da

Adları nedir biliyor musunuz?

Bilmeseniz de ne olur

Deniz olsa

Hasan, Habip, Mahir, Ümit olsa ne olur

Onlar ki

Devrimin sesi değil midir?

*Ki onlar ülkenin onur bekçileri
değil mi?*

Ellerinde nasır

Omuzlarında ayak izleri

Ömrünü, ömrüne verdikleri

Ömürlerine yok dedikleri

Uğrunda, ölümü bir bardak

çay eyledikleri

Proletarya değil mi?

Hani taşacağı ana saatler

kalan

Dingin nehir proletarya

Ölüm gelmiş, onlara ne ki ölüm

Bir bardak çay

Olsun, gelsin

Hoş gelir sefa gelir.

Ve faşizm

Sen ki sana yakışanı yaptın

Korkakça, kallesçe

köpekleşerek

Dişlerini gösterdiğinde,

Devrimcileri

geri durur mu sandın

Eeeey faşizmin salya sümük

yürüyen düzeni

Akan her damla kanla

Giden her canla

Ölümü hazırlıyorsun

an be an

Sandın ki biz öldük

Üç gün önce katlettin

Dün Hakkari'de doğduk

Bugün Adana'da

Yarın İstanbul'da

Ve ülkenin on kere, on bin yerinde

Ve korktuğun ve ürperdiğin

Ve gelmekte olan

biz değiliz

SOSYALİZM'DİR....

.....

.....

İmran Deniz

Saldırıyı nefretle kınıyoruz!

Bizler Fransa'nın Brötanya bölgesindeki Saint Brieuc kentinde yaşayan işçileriz. Birleşerek Dostluk Spor isimli bir futbol klubu kurduk.

Türkiye'de faşist diktatörlük sürekli saldırmaktadır. Devlet depremzedeler için doğru dürüst birşey yapmamakta ve dünyadan akan yardımları halka dağıtmayıp kapitalistlere peşkeş çekmektedir. Daha insanlar enkaz altında iken meclis işçilere saldırı yasası olan emeklilik ve tahkim yasasını onayladı. Ve ardından çetelerine affı gündeme aldı. Bu yasa kamuoyunda tepki görünce cumhurbaşkanından geri döndü.

Faşist devlet kendi çetelerinin cezaevindeki çatışmasını devrimci tutsaklara saldırının bir vesilesi haline getirdi. Planlı bir şekilde siyasi mahkumlara saldırdılar. 10 devrimci komünist tutsağı katlettiler. TC'nin kirli yüzü bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu durumda Dostluk Spor olarak üzüntülerimizi bildiriyor, ailelerine, dostlarına baş sağlığı diliyoruz. Yaralı mahkumların sağlıklarına kavuşmalarını temenni ediyoruz.

Dostluk Spor olarak kendi aramızda topladığımız 4750 Fransız Frangi'nı Kızıl Bayrak aracılığı ile komünist tutsaklara iletiyoruz.

Bu saldırıyı nefretle kınıyoruz.

Devrim şehitleri onurumuzdur!

Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!

*Düzenin “yüce” adaleti kontr-gerillanın
denetiminde ve hizmetinde:*

*10 devrimcinin katledildiği
planlı faşist katliama takipsizlik kararı!*

Faşist katiller hesap verecek!

Katliamın hesabını

devrimin adaleti soracak!

Kızıl Bayrak